

ČKAIT

20

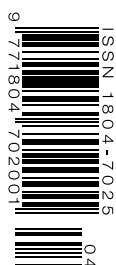

20 let činnosti české komory
autorizovaných inženýrů
a techniků 1992–2012

2 | 2012

ZPRÁVY A INFORMACE
ČESKÉ KOMORY
AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ

ČKAIT

historické základy – podpisy mezinárodních smluv

Podpis smlouvy o spolupráci s Inženýrskou stavební komorou
spolkové země Bavorsko

1994

Podpis smlouvy o spolupráci s Rakouskou spolkovou komorou
architektů a konzultačních inženýrů

1995

Podpis smlouvy o spolupráci s Inženýrskou stavební komorou
spolkové země Sasko

1995

Podpis smlouvy se Svazem inženýrů USA

1997

Podpis smlouvy se Slovenskou komorou stavebních inženýrů

1999

Podpis smlouvy se Slovenskou komorou stavebních inženýrů

1999

Podpis smlouvy s Ruským svazem stavebních inženýrů

1999

10 roků spolupráce s Inženýrskou stavební komorou
spolkové země Bavorsko

2004

Obsah

Úvodní slovo	1
Postavení ČKAIT	3
Mezinárodní jednání inženýrských komor v Praze v roce 1928.	3
Postavení ČKAIT ve společnosti	3
ČKAIT a spolupráce s ostatními státy	5
ČKAIT spolupracuje s komorami sousedních států	5
ČKAIT a VŠ	7
Vysoké školství je zdrojem odborných schopností a invence českých odborníků ve stavebnictví	7
Minulost a budoucnost spolupráce vysokých škol a ČKAIT	7
Fakulta stavební ČVUT a ČKAIT	8
Fakulta stavební VŠB – TU Ostrava spolupracuje s ČKAIT od svého vzniku	9
Společný zájem FAST VUT v Brně a ČKAIT	10
ČKAIT a SOŠ	11
ČKAIT a střední odborné školství	11
Dvacet let Komory – dvacet let spolupráce se SPŠ stavební a Obchodní akademií Kadaň.	12
Vyšší a střední odborná škola Volyně vychovává odborníky pro stavebnictví téměř 150 let.	12
VOŠT A SSS Vysoké Mýto: důležité je propojení školy s praxí	13
ČKAIT a právo	13
ČKAIT a její postavení v právních předpisech ČR	13
ČKAIT jako subjekt veřejného práva s přeneseným výkonem státní správy v projektování a řízení realizace staveb.	13
Autorizační rada	15
Autorizační rada je garantem přístupu k autorizaci	15
ČKAIT, odborná literatura a ČŽV	16
ČKAIT patří k významným vydavatelům odborné technické literatury	16
Projekt ČŽV je podporou pro výkon profese	18
ČKAIT a technické dědictví	20
Technické dědictví je součástí národního bohatství	20
Technické dědictví v publikacích	21
ČSSI a ČKAIT:	22
Spolupráce organizací, které spojuje pupeční šňůra	22
ČKAIT a oblasti	22
Praha	22
České Budějovice	23
Plzeň	24
Karlovy Vary	24
Ústí nad Labem	25
Liberec	26
Hradec Králové	26
Pardubice	27
Brno	27
Ostrava	28
Olomouc	29
Zlín	30
Jihlava	31
ČKAIT a odborné soutěže	31
Úspěchy členů ČKAIT v odborných soutěžích:	31
Stavba roku, Cena ČKAIT, Inovace roku	31
ČKAIT a SPS v ČR	36
Svaz podnikatelů ve stavebnictví a ČKAIT spojují společné zájmy a cíle.	36

Komora podporuje dvacet roků výkon povolání autorizovaných inženýrů a techniků

Slibuji na svou občanskou čest a své svědomí, že jako autorizovaný inženýr, technik, budu při své práci usilovat o vytváření kvalitních stavebních děl, budu ctít zájmy klientů, jakož i zájmy veřejné, budu respektovat přírodní a kulturní hodnoty a budu se vždy řídit profesní etikou autorizovaného inženýra nebo technika.

Už si ani neuvědomujeme, co jsme to před dvaceti lety slibovali – tedy ti první z nás a ostatní pak v průběhu dalších dvaceti let. Toto číslo Z+i je slavnostním a společně s Inženýrskou komorou 2012 chce všem připomenout, že nebylo jednoduché dopracovat se k nezávislosti stavebního stavu. V mnoha článcích je připomenuto, jak tomu bylo, což je dobře. Vždyť ten, kdo nechce znát svoji historii, nemůže ani hledět do budoucnosti. Jistěže velké zpětné zrcátko

ničemu nepomůže, ale znalost, jak tomu bylo, je důležitá.

Stavební povolání a lidé, kteří stáli v jeho čele, náleželi na počátku 20. století v monarchii a svobodné první Československé republice k elitě národa. Pak přišla parta Gottwaldova a jejich následovníků a velmi brzy zničila zavedenou hierarchii. Nemohla ale zničit vše, protože bylo potřeba něco budovat. Mnoho odborníků z první republiky bylo sice vyhnáno z vedoucích funkcí, ale zkušenosti mají silnou retardační schopnost, a tak byly přeneseny alespoň z části do stavebnictví. Bylo rozbito soukromé vlastnictví, a to zřejmě v Československu jako jediném ze zemí sovětského bloku, což mělo negativní dopad na přenos informací, zejména v rodinných firmách. Mnoho z nás bylo rádo, že mohlo studovat technické obory, protože kádrováci nás jinak nepustili. Vznik Českého svazu stavebních inženýrů v šedesátých letech tedy logicky navázal na minulost. Tak jako Gottwald ze dne na den zrušil Komoru, stejně tak Husák zrušil Svaz. A opět po dvaceti letech, když se měnil režim, muselo dojít k obnovení Svazu. Potom už to bylo jasné, že musí vzniknout Komora. Nechci na tomto místě popisovat, o čem jiní fundovaně hovoří na následujících stránkách.

Stavební povolání patří vedle lékařského jistě k povoláním, bez kterých se lidstvo neobejde. Dokonce lze říci, že největšího zlepšení zdraví lidstva přineslo budování ucelených kanalizačních a vodárenských soustav. Zmizely totiž epidemie.

Současné negativní postoje médií z dlouhodobého hlediska nic neznamenají. Pisálkové většinou zmizí, málokdo je Karlem Čapkem či Pavlem Tigridem. Stavby přetrvávají. Mnoho jich slouží tisíciletí, jiné jsou stavěny na krátkou dobu. Vždy však ovlivní prostředí – někdy i negativně, ale většinou kladně. Na tomto místě bych měl znovu připomenout obsah slibu. Je pravda, že ne vždy jsme schopni odolat nátlaku investorů, zejména v době nedostatku práce. Komora nemá moc zasáhnout do obchodních vztahů. Komora má však velmi dobře vypracovaný systém vzdělávání, snaží se navázat dobré vztahy s veřejnou správou. Je také pravda, že státní instituce zneužívají tento vztah a prohlašují, že s Komorou projednali ten či onen zákon. Je to však bez zapracování připomínek z Komory – tak jako je tomu v letošním roce u stavebního zákona (SZ) nebo zákona o veřejné zakázce (ZVZ). Vypracovali jsme vyhlášky, které zatím nebyly přijaty.

Dvacet let nepochybně vybízí k bilancování. Založení Komory se stalo ojedinělým počinem – cílem se stal výkon přenesené působnosti v projektování, provádění staveb jako ochrana veřejného zájmu v době, kdy rozsáhlá, ale problematická privatizace vytvořila elity nižších až pochybných kategorií, o čemž se přesvědčujeme v současné době.

Komora je, byla a jsem přesvědčen, že bude vždy apolitická. Počet autorizovaných osob převyšuje v současnosti jakoukoliv členskou základnu v politických stranách, a přesto se nesmíme nechat vtáhnout do politických hrátek. Konec konců nabízíme a nabízeli jsme vždy nezávislé odborníky do komisí. Je dobře, že v novele zákona o veřejné zakázce je přímo uvedena povinnost jmenovat autorizovanou osobu do komisí.

Nelze ani vyvrátit, že mezi 28 000 lidmi se najdou osoby, jež nedělají čest našemu povolání, máme však dobře fungující restriktivní systém. Ten by měl být používán v co nejmenší míře. Máme velmi dobré kontakty na zahraniční komory. Jsme členy mezinárodních inženýrských uskupení a čím dál tím více jsme vyzýváni ke spolupráci s těmito institucemi.

Trvalá péče o odborné, technické a legislativní vybavení členů formami celoživotního vzdělávání, informačních služeb, exkurzí, edičních programů a přístupu k dalším informacím se stalo prioritou. Z informací ze zahraničí mohou říci, že vzdělávací program Komory je ojedinělý a pro české a zahraniční profesní komory inspirující.

Spolupráce se školami, ať již vysokými na celostátní úrovni nebo středními na úrovni oblastí, je velmi dobrá. Nedávné setkání předsedy a 1. místopředsedy s děkany stavebních fakult je toho důkazem. Setkání povede k upřesnění učebních plánů fakult ve vztahu k praxi absolventů škol.

Komora má silnou vnitřní strukturu včetně již uvedených kontrolních orgánů. Z hlediska ekonomiky

pracuje s mírně přebytkovým rozpočtem. V současné době však neustálé změny v odvodech daní vytvářejí poprvé deficitní rozpočet. Představenstvo musí i tak nalézt cestu vyrovnaného rozpočtu. Nebude to na úkor edukační činnosti. Komora se nikdy za dvacet let nezpronevěřila svému poslání. A i když se vyskytnou u některých členů diametrálně odlišné názory, jedná se většinou o názory ojedinělé, jež jsou prověřovány.

Autorizované osoby potvrzují dobrý evropský stupeň erudice, přispívají k vytváření novodobé české stavební kultury, stavebního stylu. Mnohá jejich díla lze zařadit do oblasti inženýrského stavebního umění. Dům, schodiště, přehrada, silnice – to vše jsou příklady velmi kvalitních výtvorů inženýrů a techniků. Mají společný rys s uměním, proto lze tyto činnosti nazvat uměním inženýrských děl, což Komora oceňuje každým rokem udělením cen ČKAIT. Soulad technických a humanitních znalostí AO s ohledem na inženýrské činnosti nemusí být a dokonce by neměl spočívat podle mého názoru jenom v záležitosti finančního ocenění.

Po devastaci předchozích generací se vytváří postupně nová stavební elita, jež má dobré příklady v dílech našich otců a dědů. Je pochopitelné, že tato nová společenská vrstva si musí uvědomit své poslání i postavení. Na místě musí být i kritický pohled na dílo odborníků, reflexe a určitá míra skromnosti. Některé stavby ve světě ji již podle mého názoru postrádají.

Lze mluvit o krizi, která je ovšem krizí mezilidských vztahů. Máme si položit otázku, co můžeme jako jednotlivci ovlivnit, jak dalece může

rozvoj technického myšlení posunout lidstvo, když paralelními silami jsou tsunami, zemětřesení, války s různým podtextem, hlad, selhávání demokracie. Dokonce jsem slyšel na Fóru stavebnictví přednášku o kriminálním kapitalismu. Jsme jako jednotlivci schopni tyto věci řešit? Ne, ale měli bychom se o to v rámci Komory pokusit. Buďme jako příslušníci technické inteligence prozíraví a skromnější ve stanovení cílů. Prozíravost a skromnost je předpokladem, který je autorizovaným inženýrům a technikům vlastní. Žádné stavební dílo se neobejde bez vzájemné spolupráce, bez přispění vzdělaných odborníků. Již nikdy nebude doba, kdy stačily Santiniho plány pro postavení Plasů, Zelené Hory. K práci a přispění vzdělaných spolupracovníků je žádoucí mít úctu a vážit si jejich přínosů.

Kam bude kráčet Komora? Jsem optimistou. Podle mého mínění bude ještě více probíhat komunikace mezi jejími členy. Věřím také, že nastoupí mladší generace – kolegové, jež přinesou konstruktivní nápady. Doufám, že veřejná správa si uvědomí, jak kvalitním partnerem Komora je. Možná, že stejně jako kolegům v Německu bude uznán parlamentem honorářový řád. Možná zmizí nešťastný výrok *rozhoduje nejnižší cena*.

Přeji Komoře a především všem autorizovaným inženýrům, technikům i inspektorům mnoho dalších úspěšných let.

Ing. Pavel Křeček
předseda ČKAIT

The Chamber supports the twenty years that certified engineers and technicians have been on the job

I swear on my civil honour and my conscience that as a certified engineer and/or technician, I will endeavour during my work to create high-quality construction work, I will respect the client's wishes, and also the interests of the public, I will respect natural and cultural values, and I will always be guided by the professional ethics of a certified engineer or technician.

We do not even realise what we promised twenty years ago, that is to say the first ones, and the others during the next twenty years. This issue of Z+i is commemorative and together with the Chamber of Engineers 2012 we want to remind everyone that it was not easy to gain the independence of engineering. Many articles remind us of how it was. And this is good. He who does not want to know his past cannot look to the future. No, of course a large rear-view mirror will not help, but knowing how it was is important.

The construction profession and the people who stood at its forefront at the beginning of the 20th century and during the First Czechoslovakian Republic belonged to the nation's elite. Then came the Gottwald gang and their followers and they soon ruined the established hierarchy. But they could not destroy everything, because there was a need to build something. Although many experts from the first republic were ousted from head positions, experience has a strong retarding ability, and it was at least partially transferred to the construction industry. Private property was abolished in Czechoslovakia, one of the countries of the Soviet bloc. This had a negative impact on the transfer of information, especially in family businesses. Many of us were happy that we could study engineering, because those in the cadre did not let us do anything else. Thus the creation of the Association of Civil Engineers in the sixties was a logical link to the past. So in the same way as Gottwald abolished the Chamber overnight, Husák abolished the Association. And again after twenty years, when the regime changed, the Association had to be restored. Then it was clear that the Chamber had to be created. No, I do not want to describe what others describe in the following pages.

The construction profession, next to the medical profession, is certainly a profession that mankind cannot do without. It can even be said that

the greatest improvement in the health of mankind was the building of sewerage and waterworks systems. Epidemics disappeared.

The current negative stance of the media does not mean anything in the long run. Scribblers usually disappear, few know the works of Karel Čapek or Pavel Tigrid, but construction works remain. Some have been serving us for thousands of years; others are built to last only for a short time. But they always affect their surroundings, sometimes negatively, but mostly positively. Here, we should again remind ourselves of the contents of the promise. Yes, it is true that we are not always able to resist pressure from investors, especially during a time when work is scarce. The Chamber does not have the power to intervene in trade relations. But it does have a well-developed system of education. It strives to create good relations with public administration. It is also true that state institutions abuse our relationship and declare that they discussed this or that law with us. Unfortunately, our comments are not incorporated, as is the case with this year's Construction Act and the Public Contracts Act. We have elaborated decrees, but they have not yet been adopted.

Twenty years undoubtedly call for taking stock. The establishment of the Chamber has become a unique achievement with the goal being the transfer of powers in designing and carrying out construction works in order to protect public interest at a time when extensive but problematic privatisation created elite of a lower to questionable class, something we are currently convincing ourselves of. The Chamber was, and I am convinced, always will be apolitical. The number of certified people today exceeds membership in any political party. Nevertheless, we must not let ourselves be drawn into any political games. After all, we have always offered independent experts to participate in commissions. It is good that the amendment to the Public Contracts Act directly states the obligation to name a certified person to a commission.

One cannot refute that among 28,000 people it is possible to find some people who would dishonour our profession. But we have a well-functioning restriction system. However, it should be utilised as little as possible. We have very good contacts with foreign chambers. We are members of an international engineer group. We are called, more and more often, to work with these institutions.

The constant care for the professional, technical and legislative expertise of members in the form of lifelong education, information services, excursions, editing programmes, and access to additional information have become a priority. With information from abroad, I can say that our education programme is unique and an inspiration to Czech and foreign professional chambers.

Cooperation with schools, whether with universities at a national level or secondary schools at a regional level, is very good. The recent meeting of the chairman and 1st vice-chairman with the deans of construction faculties is evidence of that. The meetings will lead to refining the curriculums of the faculties in relation to the experience of school graduates.

The Chamber has a strong internal structure, including the already mentioned control authorities. In terms of economics, it operates with a slightly surplus budget. Currently, the constant changes in tax payments have created a deficit in the budget for the first time. The Board must find a way to balance the budget. It will not be at the expense of educational activities. The Chamber never betrayed its mission in twenty years. Although sometimes some members have diametrically opposed opinions, these are rare cases that are reviewed.

Certified people confirm the good degree of European erudition. They contribute to the creation of a modern Czech construction culture, a construction style. Many of their works can be considered to be engineering art. A building, staircase, dam, or road are some examples of very high-quality creations of engineers and technicians; they share common features with art. That is why the activities associated with this can be called the "art of engineering works", which the Chamber recognises each year by bestowing the awards of the Czech Chamber of Certified Engineers and Technicians. The harmony of the technical and humanitarian knowledge of certified people with regard to engineering activities do not have to be, and I even think should not be, only a matter of financial reward.

After the devastation of the previous generation, new construction elite is returning that has good examples in the works of our fathers and

grandfathers. It is understandable that this new social stratum must realise its mission and position. There is also a need for a critical look at the work of professionals, reflection and a certain degree of modesty. Some construction works do not have this, in my opinion. We talk about a crisis, which is, however, a crisis in human relations. We have to ask ourselves, what as individuals can we affect, how far can the development of technical thinking advance humanity – when parallel forces are tsunamis, earthquakes, wars with different overtones, hunger, and the failure of democracy? I even heard, at the Construction Forum, a lecture on criminal capitalism. Are we as individuals able to deal with these things? No, but we should try to do so within the scope of the Chamber. Let us, as members of the technical intelligence, be prudent and more modest in setting goals. Prudence and modesty are prerequisites that certified engineers and technicians should have. No construction work is possible without cooperation, without the contribution of educated professionals. There will never again be a time when all that was needed was Santini's plans for the construction of the works in Plasy and Zelena Hora. It is desirable to have respect and appreciate the benefits of the work and contributions of educated colleagues.

Where will the Chamber go from here? I am an optimist; there will be even more communication between members. I believe that the young generation of our colleagues will come up with constructive ideas. I hope that public administration will realise what a good partner our Chamber is. Maybe, like our colleagues in Germany, an honorary order in the parliament will be recognised. Maybe the unfortunate statement – the lowest price decides – will disappear.

I wish the Chamber and primarily all certified engineers, technicians and inspectors many more successful years.

Pavel Křeček

Chairman of the Czech Chamber of Certified Engineers and Technicians

Mezinárodní jednání inženýrských komor v Praze v roce 1928

Význam inženýrských komor byl v politickém prostředí Evropy po první světové válce vysoce hodnocen. Nejvyšším uznáním bylo přijetí zástupců zahraničních komor při prvním mezinárodním jednání v Praze v roce 1928 prezidentem Československé republiky T. G. Masarykem. Z jednání vznikla rezoluce, jejíž sedmý bod, platný do současné doby, zněl:

Šíření technických věd, jejich využití a přenášení do praxe má být mezinárodně zajištěno a hranicemi států nemá být jejich šíření jakkoliv omežováno nebo ztěžováno.

Rezoluce byla vydána v českém a německém jazyce.

Postavení České komory autorizovaných inženýrů a techniků ve společnosti

Setkání představitelů Komory s poslanci Parlamentu ČR v domě Komory v Praze v roce 2011

Dvacet roků není v současném světě významným důvodem k bilancování. Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě důvod má, protože je svým posláním pokračovatelem sdružení stavebních odborníků na území českého geopolitického prostoru, jehož počátky náležejí do středověku.

Stavby a stavební umění obecně jsou základem kulturního dědictví každého národa, každé historické etapy a civilizace. Z dávnověku známe sedm divů světa. Jejich sláva přetrvala do současnosti. Kromě dvou soch jsou všechny ostatní monumentálními stavbami. Kolos rhodský můžeme též považovat za stavbu, protože jeho hlavním úkolem bylo uzavírat přístav. V období řecko-římském to byly dopravní stavby, jako na příklad Via Appia, akvadukty, a pak zejména mosty. Jejich stavitelé byli oceňováni natolik, že se pro papežský majestát ujalo označení Pontifex Maximus, tedy největší stavitel mostů.

Osobnosti mimořádně nadané působily při stavbě chrámů, budov, významných opevňovacích staveb a staveb dopravních. Postupně, jak narůstala koncentrace obyvatel, rostly nároky na zvládání zvláštních úkolů stavitelských povolání. Vybranou disciplínu představovalo stavitelství mostní, jehož představiteli byly mosty v Roudnici a mosty Juditin a Karlův v Praze. Při konkrétních stavbách vznikala společenství kvalifikovaných stavebních

Čestní členové a funkcionáři Komory a hosté na Shromáždění delegátů ČKAIT 2002 v Praze

odborníků a řemeslníků ve stavebních hutích, které řídily stavitelské školy. Tehdejší mostní huť organizoval zpravidla kvalifikovaný kameník, který navrhoval konstrukci, organizoval stavbu, zakládal pilíře a klenul oblouky. Prvým českým mostařem byl mostmistr Vilém, jenž spravoval Vilémovu francouzskou huť. Pod jeho řízením byly na ukázkou založeny a postaveny v Roudnici dva pilíře spojené obloukem. Po dokončení Roudnického mostu v roce 1338 byla zahájena stavba Juditina mostu a následně v roce 1357 kamenného mostu Karlova, kterou řídil mistr Otto Malostranský. Se stavbou byla spojena mostní huť, kterou po Ottovi převzal Petr Parlér a další. Posledními řediteli mostní hutě se stali dvorští kameníci Václava IV. V té době se objevují další řemesla nebo obory, vedle stavitele mostů např. dvorský vodní technik, jehož obor se vyvinul po povodních a škodách na mostech a při zakládání pilířů mostů. Oddělují se další řemesla a dovednosti, rovněž charakteru technologického, konstruktéři čerpadel, beranidel, jeřábů a plavci. Hutě z této doby byly předchůdci pozdějších odborných škol a svobodných povolání. Působení hutí a odborných škol, využívajících zkušeností předchozích generací, zasahuje až do 18. a 19. století.

Administrativa tehdejšího státního uspořádání přenáší postupně výkon správy technického charakteru ve veřejných službách na ověřené privátní stavební techniky. Na území rakousko-uherské monarchie vzniká v roce 1860 stav civilních inženýrů. Rakouští kolegové oslavili stopadesáté výročí vzniku institutu svobodného povolání ve stavebnictví, později civilních inženýrů, v roce 2010.

Na území rakousko-uherské monarchie následovala po iniciativě německy mluvících odborníků vždy reakce českých mluvících osob působících ve stavebnictví. V roce 1913 byl založen Svaz českých úředně autorizovaných civilních inženýrů v Království českém. V roce 1921 vznikla na prvé valné hromadě v Praze Inženýrská komora pro Československou republiku. Autorizovaní civilní inženýři byli v první republice státem i veřejností uznávanou společenskou

silou, plnili úkoly na stavbách financovaných státem i privátním sektorem až po dobu výstavby opevnění na hranicích republiky. Náleželi k elitám národa. Násilné zásahy do státní správy za fašistické okupace a za komunistické totality přerušily v letech 1939–1989 historickou kontinuitu. Po komunistickém převratu v roce 1948 potřebovala vláda převzít i veškeré rozhodování, nejen v oblasti politické, ale i hospodářské, do svých rukou. V oblasti výstavby na to neměla zpočátku potřebný aparát, a tak ke zrušení inženýrské komory došlo až v roce 1951. Cílem bylo veřejný zájem, dosud chráněný autorizovanými osobami, nahradit zájmem vládnoucí moci, hlídáný partajním aparátem. Bylo nutno zničit elitu národa. Tento postup používal v historii každý totalitní systém.

Výstavba byla sešněrována byrokratickými pravidly, což znemožňovalo přirozený vývoj odvětví. Osobní odpovědnost jednotlivců nahradil systémem kontrol a trestů. Vedoucí místa byla obsazována osobami ze stranické nomenklatury.

Krátké, přesto užitečné přerušení absence inženýrského stavu nastalo v období po pražském jaru. V roce 1968 byla obnovena a do roku 1977 tolerována činnost Svazu stavebních inženýrů. Svaz soustředil pamětníky a mezi nimi také dřívější členy Komory. Členům poskytoval mnohé cenné, v tehdejší režimu většinou nedostupné informace, umožnil jim seznámit se s úrovní výstavby v zahraničí a v omezené míře i individuálně projektovat. V roce 1977 byl svaz zrušen.

Český svaz stavebních inženýrů, obnovený na počátku roku 1990, byl rozhodující organizací, která od počátku vytvářela podmínky pro vznik inženýrské komory. Úsilí bylo úspěšně završeno v květnu 1992, kdy vyšel zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autORIZAČNÍ ZÁKON). Základním principem zákona bylo přenést odpovědnost za ochranu veřejných zájmů ve výstavbě z podniků a institucí na odborníky z řad fyzických osob. Protože stavby do veřejných zájmů zasahují významným způsobem, je odpovědnost autorizovaných osob tou hlavní složkou jejich oprávnění.

Komora dokázala, díky obětavosti svých představitelů, zejména zakládajících členů, vybudovat potřebnou organizační strukturu a vytvořit vnitřní předpisy a podmínky pro činnost v mimořádně krátké době, takže od prosince roku 1992 již mohla plně fungovat ve všech oblastních kancelářích. V začátku své činnosti se Komora musela vypořádat s pozůstatky minulosti i s novými problémy, jež většinou plynuly z předchozí byrokracie. Nové byly majetkoprávní vztahy, právní rámec výkonu povolání, nové jsou systémy řízení a mnoho dalších věcí. Současně z minulosti existoval institut zvláštní způsobilosti, který sledoval nedostatečně hledisko odpovědnosti a postrádal systém vzdělávání. Absence pojmu osobní odpovědnosti vyvolávala u některých uchazečů představu o snadné možnosti využití autorizace k pouhému razítkování cizí dokumentace za úhradu. Přes tyto problémy se činnost Komory plně rozvinula a namísto v té době předpokládaných 10 000 členů je v současnosti přes 28 000 autorizovaných inženýrů, techniků a stavitelů.

Činnost Komory v současnosti zahrnuje, kromě úkolů daných zákonem, především poskytování informací. Vydavatelská činnost se převážně soustředí do elektronických médií. Informační systém PROFESIS se stal bohatým zdrojem aktuálních informací ze všech oblastí činnosti autorizované osoby. Takový servis neposkytuje svým členům žádná z dalších patnácti profesních komor v České republice ani komory v zahraničí. Vedle toho máme právní poradnu pro členy a velice dobře koncipovaný systém celoživotního vzdělávání.

Stejně důležité je působení Komory navenek. Přirozeným partnerem Komory je státní správa, se kterou jsou projednávány návrhy zákonů v oblasti výstavby, což je zejména úkolem představenstva ČKAIT. V jednotlivých oblastech jsou to krajské a místní samosprávy. V jejich rámci působí stavební úřady a investoři stavebních veřejných zakázek značného rozsahu. Další přirozené partnery představují vysoké a odborné školy. Čím dál více je patrný stav, kdy členové a představitelé Komory působí na školách, a naopak kdy pedagogové pracují v orgánech Komory. Nejblíže partnery jsou pochopitelně projektové a realizační firmy, z nichž se rekrutuje většina autorizovaných osob. Soutěže o Stavbu roku či o Stavbu kraje jsou významné nejen pro vyhodnocené firmy a organizace, jež soutěž pořádají, ale i pro propagaci dobrého jména stavebnictví a tvůrců jeho produktů. Komora a i většina oblastí spolupracuje

se zahraničními komorami, což je v rámci volného pohybu služeb pro všechny strany velice důležité. Jako neopominutelné se projevilo působení Komory při odstraňování následků katastrofálních povodní. Významná byla též angažovanost Komory při realizaci programů na úspory energií, zejména v rámci programu PANEL. Oblastí spolupráce s institucemi různého charakteru, příbuzného s výstavbou, je více. Jen oblast České Budějovice má uzavřeno celkem patnáct smluv o spolupráci.

Dosavadní činnost Komory, zaměřená na růst osobní odpovědnosti a odborných znalostí svých členů, vytváří podmínky pro zvyšování úrovně staveb. Působení Komory jako instituce, která staví na první místo ochranu veřejných zájmů a která se nikdy nezpronevěřila svému poslání tím, že by preferovala zájmy soukromé či skupinové, má svůj pozitivní ohlas u veřejnosti. Důsledkem toho je, že autorizovaná osoba může být právem hrdá na oprávnění používat k označení své činnosti kulaté razítko se státním znakem.

Postavení České komory autorizovaných inženýrů a techniků a autorizovaných inženýrů a techniků bude nadále součástí procesu vývoje právního a sociálního prostředí státu. Postavíme-li na čelné místo postulát ochrany veřejného zájmu, jak to Komoře předepisuje zákon, a tak tomu bylo dosud, potom tento základní kámen nového systému autorizace představuje zásadní změnu, předešel v právní úpravě, osobní odpovědnost autorizovaných osob za vykonávané vybrané činnosti. Komora bude mít silné poslání – rozvíjení nástrojů podporujících odbornou úroveň autorizovaných osob, aby minimalizovala riziko při výkonu jejich povolání.

Paralelní snahou Komory se stane ochrana oprávněných zájmů autorizovaných osob. Na tomto poli působnosti se prolínají společné zájmy všech evropských komor: honorářový řád, profesionální, kvalitní úroveň evropských předpisů a jejich dostupnost, veřejná zakázka jako cesta pro přístup k výkonu povolání

ní, rozsah oprávnění autorizovaných osob a objektivní, kvalitní medializace práce autorizovaných osob.

Na rozhodovacích procesech v Komoře se podílí generace mladých podnikatelů zatím minimálně. Lze předpokládat, že pod vlivem mladých protagonistů vstoupí do dění v Komoře více informací o poměrech na trhu služeb. Zůstává otázkou, zda se výměna informací obchodního charakteru stane předmětem pozornosti Komory, nebo Českého svazu stavebních inženýrů. Je možné, že nové náměty činnosti povedou ke zvýšení zájmu o dění v Komoře, zejména dění lokálního, oblastního charakteru.

Současná situace Komory je relativně stabilní a odpovídá stavu společnosti, včetně existenčních nejistot, které vždy stavebnictví postihují. Závažným nedostatkem je absence pravidel pro honorování služeb. Přiměřená stabilita České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě v daném politickém prostředí umožňuje přiměřenou ochranu oprávněných zájmů členů, nemá však dosud dostatečně silnou politickou vazbu a postavení společenské. V příkladech kolegů v zemích Evropské unie máme náměty na posílení postavení české Komory.

Pokračující konsolidace ekonomických, právních a společenských hodnot povede k postupnému obnovení vážnosti vzdělaných osob, schopných vytvářet trvalé hodnoty vysoké technické úrovně. Komora a její členové mají možnost stát se postupně pevným článkem v hierarchii hodnot českého podnikatelského prostředí a důstojným představitelem společenské vrstvy, která byla historicky vždy spjata s rozhodujícími procesy v rozvoji státu a společnosti.

Ing. Miroslav Loutocký

Ing. Jiří Schandl

členové Ustavujícího výboru ČKAIT

ČKAIT spolupracuje s komorami sousedních států

Historie inženýrských komor v Evropě sahá do 19. století. Činnost české inženýrské komory, která byla za komunistické éry přerušena na 41 let, by mohla jen obtížně sama navázat na předešlé období. Společenský a i technický vývoj zaznamenal za tuto dobu značný pokrok, takže v působení Komory bylo nutno reagovat na zcela nové podmínky. Konečně i globalizace světa si vyžádala spolupráci v širokém rozsahu s obdobnými institucemi alespoň sousedních států. Tyto skutečnosti se staly důvodem, a mezinárodní vztahy vytvářely podmínky, pro mezinárodní spolupráci ČKAIT. Velice důležitá je skutečnost, že česká i rakouské komory vznikly na základě stejného císařského zákona. Zatímco rakouské komory si za svou více než stoletou historii udržely plnou kontinuitu a dokázaly tak plynule reagovat na měnící se podmínky, česká komora toto štěstí neměla. Odlišnost Rakouska spočívá v tom, že v něm existují čtyři právně samostatné komory, každá pro více spolkových zemí, a že komory sestávají ze dvou sekcí, a to sekce architektů a sekce inženýrů. Každá sekce má své odborné vedení a všechny komory mají ve Vídni centrum koordinačního charakteru. Pro českou Komoru je proto důležitá spolupráce jak s centrem, tak i s oblastmi.

Navazování kontaktů s rakouskými inženýrskými organizacemi z úrovně OK ČKAIT v Brně se stalo činností zvláštní pozornosti již v roce 1990 a v letech následujících. Na úrovni Českého svazu stavebních inženýrů a Rakouského svazu inženýrů a architektů (Österreichischer Ingenieure und Architekten Verein) se vedla jednání z brněnské oblasti a ta byla velmi úspěšná. Rozhovory a osobní návštěvy vyžadovaly korektní rovinu dotazů a požadavků vzhledem k dlouhé absenci jakýchkoliv kontaktů. Po roce rozhovorů, návštěv a exkurzí bylo možno otevřít další téma, kontakty s rakouskou Spolkovou komorou architektů a inženýrů-konzultantů. Termín zasáhl dobu mimořádně příznivou – období, kdy se vytvářel v Brně organizační řád obnovené české Komory. Při institucionalizaci ČKAIT se používalo mimo jiné předpisů Inženýrské komory pro Československou republiku a řádů rakouských. Rakouské předpisy a rakouská současná praxe přispěly k názorovému třibení při ustavení České komory autorizovaných inženýrů a techniků v roce 1992. Následující roky vedly k dovršení spolu-

práce ve sbližení obou organizací a navázání smluvního vztahu. Smlouva o spolupráci Rakouské inženýrské komory s ČKAIT a ČSSI byla podepsána v roce 1995.

V praxi se spolupráce zaměřila na výměnu informací, časopisů, témata exkurzí a poskytnutí kontaktů k jejich uskutečnění a setkání společenská. Rovinu velmi dobré spolupráce potvrzuje skutečnost, že viceprezident rakouské komory a předseda sekce inženýrů-konzultantů, Dipl.-Ing. Josef Robl, se stal čestným členem České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Spolupráce s rakouskou komorou architektů a inženýrů-konzultantů nespočívala pouze v rovině styků představitelů organizací. Široký užitek ze spolupráce měli členové jak ČSSI, tak ČKAIT, a to při sdílení technických informací, kritických názorů rakouské strany na příhraniční stavby, při sérii velmi kvalifikovaných exkurzí na stavbu přehradu Freudenau na Dunaji ve Vídni, na stavby silničních a železničních tunelů v Rakousku, na revitalizaci gasometrů ve Vídni a další stavby, obsahující nová moderní konstrukční řešení a nové materiály. Naplnil se původní záměr, poskytnout členům české Komory co nejvíce informací použitelných ve stavební a obchodní praxi.

Neméně důležitá je i přeshraniční spolupráce českobudějovické oblasti s komorou architektů a inženýrů pro Horní Rakousy a Salzburg se sídlem v Linci. Tato v současnosti již patnáctiletá spolupráce poskytla Komoře celou řadu praktických informací jak pro činnost Komory, tak i ke vztahu k autorizovaným osobám. I když v prvních letech spolupráce byl tok informací jednosměrný, od vstupu ČR do EU v roce 2004 se vzájemné vztahy natolik vyrovnaly, že se můžeme považovat za rovnocenného partnera. To se projevuje nejen ve vzájemných návštěvách na společenských a odborných akcích či exkurzích, ale i v prezentaci výsledků práce členů Komory. Přestože určitou překážkou širších kontaktů je jazyková bariéra, dá se předpokládat, zejména u mladší generace v obou státech, která plynule ovládá angličtinu, že spolupráce přejde i do oblasti vlastní výstavby, což v tomto regionu bylo v minulosti obvyklé.

Poněkud odlišně probíhalo navazování kontaktů se sousedními německými inženýrskými komorami jednotlivých spolkových zemí i se Spol-

kovou inženýrskou komorou. Z iniciativy karlovarské OK ČKAIT došlo v roce 1993 k první kontaktní návštěvě delegace ČKAIT a ČSSI v Mnichově u prezidenta Bavorské inženýrské komory prof. Karla Klinga. Je významným počinem, že v této pionýrské době začínajících mezinárodních kontaktů Komory se podařilo dohodnout se na uzavření první mezinárodní smlouvy o spolupráci se zahraniční partnerskou inženýrskou komorou (založenou v roce 1992), která byla podepsána v červnu roku 1994 v Karlových Varech. Signatáři smlouvy, jež byla mimochodem i první mezinárodní smlouvou pro Bavorskou inženýrskou komoru, byli prof. Karl Kling (BayIK), Ing. Václav Mach (ČKAIT) a Ing. Miloslav Pavlík (v té době za ČSSI). Důstojným připomenutím této události se stalo slavnostní setkání u příležitosti 10. výročí podpisu první mezinárodní smlouvy, jehož se zúčastnili v Karlových Varech v červnu roku 2004 delegace českých i bavorských inženýrů.

Tato smlouva se stala základním dokumentem i pro spolupráci s dalšími inženýrskými komorami v sousedících německých zemích. V roce 1995 byla opět v Karlových Varech podepsána smlouva o spolupráci stejnými českými signatáři a prezidentem Saské inženýrské komory prof. Dr. Reinhardem Erfurthem. Saská inženýrská komora byla založena v roce 1994. Předpokládá se, že dlouholetá karlovarská spolupráce s kolegy z Inženýrské komory Thüringen vyvrcholí letos v červnu opět v Karlových Varech podpisem smlouvy o spolupráci s prezidentem prof. Hansem Ulrichem Mönningem, Ing. Pavlem Křečkem (ČKAIT) a Ing. Pavlem Štěpánem (ČSSI).

Pro činnost Komory se jeví důležitá nejen spolupráce s ústředím, ale obdobně jako s rakouskými kolegy zejména spolupráce se sousedními oblastními kanceláři. Do spolupráce s bavorskými kolegy se zapojili kromě karlovarských členů ČKAIT i kolegové z Plzně, do spolupráce se saskými kolegy i kolegové z Ústí nad Labem. K pravidelným setkáním představitelů ČKAIT a ČSSI se zahraničními partnery dochází každoročně u příležitosti konání Inženýrských dnů jak u nás, tak i v Bavorsku a Sasku. Delegace kolegů z německých partnerských komor se od založení tradice každoročně od roku 1996 pravidelně zúčastňují mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovy Vary, která v červnu roku 2012 vstoupí již do svého 17. ročníku. Kromě již zmíněné informace o navázání kontaktů na konferenci s Inženýrskou komorou Thüringen je třeba se zmínit i o navázání spolupráce s celoněmeckou spolkovou institucí Verband Beratender Ingenieure (VBI), která v roce 2004 vyvrcholila podpisem tradiční smlouvy o spolupráci mezi VBI a českými inženýrskými organizacemi. Důležité je, že již zmíněné smlouvy jsou živé a slouží k trvalému rozvoji spolupráce. Na celostátní úrovni stojí za zmínku kromě jiného spolupráce s německými inženýrskými komorami v legislativních otázkách (jednání s Nejvyšším stavebním úřadem Bavorska), při přípravě zákona o autorizovaných inspektorech, zajišťování podkladů pro jednání o honorářových řádech, spolupráce při zavádění Eurokódů atd. Na lokální úrovni připomeňme spolupráci při organizování řady zahraničních odborných exkurzí, společných výstav (karlovarská výstava Stavebnictví bez hranic ve spolupráci s Bavorskou inženýrskou komorou) i společenských událostí (adventní setkání karlovarských a bavorských inženýrů ve Waldsassenu). Podstatná je i skutečnost, že činnost zemských inženýrských komor vyvrcholila v Německu v roce 1995 ustavením Spolkové inženýrské komory Německo, kterou založilo šestnáct zemských inženýrských komor. Spolupráce ČKAIT se Spolkovou inženýrskou komorou probíhá rovněž na velice dobré úrovni. Nejtradičnější a nejrozvinutější spolupráci s inženýrskými komorami zemí Visegrádské čtyřky představuje spolupráce se Slovenskou komorou stavebních inženýrů. Smlouvu o spolupráci podepsali Ing. Ján Kyseľ (SKSI), Ing. Václav Mach (ČKAIT) a Ing. Miloslav Pavlík (ČSSI) již v roce 1995. Důležitým rokem pro české i slovenské inženýry se ukázal rok 1997, kdy na podzim byla Ing. Václavem Machem a Ing. Jánem Kyselem podepsána smlouva o vzájemném uznávání odborné způsobilosti. Její platnost skončila v roce 2006 a nahradila ji směrnice EU o vzájemném uznávání kvalifikací v zemích EU. Dá se konstatovat, že ve vzájemném uznávání autorizací jsme předběhli Evropskou unii o celých devět let. V roce 1999 byla založena tradice Setkání na hranici – první setkání se konalo v Luhačovicích. Zatím poslední, sedmé Setkání

na hranici hostili v roce 2010 brněňští kolegové ve Znojmě. K zajímavým akcím, kterých se pravidelně zúčastňují delegace českých inženýrských organizací, patří i konference Statika, pořádaná v Piešťanech – letos v březnu se konal již její sedmnáctý ročník. Za významný počín pro rozvoj spolupráce českých a slovenských organizací pokládáme i nominaci doc. Ing. Štefana Grambličky, CSc., představitele SKSI, do redakční rady časopisu Stavebnictví.

Již v listopadu roku 1994 se sešli z iniciativy slovenských kolegů představitelé inženýrských organizací zemí Visegrádské čtyřky a založili Inženýrskou organizaci zemí V4 s tradicí každoročních setkávání představitelů inženýrských organizací, většinou spojených s mezinárodní odbornou konferencí střídavě ve všech zemích V4. V České republice byli dosavadními hostiteli v roce 1997 kolegové v Olomouci, v roce 2001 jihočeští kolegové v Českém Krumlově, v roce 2005 severočeští kolegové v Liberci a posledními pořadateli byli v roce 2009 kolegové v Ostravě.

Pravidelným místem setkávání delegací inženýrských organizací jsou nejen tradiční české Inženýrské dny, ale i Bienále technických památek, organizované ve dvouletých intervalech již od roku 2001. Delegace ze zemí V4 se pravidelně účastní i konferencí Městské inženýrství v Karlových Varech. Velice zajímavým dokumentem spolupráce je společná ediční činnost. Od roku 2000 do roku 2010 byly vydány střídavě ve všech zemích V4 celkem čtyři díly pětijazyčné publikace Technické památky zemí Visegrádské čtyřky, zakončené v roce 2011 vydáním mapového atlasu obsahujícím v publikacích představené technické památky zemí V4, který jsme k vydání připravili jako hlavní editoři v České republice. V roce 2012 bychom rádi rovněž jako hlavní editoři představili veřejnosti první díl nové edice pojmenované Inženýrské stavby zemí Visegrádské čtyřky, který bude prezentovat současná inženýrská díla, vzniklá po roce 1990.

ČKAIT se stala také členem Evropské rady inženýrských komor (ECEC, www.ecec.net) a Evropské rady stavebních inženýrů (ECCE, www.ecceengineers.eu). O získání dobrého jména a pozice ČKAIT v těchto organizacích se zasloužili především Ing. Jiří Plíčka, CSc., dlouholetý místopředseda pro zahraniční styky a místopředseda ECEC, Ing. Jiří Dan a v současné době je zahraniční komise vedena prof. Maternou. Cílem obou organizací, které mají i řadu společných aktivit, je posílit vliv národních inženýrských komor a asociací stavebních inženýrů na harmonizaci zákonů, předpisů a norem, které se týkají výkonu činnosti autorizovaných osob. Jde také o systémy vzdělávání, celoživotního vzdělávání, uznávání kvalifikace a umožnění pracovní mobility autorizovaných inženýrů. ČKAIT dlouhodobě spolupracuje na základě dohody i s Americkou společností stavebních inženýrů (ASCE) a Asociací stavebních inženýrů Spojeného království (ICE, www.ice.org.uk). Zejména propracovaný systém celoživotního vzdělávání britských stavebních inženýrů se stal ideovým vzorem pro přípravu programu ČZV ČKAIT.

Do jednání volebního Shromáždění delegátů v roce 2011 koordinoval oblast zahraničních vztahů Ing. Jiří Dan, nyní je zahraniční komise vedena prof. Maternou. Za přínosnou, zejména pro spolupráci s inženýrskými organizacemi sousedících zemí, je považována spolupráce uskutečňovaná všemi oblastmi ČKAIT se sídlem v příhraničí.

Obrazový doprovod viz 2. strana obálky.

*Ing. Miroslav Loutocký
Ing. Jiří Schandl
Ing. Svatopluk Zídek
prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA*

Vysoké školství je zdrojem odborných schopností a invence českých odborníků ve stavebnictví

Technická úroveň stavebnictví je spjata s rozvojem teoretických vědních disciplín a technologických procesů ve stavební praxi. Obě tyto složky technického pokroku nelze oddělit od nezastupitelné osobní odpovědnosti technika a inženýra za bezpečnost, provozuschopnost a trvanlivost stavebního díla.

Podpora a výchova k odpovědnosti ve všech fázích rozvoje osobnosti technika a inženýra je závažným posláním inženýrské komory. Ve školství jsou dobrým příkladem ceny udělované výbory oblastí za vynikající studentské práce. Jinou formou jsou podpory nadacím, které oceňují nejlepší studenty, jako jsou Nadační fond ČVUT Stanislava Hanzla, Zvoníčková nadace Fakulty strojní ČVUT, Nadace Františka Faltuse ČVUT.

Úkolem představitelů vysokých škol a Komory je hledání nových účinných forem spolupráce.

MINULOST A BUDOUCNOST SPOLUPRÁCE VYSOKÝCH ŠKOL A ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ

Pamětní medailí ČKAIT vyznamenaný emeritní rektor ČVUT v Praze, člen Ustavujícího výboru ČKAIT, prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc.

Obnovení inženýrské komory v roce 1992, která navazovala na organizaci civilních techniků založenou roku 1866 a zrušenou v roce 1951, bylo významnou událostí nejen pro samotnou profesi stavebních inženýrů, ale i pro vysoké školy s výukou stavebního inženýrství. Obnovení Komory se stalo výsledkem usilovné práce řady stavebních inženýrů, kteří dokázali v nejednoduché situaci, jež panovala počátkem 90. let, kdy docházelo k transformaci a řadě změn stavebních organizací, věnovat úsilí a mnoho času řadě jednání, která předcházela založení České komory autorizovaných inženýrů a techniků. V tomto směru by bylo možné připomenout řadu jmen stavebních inženýrů z mnoha oblastí republiky. Významnou roli při obnovení Komory sehrál také Český svaz stavebních inženýrů, jehož činnost byla obnovena již v roce 1989 a který byl oporou při těchto jednáních a základnou pro vznik Komory, v době formování její působnosti, činnosti, jejího programu a jejích orgánů.

Obnovení Komory a jejích prvních aktivit, a to v legislativní oblasti i při vytváření organizační struktury Komory, bude natrvalo spojeno se jménem jejího prvního předsedy Ing. Václava Macha. Z počátečního období je třeba také zmínit složité vytváření vztahů a profesního vymezování mezi stavebními inženýry a architekty, zejména provázené ze strany Komory především hájením zájmů stavebních inženýrů. Výsledek spolupráce, zejména Českého svazu stavebních inženýrů a Obce architektů, a postupného nalezení určité shody obou profesních sdružení, byl završen rozhodnutím České národní rady vypracovat jeden zákon upravující výkon vybraných činností ve výstavbě. Podářilo se prosadit rovnocenné řešení, kdy pozemní stavby mohou projektovat jak architekti, tak inženýři s au-

torizací v oboru pozemní stavby. Tato dohoda s určitými doplňky se pak stala podkladem pro návrh zákona č. 360/1992 Sb.

Složité diskuse se vedly také v otázce povinného členství v Komore, při vymezení jednotlivých autorizačních oborů, obsahu a formě autorizačních zkoušek a jejich organizace. Při těchto diskusích byla respektována kontinuita se stavebním zákonem. Významné se stalo také rozhodnutí, aby v rámci Komory byli autorizováni také odborníci ze souvisejících oborů, např. technologických zařízení staveb apod.

Od počátku aktivit, směřujících k obnovení činnosti Komory, se v různých komisích a výborech, na činnosti Ustavujícího výboru České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) podílela řada akademických pracovníků. Podobně byla i pro fakulty přínosem účast významných představitelů Komory ve vědeckých radách a některých dalších orgánech fakult. Úzká spolupráce a podpora aktivit směřujících k obnovení činnosti Komory a vzniku ČKAIT ze strany vysokých škol sehrála bezesporu v tomto procesu pozitivní roli. Významná se ukázala i činnost řady pracovníků stavebních, ale i strojních fakult v nově vytvářených orgánech Komory, pomoc při formování a uskutečňování autorizačních zkoušek. Byla to i zásluha již zmíněného předsedy ustavujícího výboru Ing. Václava Macha a prvních místopředsedů Ing. Bohuslava Ruska, Ing. Miroslava Najdeckra, CSc., Ing. Miroslava Čermáka, CSc., a řady dalších, kteří od samého počátku vzniku Komory zdůrazňovali potřebu její vzájemné spolupráce s akademickou sférou. Důvodů pro tuto spolupráci existuje celá řada. K těm nejvýznamnějším patří společné úsilí, jak vysokých škol, tak i Komory, dosáhnout vysoké úrovně a kvality absolventů vysokých škol v příslušných oborech a současně i vysoké kvality všech stavebních činností. V tomto směru se neomezuje úloha Komory na pouhé reflektování úrovně znalostí a připravenost absolventů vysokých škol, ale i spoluúčast na přípravě kvalitních absolventů.

K významné oblasti spolupráce mezi Komorou a vysokými školami patří především oblast vzdělávání, jež je jednou z hlavních činností vysokých škol. Nedílnou součástí zajištění kvality vysokých škol představuje pravidelné vnitřní i vnější hodnocení. Účast významných odborníků z řad členů Komory ve státnicových komisích, v přednáškách a cvičeních představuje nejen významné rozšíření pohledu na přednášenou problematiku, ale také větší otevření vysokých škol vnějšímu prostředí a potřebám praxe. Neformální hodnocení kvality absolventů a jejich znalostí při státních závěrečných zkouškách ze strany Komory by se mělo pro fakulty stát významným zdrojem pro zlepšení kvality absolventů. Podobně účast členů Komory v oborových radách a komisích pro obhajoby doktorských disertačních prací může být prostředkem pro ověření významu a uplatnění výsledků vědecké a výzkumné činnosti na fakultách, pro rozvoj oboru a řešení potřeb praxe. V tomto směru bude potřeba ještě dále prohloubit a zintenzivnit vzájemnou spolupráci.

Komora může sehrát významnou roli zejména v této době, kdy z technických vysokých škol odcházejí do praxe první bakaláři. Trend započatý v poslední době směřuje, v souladu se zkušenostmi v zahraničí, k určité redukci počtu absolventů magisterského studia. Absolvování magisterského studia je na většině např. severoamerických, ale i britských vysokých školách chápáno jako příprava na převážně výzkumnou a univerzitní profesní dráhu. Tomu také odpovídají počty studentů v tomto stupni strukturovaného studia, které se obvykle pohybují mezi 25–35 % absolventů bakalářského studia. Absolventi bakalářského studia na univerzitních vysokých školách by měli být vybaveni znalostmi potřebnými pro řešení jak běžných, tak i náročnějších inženýrských úloh. Čtyřleté bakalářské studium by mělo poskytnout dostatečný prostor pro výchovu takovýchto plnohodnotných vysokoškolsky vzdělaných odborníků. V této souvislosti je třeba vzpomenout, že řada evropských a amerických technických univerzit, jež patří mezi nejlépe hodnocené, má čtyřleté studium. Bude také potřeba, aby se této nové situaci přizpůsobily autorizační zkoušky. Nelze

vyloučit, že bude nutné zkorigovat jak obsah, tak i náročnost autorizačních zkoušek, zejména odborné části. Studium prvního stupně strukturovaného studia vedle odborných a inženýrských disciplín musí dát dobrý a trvalý základ teoretických, přírodovědných a tzv. průpravných disciplín tak, aby umožnilo kontinuální celoživotní vzdělávání, jež je přirozeným důsledkem rychlého vývoje poznání, technologií, nových materiálů apod. Nelze si už vystačit na celou profesní dráhu pouze se znalostmi získanými studiem vysoké školy. Školství, a to nejenom vysoké, stojí před zcela novou situací. Školy již nejsou tím hlavním zdrojem informací a poznání, jak tomu bylo v minulosti. Již v současné době existuje řada informačních zdrojů, z nichž čerpají čeští studenti. Z výuky je třeba v maximální možné míře odstranit pasivní informace s výjimkou těch, které slouží pro demonstraci příkladů aplikace teoretických znalostí a poznání, určitých tvrzení, a soustředit se především na vysvětlení podstaty a hloubky problému tak, aby absolventi byli schopni získané znalosti aplikovat ve změnách situací a okrajových podmínkách. Z tohoto pohledu je důležitá především forma výuky, která by měla být v jistém slova smyslu nadřazena nad samotným obsahem výuky. S tím souvisí výchova studentů ke schopnosti samostatného studia, ke schopnosti formulovat a samostatně řešit problémy a v neposlední řadě k samostatnému a kritickému myšlení. Vzájemná spolupráce vysokých škol, Komory a jejich předních odborníků může v tomto procesu sehrát významnou úlohu.

*prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc., dr.h.c.
prezident asociace The Association of European Civil Engineering Faculties
předseda Asociace emeritních rektorů ČR*

FAKULTA STAVEBNÍ ČESKÉHO VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO A ČKAIT

Vznik evropských polytechnických škol vychovávajících studenty v inženýrském umění se pojil s potřebami budování a provozování vojenských staveb a inženýrskými činnostmi pro vojenské operace. Je logické, že nejstarším samostatným oborem těchto polytechnik bylo stavitelské a kartografické umění. Stavební fakulta je proto historicky nejstarší a patří počtem studentů i dalšími parametry své výkonnosti k největším fakultám Českého vysokého učení technického v Praze a oslavila letos 305 let od svého založení. ČKAIT je naopak institucí mladou v porovnání s délkou života akademické instituce, ale vydobyla si během dvaceti let své existence pevnou pozici. Spolupráce obou institucí prospívá nejen oběma stranám, ale především stavebním oborům a stavebním inženýrům. ČKAIT vznikla v úzké součinnosti s fakultou, ve všech jejích orgánech měli a mají uči-

Prof. Ing. Alena Kohoutková, CSc., děkanka Fakulty stavební ČVUT v Praze, na Inženýrském dni ČKAIT 2010

telé stavební fakulty významný podíl a přebírají tak spoluzodpovědnost zejména v oblasti projektování a vedení staveb, dbají o technickou kvalitu oborů a specializací, ochranu zájmů klientů při územním plánování, projektování, výstavbě a ochraně a vytváření životního prostředí.

Stavební fakulta je moderní vysokoškolskou vzdělávací institucí, která neustále zdokonaluje nabídku studijních oborů, jejich skladbu i obsah předmětů. Studenti získávají nejnovější teoretické znalosti, odborné dovednosti a osvojují si potřebné praktické způsobilosti, které potřebují pro svou budoucí profesi tak, aby je dokázali prakticky aplikovat a tvůrčím způsobem dále rozšiřovat. V potřebách pro praxi, jejich definici a zpětné vazbě pro tvorbu studijních plánů fakulty pomáhá ČKAIT významnou měrou.

Studenti mohou studovat v akreditovaných bakalářských, navazujících magisterských a doktorských studijních programech v prezenční formě, některé programy jsou vyučovány v angličtině. Studenti mají řadu příležitostí absolvovat část svého studia také v zahraničí, zejména v evropských zemích. Poznávají nové prostředí, navazují kontakty a prohlubují své jazykové dovednosti, v současnosti tolik žádané. Fakulta nabízí také kurzy celoživotního vzdělávání. Studium na stavební fakultě pokrývá tři významné oblasti vzdělávání: stavební inženýrství, architekturu a stavitelství, geodézii a kartografii; všechny s řadou studijních oborů, jež odpovídají potřebám dnešní doby. Nabízí také mezifakultní studijní program Inteligentní budovy, ve kterém se studenti seznamují se zásadami navrhování energeticky efektivních budov. Čeští absolventi jsou v praxi tradičně žádaní, protože mají solidní teoretický základ, jsou odborně zdatní, mají tvůrčí schopnosti a jsou flexibilní.

Je to dáno především tím, že fakulta soustavně pečuje o rozvoj a kontinuitu akademické obce.

Bakalářské studium (4leté), studijní program stavební inženýrství (Bc.)
Studijní obory
Geotechnika
Konstrukce staveb
Městské inženýrství (specializace: městské inženýrství; správa majetku a provoz budov)
Stavební hmoty a diagnostika staveb
Dopravní stavby
Prostředí staveb
Příprava a realizace staveb
Dopravní inženýrství
Building Structure
Bakalářské studium (4leté), studijní program architektura a stavitelství
Studijní obor
Architektura a stavitelství

Magisterské studium (1,5leté), studijní program stavební inženýrství (Ing.)
Studijní obory
Geotechnika
Konstrukce staveb
Průmyslové a pozemní stavitelství
Městské inženýrství
Stavební hmoty a diagnostika staveb
Dopravní stavby
Prostředí staveb
Provádění staveb
Dopravní inženýrství
Magisterské studium (2leté), studijní program architektura a stavitelství (Ing. arch.)
Studijní obor
Architektura a stavitelství

Tab. 1 Přehled studijních oborů v bakalářském a magisterském studiu

Zásady této péče spočívají také v budování pevných vazeb s praxí a profesními komorami, mezi nimiž ČKAIT hraje tradičně významnou roli. Neváhá se vyjadřovat k aktuálním a palčivým otázkám technického vzdělávání, k legislativě a postavení absolventů v praxi.

Záruku dynamického růstu fakulty představují noví mladí docenti i profesori. Ve vzdělávání vznikají nové obory, ve vědecké, výzkumné a vývojové činnosti, která je s výukou pevně svázána především v doktorském studiu, se zvyšuje podíl získaných finančních prostředků.

Tradiční je snaha o úzké propojení s průmyslovou sférou, a to nejen v ekonomické činnosti. Zvyšuje se počet společných výzkumných projektů s průmyslem a fakulta pomáhá průmyslu a veřejné správě řešit aktuální problémy.

Fakulta se tak dlouhodobě zaměřuje na tři klíčové cíle: na výrazné výsledky ve výzkumu a vývoji, na kvalitní výuku založenou na výzkumu a na inovace, které jsou nejlepším produktem úzké spolupráce s průmyslovou sférou – a představuje konkrétní výsledek transferu nových technologií. ČKAIT v oblasti stavebnictví navíc nabízí také studentům již během studia nové příležitosti k seznámení se s úkoly v budoucí profesi. Po vzoru velkých stavebních společností, které zavedly stabilní systém péče o studenty se zájmem o budoucí uplatnění v těchto firmách, se snaží ukázat přednosti a úskalí jejich budoucího povolání a nabízí jim přístup a první kontakt v přípravě k budoucí autorizaci, jež je nezbytná k výkonu některých povolání. Studium tak získává nový rozměr.

U příležitosti 20. výročí se samozřejmě sluší poděkovat představitelům ČKAIT za trvalý zájem o činnost fakulty, o úroveň technického vzdělávání a za podněty v oblasti studia, za náměty a hodnocení studentských prací a za všestrannou podporu fakulty, které si vážíme.

A co popřát ČKAIT do nové dekády? Bohatou členskou základnu, velký zájem zejména mladých inženýrů o její činnost a stále nové nápady a podněty, jež inspirují k vlastní práci. Všem nám dohromady silné a zdravé hospodářské prostředí, ve kterém by se oblast stavebnictví rozvíjela a byla přitažlivá i nadále pro budoucí nadané a kvalitní studenty.

*prof. Ing. Alena Kohoutková, CSc.
děkanka Fakulty stavební ČVUT v Praze*

FAKULTA STAVEBNÍ VYSOKÉ ŠKOLY BÁŇSKÉ – TECHNICKÉ UNIVERZITY OSTRAVA SPOLUPRACUJE S ČKAIT OD SVÉHO VZNIKU

Prof. Ing. Darja Kubečková-Skulínová, Ph.D., děkanka Fakulty stavební Vysoké školy báňské TU v Ostravě, na Inženýrském dni ČKAIT 2010

Z historie spolupráce Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava a ČKAIT

Fakulta stavební Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (VŠB – TUO) byla založena v roce 1997. ČKAIT významně přispěla ke vzniku fakulty stavební v Ostravě. K intenzivnímu úsilí o zřízení této fakulty došlo koncem roku 1995. Valná hromada ČKAIT, oblasti Ostrava, konaná

dne 25. ledna 1996 v Domě kultury Vítkovic v Ostravě, proto ve svém usnesení vyzvala k podpoře iniciativ k založení fakulty stavební v Ostravě. Obdobné usnesení přijal také Český svaz stavebních inženýrů, pobočka Ostrava, a Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR (ostravská pobočka). Představitelé uvedených profesních organizací se obrátili na Magistrát města Ostravy, jež při jednání zastupitelstva dne 12. března 1996 výrazně podpořil úsilí o zřízení fakulty v Ostravě. Na základě mnoha dalších jednání posoudila dne 8. března 1996 zřízení fakulty stavební Vědecká rada VŠB – TUO, která po obsáhlé diskusi úsilí o vznik fakulty stavební téměř jednoznačně doporučila jako výraz odpovědnosti technické univerzity vůči potřebám severomoravského regionu. Vznik fakulty stavební rovněž jednomyslně doporučil na svém jednání dne 26. března 1996 Akademický senát VŠB – TUO. O návrhu byla dne 19. března 1996 informována Akreditační komise MŠMT ČR. Komora byla přítomna všech jednání, která vedla k založení fakulty stavební v Ostravě. Vzájemná spolupráce fakulty a Komory přetrvává více jak patnáct let.

Studium na fakultě stavební v Ostravě

Fakulta stavební je součástí VŠB – TUO, která náleží do soustavy vysokých škol jako nejvyššího článku vzdělávací soustavy České republiky. Na základě svobodného bádání poskytuje vysokoškolské vzdělání s právem udělovat akademické tituly a vědecké hodnosti. Fakulta realizuje třístupňový strukturovaný model studia v souladu s Boloňskou deklarací (bakalář – inženýr, inženýr architekt – doktor) a má implementován kreditní systém ECTS, jež zajišťuje možnou mobilitu v průběhu studia. Fakulta stavební je vysokou školou technického zaměření a kromě vysokoškolského vzdělání rozvíjí výzkum, vývoj a inovace, spolupracuje s praxí, samosprávou i profesními komorami, tuzemskými a zahraničními vysokými školami.

Fakulta stavební VŠB – TUO vzdělává studenty v oborech, jež jsou plně kompatibilní s obory vyučovanými na ostatních stavebních fakultách v ČR a které navíc respektují regionální zvláštnosti a potřeby severomoravského průmyslového regionu, jakými jsou např. potřeba revitalizace území postižených důlní činností (OKR, severní a západní Čechy), problematika urbanizace průmyslových oblastí, stavební a geotechnická činnost, využití energie výbuchů v průmyslu a stavitelství, technická seismická, stavby na poddolovaném území, údržba a opravy stavebních konstrukcí a dopravních staveb v těchto podmínkách, konverze budov industriálních sídel, apod.

Studijní obory na fakultě stavební v Ostravě

Fakulta stavební zajišťuje výuku ve dvou stěžejních programech: stavební inženýrství a architektura a stavitelství, přičemž studijní program stavební inženýrství je akreditován ve všech vzdělávacích stupních (Bc., Ing., Ph.D.). Studium v doktorském studijním programu stavební inženýrství je oborově orientováno zejména na teorii konstrukcí, geotechniku a dopravní systémy.

Přehled studijních oborů je uveden v tab. 1.

Současné aspekty spolupráce fakulty a Komory

Jak již bylo uvedeno, Komora byla a je i nadále významným partnerem fakulty stavební v Ostravě. Od počátku své existence fakulta s Komorou spolupracuje v řadě oblastí. Za stěžejní lze uvést spolupráci v oblasti vzdělávání, spolupráci v oblasti společných projektů, ať již projektů vzdělávacích, nebo vědecko-výzkumných.

V posledních letech se vzájemná spolupráce promítá do projektů spolufinancovaných z prostředků Evropské unie. Za zmínku stojí například projekt Brownfield Regeneration Know-How Transfer–Lifelong Educational Project–Browntrans, typ projektu Leonardo da Vinci, realizace v letech 2011–2013; projekt Tvorba vzdělávacího programu pro stavební inženýry v Moravskoslezském kraji, operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory Podpora nabídky dalšího vzdělávání, realizace: 01/2011–07/2013; projekt Inovace studijních programů a posílení mezioborové spolupráce v oblasti navrhování a požární bezpečnosti budov, operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory Vysokoškolské vzdělávání, realizace 12/2011–11/2014; projekt Inovace studijního programu Stavební inženýr-

ství, operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory Vysokoškolské vzdělávání, realizace 05/2012–04/2015.

V současné době se Komora ve spolupráci s fakultou mimo jiné vyjadřuje také k aktuální problematice dění ve stavebnictví; ale také k problematice vysokoškolského technického vzdělávání. Stavební fakulty v České republice tak společně s profesní Komorou představují silného partnera při různých jednáních a komunikacích.

*prof. Ing. Darja Kubečková Skulinová, Ph.D.
děkanka Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava*

SPOLEČNÝ ZÁJEM FAKULTY STAVEBNÍ VUT V BRNĚ A ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ

Prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., děkan Fakulty stavební VUT v Brně, na Inženýrském dni ČKAIT 2010

Za dobu své existence Fakulta stavební Vysokého učení technického v Brně (FAST VUT) vychovala řadu stavebních inženýrů, kteří dále úspěšně rozvíjeli své teoreticky získané poznatky prostřednictvím jejich bezprostředního uplatnění v praxi a kteří vytvořili mnoho stavebních děl na vysoké technické a estetické úrovni.

Mnozí z nich obdrželi diplom autorizovaného inženýra a podílí se ve svém oboru na zavádění nových poznatků do praxe. Všichni tito absolventi tak svou poctivou prací přispívají k prestiži brněnské stavební fakulty v rámci České republiky i v zahraničí. Rovněž řada pracovníků fakulty je členy grémií a orgánů Komory a naopak zástupci Komory jsou členy různých komisí, které formují koncepci vývoje fakulty ve vzdělávací i tvůrčí činnosti a zajišťují tak důležité propojení fakulty s praxí.

Úzká spolupráce fakulty stavební s ČKAIT však není jediným spojením fakulty s aplikační sférou. Především v době krize ve stavebnictví, jejímž následkem je silný konkurenční boj mezi firmami působícími v oboru, si tyto firmy čím dál více uvědomují nutnost zvyšovat svoji konkurenceschopnost prostřednictvím inovace svých technologií a produktů, jež jim může zprostředkovat právě naše fakulta. A proto vedle propojení fakulty s praxí, zprostředkované spoluprací s ČKAIT, patří mezi hlavní formy spolupráce fakulty s aplikační sférou především společné řešení vědecko-výzkumných projektů. Zavedení výsledků této spolupráce do praxe a následné posílení konkurenceschopnosti spolupracujících firmy má většinou za následek navázání dlouhodobé spolupráce mezi firmou a fakultou.

Pokračující spolupráce s těmito firmami pak většinou probíhá v podobě aplikovaného výzkumu prostřednictvím hospodářské činnosti formou smluv uzavíraných mezi fakultou stavební a firmou, kdy předmětem této spolupráce bývá výzkum na zakázku, pronájem speciálního přístrojového vybavení fakulty či například poskytování poradenských a expertních služeb v oblasti stavebnictví. Spolupráce fakulty s firmami se také reflektuje v oblasti vzdělávání a výchovy studentů fakulty stavební, jelikož si

plně uvědomujeme, jak důležitým faktorem pro uplatnění v praxi je právě správná profilace budoucích stavebních inženýrů. Proto má aplikační sféra přímý vliv na vývoj jednotlivých oborů, náplň studijních programů i na vlastní vyučované předměty, a to prostřednictvím Průmyslové rady, kterou tvoří externí členové z firem a jejímž cílem je zajistit úzkou spolupráci fakulty s praxí. Také náměty na bakalářské a diplomové práce bývají velmi často náměty zástupců z různých firem působících na poli stavebnictví. Výsledky těchto prací jsou pak přímo aplikovány v praxi.

Důležitým milníkem pro fakultu stavební je také vznik výzkumného centra AdMaS (Pokročilé stavební materiály a konstrukce), které díky svému nejmodernějšímu přístrojovému vybavení na špičkové úrovni a novým prostranstvím ještě povýší vědecko-výzkumné možnosti a kapacity fakulty a pomůže tak rozšířit portfolio poskytovaných služeb pro aplikační sféru a přiláká také další zahraniční partnery.

Vzájemná spolupráce fakulty a ČKAIT se rovněž rozšířila prostřednictvím odborných kurzů a celoživotního vzdělávání, díky kterým Komora přispívá ke zkvalitnění odborného přehledu svých členů a umožňuje jim průběžné získávání nejnovějších odborných poznatků.

Aby fakulta stavební stále udržovala na vrcholu své odborné znalosti a součinnost s nejnovějšími trendy v oboru, jsou pro ni kromě projektů zaměřených na spolupráci s aplikační sférou rovněž neméně důležité projekty, jež přispívají ke zvyšování odborné kvality samotného výzkumného týmu působícího na fakultě. Mezi tyto projekty patří především projekty v Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, které jsou v gesci MŠMT a poskytují finanční prostředky z evropského sociálního fondu pro rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání. Díky těmto typům projektů pak můžeme např. na fakultě podporovat působení zahraničních expertů a profesorů ze zahraničních univerzit, kteří s námi sdílejí své bohaté zkušenosti a nejnovější trendy v oboru ze zahraničí a zvyšují tak odborné kvality jak vědeckého týmu fakulty, tak i studentů magisterského i doktorandského studia. Tyto projekty zároveň naopak umožňují podporovat účast pracovníků na různých odborných seminářích a konferencích v zahraničí a pomáhají také vytvářet mezinárodní vazby a celkově tak posílit excelenci celého vědeckého týmu fakulty stavební.

Dobrym příkladem je zatím poslední projekt OPVK (Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost), který se prolíná napříč fakultou stavební a jehož realizace počne datem 1. června 2012. Jedná se o dvouletý projekt OKTAEDR – partnerství a sítě stavebnictví. Hlavním cílem tohoto projektu je vytvoření funkční sítě vzájemně propojující FAST VUT v Brně, FAST VŠB – TUO, významná výzkumná a vývojová pracoviště a partnery z oblasti podnikatelského sektoru. Aktivita projektu jsou zaměřeny na studenty obou vysokých škol, akademické pracovníky škol a pracovníky zabývající se vzděláváním, vývojem a výzkumem (jedná se o pracovníky z řad partnerů a spolupracujících subjektů). Partnery projektu jsou mimo výše uvedenou VŠB – TUO společnosti Českomoravský cement, a.s., Centrum dopravního výzkumu, v.v.i., STAVOS Brno, a.s., OHL ŽS, a.s., Ústav fyziky materiálů AVČR, v.v.i., a Svaz vodního hospodářství. Na základě vzájemné spolupráce všech subjektů partnerské sítě budou pořádány kurzy, vzdělávací a tréninkové moduly, odborně specializované formy školicích aktivit. Tyto aktivity povedou k posílení navázaného partnerství. Studenti a mladí pracovníci VaV mohou navázat nové kontakty prostřednictvím krátkodobých stáží a odborných praxí a také při osobním setkávání v rámci pořádaných konferencí, workshopů, seminářů a výjezdních zasedání, zaměřených na vzájemnou spolupráci v rámci celé sítě.

Závěrem bych rád vyjádřil, že fakulta stavební má i nadále vřelý zájem o co nejširší spolupráci s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, a to především z toho důvodu, že vnímám společný zájem fakulty i Komory, který nás spojuje a kterým je především úspěšný rozvoj českého stavebnictví. Věřím, že právě vzájemná spolupráce mezi členy Komory a FAST VUT v Brně se bude dále rozvíjet nejen k oboustranné spokojenosti a užitku, ale zejména že napomůže ukázat cestu ze současné krize a celkově přispěje k posílení oboru stavebnictví samotného.

*prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc.
děkan Fakulty stavební VUT v Brně*

ČKAIT a střední odborné školství

Autorizovaní technici, resp. stavitelé, tvoří v současnosti více než třetinu z celkového počtu autorizovaných osob – členů ČKAIT. Jedná se převážně o absolventy středních odborných škol stavebních. Zatímco spolupráce s vysokými školami stavebního zaměření – především stavebními fakultami v Praze, Brně a Ostravě – probíhá především na úrovni vrcholných orgánů Komory, jsou partnery spolupráce se středními odbornými školami výbory oblastí Komory.

K tradičním formám spolupráce patří účast členů ČKAIT ve zkušebních maturitních komisích, účast v hodnotitelských komisích studentských soutěží pořádaných jednotlivými školami, poskytování odborných publikací ČKAIT školním knihovnám, možnost účasti pedagogů, případně studentů na akcích celoživotního vzdělávání členů ČKAIT pořádaných oblastními kanceláři. Ředitelé stavebních průmyslových škol jsou pravidelně zváni na valné hromady oblastí. V rámci Dne stavitelství a architektury se konají na školách dny otevřených dveří. Zástupci oblastních výborů ČKAIT jsou členy poradních sborů ředitelů škol.

Ze strany zástupců Komory je zdůrazňována příprava na členství v Komoře a výkon vybraných činností ve výstavbě, nutnost hlídat si po absolvování školy odbornou praxi.

Ke specifickým formám spolupráce patří konkrétní aktivity jednotlivých oblastí a vybraných průmyslových škol. Výbor oblasti v Hradci Králové úzce spolupracuje se Střední průmyslovou školou stavební v Hradci Králové; každoročně jsou Komorou oceňováni její studenti za nejlepší práce roku. Vždy některý z oceněných studentů pak prezentuje svou práci na valné hromadě oblasti. Nejlepší studenti jsou oceňováni také na valné hromadě oblasti Pardubice.

Zástupci oblastí ČKAIT Karlovy Vary se podílejí pravidelně jako porotci na organizaci soutěže Studentský projekt roku a vědomostní soutěže studentů 3. ročníků stavebních průmyslových škol, která se uskutečňuje v Karlových Varech s odbornou garancí oblastní pobočky Českého svazu stavebních inženýrů a s finanční podporou ČKAIT u příležitosti Dnů stavitelství a architektury Karlovarského kraje v roce 2012 již po šestnácté. Soutěže se pravidelně účastní pět až osm škol z Karlovarského, Plzeňského a Jihočeského kraje.

Studenti v doprovodu pedagoga jsou pravidelnými každoročními neplatícími účastníky mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovy Vary, v roce 2012 pořádané již po sedmácté.

175 let českého odborného školství

V roce 2012 si Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě připomíná dvacáté výročí obnovy činnosti Komory a navázání na práci a působení Inženýrské komory, násilně ukončené v roce 1951. Rok 2012 probíhá také ve znamení dalšího významného výročí – 175 let českého odborného školství.

Jednota pro povzbuzení průmyslu v Čechách

Považte, pánové, že to nebude jen škola pro Pražany, nýbrž pro celé Čechy, vzorná škola, dle které se budoucně jiné zakládati a ze které učitelé na budoucích mnohých průmyslových školách vycházeti budou, jejichžto povolání bude vzděláti národ náš, aby mu cizinci ve vlastní zemi všechny živnosti již dle nezkracovali.

A. P. Trojan: *O škole vzorné průmyslové v Praze; Pražské noviny 10. prosince 1846 (vydavatelem Pražským novin byl Karel Havlíček Borovský).*

Jednota zřídila v roce 1837 dvojazyčnou nedělní průmyslovou školu v Praze. Vyučovalo se kreslení, rýsování, aritmetika, geometrie, účetnictví, chemie, strojírenství a fyzika. Jednota byla založena v roce 1833 a dala si do vínku působit k rozšíření průmyslového podnikání a k prosazení domácího průmyslu v mezinárodní soutěži. Do nedělní průmyslové školy se hned na počátku přihlásilo 400 žáků. Vyučovalo se v budově Jednoty v Rytiřské ulici, v Klementinu a v budově Techniky v Husově ulici. Kurzy byly zřizovány podle potřeby a ochoty přednášejících. V následujících letech bylo zřízeno ještě několik dalších mimořádných nedělních průmyslových škol, jejich rozvoj byl však ve 40. letech zastaven. Pouze nedělní průmyslová škola v Praze se udr-

žela a rozvíjela, především zásluhou vynikajících pedagogů, kteří vyučovali bezplatně. Nedělní kurzy byly doplněny o kurzy večerní. Úsilí Jednoty směřovalo k proměně volných kurzů v úplnou průmyslovou školu. Ta byla otevřena až roku 1857 jako nedělní a večerní škola s českým a německým vyučovacím jazykem. Sídila v budově české reálky v Panské ulici. V jejím čele stanul významný přírodovědec Jan Evangelista Purkyně, profesor Karlovy univerzity a jeden z předních představitelů českého národního obrození. J. E. Purkyně viděl poslání školy jako zprostředkovatele vědeckého poznání v průmyslové výrobě. Byly tak položeny základy pro postupné budování významného pedagogického ústavu, který se stal mateřským pro celou řadu pozdějších speciálních odborných škol a jehož dějiny jsou dějinami celého našeho středního odborného školství.

Učitelův sbor školy se skládal z vynikajících odborníků z řad profesorů techniky a středoškolských učitelů. Ve školním výboru zasedali profesori českých vysokých škol technických, přední továrníci a živnostníci. Knihovnu a vybavení kabinetů a dílen pomáhali svými dary doplňovat majitelé továren a živností, učitelé a profesori (Náprstek, Dormitzler, Daněk, Ringhofer a další). Zásadní význam pro rozvoj odborného školství měly učebnice, které v mateřském jazyce seznamovaly žáky přístupným způsobem s nejnovějšími poznatky vědy a techniky. Tehdejší tvůrci učebnic nejen hledali nové metody pedagogické práce, ale zároveň spoluvytvářeli českou odbornou terminologii.

V roce 1873 byla škola reorganizována na **denní dvouletou průmyslovou školu strojnickou a stavební** s celodenním vyučováním. Souběžně trvalo večerní a nedělní studium, které se stalo základem pro pokračovací školy učňovské, kurzy pro dělníky živnostníky. Roku 1882 byla škola převzata do státní správy a stala se postupně školou s českým vyučovacím jazykem. Prvním ředitelem státní průmyslové školy byl jmenován Ing. Jan Tille, předseda Spolku inženýrů a architektů. Školu řídil šestnáct let a pod jeho vedením se škola stala vynikajícím prvotřídně vybaveným ústavem. V následujících letech byla česká průmyslová škola rozšířena na **čtyřletou vyšší školu strojnickou a stavitelskou**. S přispěním vládní dotace, českého sněmu, obce pražské získala škola pozemek pro stavbu nové budovy, postavené v Betlémské ulici v roce 1889. Do nové budovy se škola přemístila v roce 1890. V roce 1898 bylo ve škole otevřeno oddělení chemické a v roce 1903 oddělení elektro-technické. Teprve v roce 1885 byla otevřena česká průmyslová škola v Brně a česká průmyslová škola v Plzni.

Stále více se ukazovala potřeba dalšího rozšíření průmyslové školy v Betlémské ulici v Praze. Bylo rozhodnuto, že pražská obec postaví samostatnou budovu pro školu stavitelskou. Pro tento účel byl v roce 1908 zakoupen pozemek. Místo školy však na něm byly postaveny budovy pražských veletrhů. V dokumentu Organizace c. k. státní průmyslové školy v Praze se takto popisuje účel Vyšší školy průmyslové, oddělení Odborná škola stavitelská: *Všeobecné a odborné vzdělání a praktické zručnosti, aby absolventi mohli býti stavbyvedoucími, stavitelskými kreslíči u stavitelů a p., nebo samostatnými staviteli, vykonají-li stavitelskou zkoušku.*

Po druhé světové válce se vyčlenilo stavební oddělení, které se stalo základem samostatné průmyslové školy stavební s vlastní budovou v Praze 5, Zborovské ulici. Chemické oddělení se změnilo na samostatnou školu chemickou, která v roce 1953 přesídlila do vlastní budovy v Praze 1, Křemencova ulice. V budově v Betlémské zůstala průmyslová škola strojnická. Řadu jejích absolventů najdeme mezi členy ČKAIT, zejména v oborech technika prostředí staveb a technologická zařízení staveb.

Oslavy 175. výročí založení školy probíhají ve spolupráci tří pražských středních průmyslových škol: SPŠ strojnické Betlémská, SPŠ stavební Josefa Gočára a Masarykovy střední školy chemické.

*S využitím materiálů SPŠS Betlémská
Marie Báčová
odborná poradkyně předsedy ČKAIT*

DVACET LET KOMORY – DVACET LET SPOLUPRÁCE SE ŠPŠ STAVEBNÍ A OBCHODNÍ AKADEMIÍ KADANĚ

Když jsem byl v únoru 2012 osloven, zda bych nenapsal pár řádek k dvacátému výročí ČKAIT, uvědomil jsem si, že právě před dvaceti lety jsem se stal ředitelem SPŠ stavební v Kadani. Byl jsem právě v Kristových letech; sice s ideály, ale prakticky bez zkušeností. Vše kolem bylo v pohybu. Tedy i školství a stavebnictví. Zavedené stavební firmy se transformovaly, privatizovaly, zanikaly... Na trhu se objevovaly nové, které mnohdy zaplály jako komety a zmizely... Jiné nastoupily svou úspěšnou dráhu a podnikají dodnes. Pro většinu lidí, pohybujících se ve stavebnictví, však bylo typické jedno. Stavební školství je zájímalo pouze potud, pokud z toho cítili nějaký profit. Čest budiž výjimkám.

K nim od počátku 90. let patřila garnitura stavbařů z Karlových Varů kolem Ing. Svatopluka Zídka. Přiznám se, že si již přesně nevybavuji naše první setkání. Mám takový dojem, že velkou zásluhu na navázání kontaktů měl Ing. Josef Vávra, absolvent prvního maturitního ročníku kadaňské průmyslovky a její velký patriot. Pokud tomu bylo trochu jinak, všem se omlouvám, ale první kroky byly spojeny také s poznáním, že Kadaň už není tím špinavým zpustlým městem plným paneláků a rozpadlým historickým centrem, jak ho mnozí znali z předchozích desetiletí. Většina domů kadaňské městské památkové rezervace byla nově opravena, novou fasádu získala i budova stavební průmyslovky. Kadaň se brzy stala místem návštěv stavbařů, kteří stáli u zrodu ČKAIT a především její karlovarské pobočky. V Kadani se uskutečnilo i jedno z prvních adventních setkání karlovarských stavbařů.

K nejvýznamnějším počínům patřila pravidelná setkávání zástupců škol z oblasti, kterou tehdy karlovarská pobočka spravovala. Následná optimalizace škol i územní reorganizace kraje situaci poněkud změnila, ale spolupráce pokračovala dál. Maturitní zkoušky bez přítomnosti zástupců ČKAIT si na škole už nedokážeme představit. Stejně tak se každým rokem těší žáci 3. ročníků na soutěž stavebních průmyslovek, která se v Karlových Varech koná již patnáct let. Osobně jsem velmi rád, že naše SPŠS a OA Kadaň je historicky nejúspěšnější školou. Pravidelná pozvánka k účasti vybraných žáků na mezinárodní konferenci Městské inženýrství je pro většinu z nich prvním nahlédnutím do světa velkého stavebnictví a mnohé velmi pozitivně motivuje. Akce Komory jsou i pro učitele odborných předmětů vynikající příležitostí k navazování kontaktů i výměně zkušeností. Adventní setkání umožňují poznat obnovené stavební skvosty minulosti.

Významnou iniciativou jsou i dny otevřených dveří v rámci Dnů stavitelství a architektury. První ročníky velkou návštěvností neoplyvaly. V roce 2011 jsme DSA spojili s oslavou šedesátého výročí založení SPŠ stavební v Kadani a školu si během dne prohlédlo na 700 návštěvníků.

Zeměpisná poloha školy na hranicích Ústeckého a Karlovarského kraje přináší i jedno specifikum. Škola spolupracuje s organizacemi ČKAIT v obou krajích.

PaedDr. Zdeněk Hrdina

ředitel SPŠ stavební a Obchodní akademie Kadaň

VYŠŠÍ A STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA VOLYNĚ VYCHOVÁVÁ ODBORNÍKY PRO STAVEBNICTVÍ TĚMĚŘ 150 LET

Článek na uvedené téma, které se zabývá problematikou stavebnictví, je zavazující pro každého zástupce středního odborného školství. Za svou výhodu považuji, že jsem mohl s ČKAIT spolupracovat od samého počátku obnovení její činnosti v roce 1992. Naopak – co se dá vnímat – jako „nevýhoda“ velmi široké možnosti spolupráce, jež se jen velmi obtížně dají popsat

v jednom článku, je částečně i profesionální deformace, neboť se v některých oblastech nedokážu oprostít od zaběhnutých společných projektů ČKAIT s naší školou, která vychovává odborníky pro české stavebnictví téměř 150 let.

Vazba každé školy na tuto stavovskou organizaci představuje úzké propojení školy s praxí, což přináší naší práci významnou zpětnou vazbu. Nechceme vychovávat odborníky, kteří místo posunu českého stavebnictví k evropské špičce, kam díky svým tradicím z první republiky bezesporu patří, rozšiřují statistiky úřadů práce. Do této kategorie spolupráce určitě patří pomoc při zajišťování exkurzí na významné stavby nejen v regionu, ale i v rámci celé České republiky, kam bychom si bez pomoci a přimluvy představitelů Komory jen velmi obtížně získávali přístup a které výrazně ovlivňují motivaci žáků ke studiu. Další velmi významnou složku spolupráce tvoří zajišťování odborné praxe pro studenty školy v průběhu studia, ale i externí výuka specializovaných modulů nebo i celých předmětů prostřednictvím členů ČKAIT. Lektori z vnějšího prostředí obohacují celý výukový proces a nepřímo pomáhají vytvářet těsné kontakty s odbornou praxí. Ke zpestření výuky určitě přispívají samotné přednášky členů Komory o realizaci významných staveb, jež získaly ocenění v rámci soutěží pořádaných Nadací pro rozvoj architektury a stavitelství a Nadací dřevo pro život.

Význam pro většinu škol a především pro školy v malých městech má i podpora ČKAIT při každoročním pořádání Dnů stavitelství a architektury, což je jedna z mála akcí, jež fakticky podporují technické a odborné školství. Prestiž této akce přispívá k hlubšímu povědomí laické veřejnosti o stavebních řemeslech, o práci stavebních techniků a inženýrů a logicky nepřímo zvyšuje zájem o školy se stavebními obory, které ve shodných termínech zpravidla pořádají dny otevřených dveří. Silná mediální podpora ze strany ČKAIT, nadstandardní pomoc ze strany zaměstnavatelů a vytváření pozitivního obrazu o stavebnictví ve sdělovacích prostředcích je krok správným směrem pomáhající školám překonat klesající demografickou křivku a odlákat uchazeče o vzdělávání od oborů obtížně uplatnitelných v praxi.

Bez pomoci ČKAIT si lze jen těžko představit pořádání různých vzdělávacích akcí, jež jsou zařazeny do projektu celoživotního vzdělávání jejích členů, a je při nich využíváno zázemí odborných škol. Do této kategorie určitě právem patří každoroční pořádání mezinárodní konference Dřevostavby, na jejichž patnácti ročnících se vystřídalo přes 250 přednášejících z více než dvaceti evropských i mimoevropských zemí. Velkou část přednášejících tvořili členové ČKAIT nebo jejich účast byla zajištěna prostřednictvím Informačního centra Komory. Jenom pro zajímavost – v loňském roce se této dvoudenní konference, která byla v projektu celoživotního vzdělávání členů ČKAIT ohodnocena dvěma body, zúčastnilo přes 750 odborníků na danou problematiku z celé Evropy a Kanady a řada z nich byla právě členkou či členem Komory.

Díky Informačnímu centru ČKAIT a týmu obětavých lidí se podařilo ve spolupráci se středními školami vydat mnoho publikací, které se nepřímo podílejí na výchově a vzdělávání nové generace stavebních odborníků. Za školu ve Volyni si dovoluji připomenout několik vydání knihy Tesařské konstrukce od bývalého zástupce ředitele školy a dlouhodobého učitele SPŠ ve Volyni Ing. Lubomíra Jelínka, dále překlad německé publikace Dřevěné konstrukce – Příklady a řešení podle ČSN 73 1702 od externího učitele školy Ing. Bohumila Koželouha, CSc., a řadu dalších monografií a příruček pro stavebnictví, jež recenzovali učitelé odborných předmětů působící na škole. Díky těmto nadstandardním vztahům získáváme každoročně od IC ČKAIT řadu velmi užitečných informačních zdrojů, které významně rozšiřují odborný fond naší školní knihovny.

Budoucnost středních odborných škol je ve vytvoření pevných vazeb na příslušnou oborovou podnikatelskou a zaměstnavatelskou sféru, kde budou školami respektovány požadavky budoucích zaměstnavatelů. I zde může ČKAIT sehrát velmi pozitivní roli zprostředkovatele při zapojení sociálních partnerů do tvorby vzdělávacích programů škol a ovlivnit vývoj a směřování svých škol. Pozitivním krokem je i účast zástupce ČKAIT v Akreditační komisi pro vyšší odborné vzdělávání, kde je na rozdíl od Akreditační komise pro vysoké školy paritní zastoupení představitelů školství a zástupců praxe.

Škola se snaží poskytnout dobrý základ, na němž by se mohlo stavět, ale teprve díky Komoře dochází k naplňování slov římského klasika, která jsem si dovolil odcitovat při přebírání medaile u příležitosti dvacátého výročí založení ČKAIT. Usus magister est optimus, což volně přeloženo znamená, že Praxe je nejlepší učitelkou.

RNDr. Jiří Homolka
ředitel VOŠ a SPŠ Volyně

VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA STAVEBNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLA STAVEBNÍ VYSOKÉ MÝTO: DŮLEŽITÉ JE PROPOJENÍ ŠKOLY S PRAXÍ

Životaschopnost a úroveň jakékoliv odborné školy závisí v současnosti víc než kdy jindy na úzkém propojení s praxí, bez kterého by výuka ztrácela smysl. Vyšší odborná škola stavební a Střední škola stavební ve Vysokém Mýtě spolupracuje dlouhodobě s vodohospodářskými i stavebními firmami a institucemi, s předními odborníky z praxe, se stavebními fakultami v Brně a Ostravě a s Moravskou vysokou školou v Olomouci, se spřátelenými stavebními školami v Magdeburku a v Žilině.

O stále větší propojenosti školy s praxí svědčí i to, že jí na konci roku 2010 byla udělena autorizace pro několik dílčích kvalifikací v oblasti sta-

vebnictví. Může tedy osobám, které kromě svého původního vzdělání získaly určitou zručnost a nemohou dosáhnout potřebného úplného vzdělání v učebním oboru, jehož součástí tato zručnost je, po nezbytném teoretickém a praktickém přezkoušení vydávat rozhodnutí o udělení dílčí kvalifikace zhotovitel zateplovacích systémů, zedník, montér vnitřního rozvodu vody a kanalizace, topenář, montér vnitřního rozvodu plynu a zařízení, truhlář/nábytkář a stavební truhlář. Tím škola významně pomáhá těmto osobám v rozšiřování možností jejich uplatnění na trhu práce.

Podobné je to i s programem celoživotního vzdělávání. V současné době škola nabízí přípravné kurzy k vykonání tzv. jednotlivé zkoušky v rámci maturitní zkoušky u některého z odborných zaměření, a to jak z části ústní, tak z části praktické, a také přípravné kurzy pro vykonání autorizační zkoušky v rámci ověření znalostí obecně závazných předpisů ČKAIT.

Spolupráce s ČKAIT je však ještě mnohem širší. Ředitel školy je členem akreditační rady ČKAIT pro celoživotní vzdělávání autorizovaných osob a zároveň i členem výboru ČKAIT oblasti Pardubice. Zástupci oblasti ČKAIT Pardubice se pravidelně účastní zasedání poradního sboru školy, konzultují problematiku aktualizace přípravy žáků a studentů na jejich budoucí povolání, informují o situaci na pracovním trhu v oblasti stavebnictví, pomáhají prosazovat argumenty na podporu odborného školství. ČKAIT také poskytuje škole odbornou literaturu a umožňuje pedagogům i studentům a žákům školy účastnit se odborných kurzů a seminářů, jež sama pořádá.

Ing. Pavel Vacek
ředitel VOŠS a SŠS Vysoké Mýto

ČKAIT a její postavení v právních předpisech České republiky

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, autorizovaní inženýři a technici a jejich postavení v právních předpisech České republiky.

V letošním roce si připomínáme dvacet let ode dne 7. července 1992, kdy nabyl účinnosti zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále také jen autorizační zákon), který znamenal zásadní předěl v právní úpravě oprávnění k projektové činnosti a oprávnění k provádění staveb a položil základní kámen nového systému autorizace osob vykonávajících vybrané činnosti ve výstavbě, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů. Autorizačním zákonem byla mimo jiné zřízena Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě jako samosprávná stavovská organizace, sdružující všechny autorizované inženýry a autorizované techniky a plnící celou řadu zákonem jí svěřených úkolů k zajištění systému autorizace osob i k výkonu stavovské samosprávy a k podpoře profese. Autorizační zákon navazoval na novelu stavebního zákona č. 50/1976 Sb., provedenou zákonem č. 262/1992 Sb., a v tehdejší legislativní rámci představoval bezesporu progresivní krok transformačního procesu společnosti. Nyní mají požadavky na vybrané činnosti ve výstavbě zakotvenu základní právní úpravu v § 158 stavebního zákona č. 183/2006 Sb., jenž současně upravuje základní odpovědnost autorizovaných osob.

Autorizace, již se ve smyslu autorizačního zákona rozumí oprávnění fyzických osob k výkonu odborných činností ve výstavbě, je již od roku 1992 podmínkou provozování živnosti a také podmínkou pro podnikání právnických a fyzických osob, které mohou vykonávat vybrané činnosti ve výstavbě pouze tehdy, je-li jejich výkon zajištěn autorizovanými osobami. Podle autorizačního zákona ČKAIT (dále také jen Komora) uděluje autorizaci autorizovaným inženýrům a autorizovaným technikům pro obory a specializace podle autorizačního zákona, přičemž autorizační zákon stanoví příslušné podmínky pro udělení autorizace. Při splnění obecných podmínek pro udělení autorizace, požadavků na vzdělání a na délku odborné praxe pro jednotlivé druhy nebo obory autorizace, jakož i po úspěšném

absolvování předepsané zkoušky odborné způsobilosti a složení zákonem stanoveného slibu uděluje Komora autorizaci osobě, která o ni požádala a zapisuje ji do seznamu autorizovaných osob vedeného Komorou a vydává této osobě osvědčení o autorizaci a autorizační razítko s vyznačeným oborem, popřípadě specializací. Autorizační zákon tak světuje Komoře významnou pravomoc při udělování autorizace, což se v dosavadní praxi jednoznačně osvědčilo.

Původní právní úprava udělování autorizací prošla několika novelizacemi, z nichž jednou z nejvýznamnějších byla novela zákona provádějící transpozici evropského práva upravujícího vzájemné uznávání profesní kvalifikace za účelem volného pohybu osob a výkonu povolání v rámci všech členských států Evropské unie, a to zejména v návaznosti na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES a na zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie. Autorizační zákon tak kromě postavení, práv a povinností autorizovaných osob a způsobu a podmínek udělování autorizace upravuje i podmínky pro výkon vybraných činností ve výstavbě v souladu s právem evropských společenství a uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti tzv. usazených a hostujících osob.

Autorizované osoby jsou povinny vykonávat svoji činnost v souladu s autorizačním zákonem a zejména odpovídají za odbornou úroveň výkonu vybraných činností a dalších odborných činností, pro které jim byla udělena autorizace. Autorizovaná osoba je podle autorizačního zákona povinna vykonávat činnosti, pro které jí byla udělena autorizace osobně, popřípadě ve spolupráci s dalšími autorizovanými osobami nebo ve spolupráci s jinými fyzickými osobami pracujícími pod jejím vedením. Základní povinností autorizované osoby je dodržovat platné obecně závazné právní předpisy k ochraně veřejných zájmů ve výstavbě, jakož i předpisy vydané ČKAIT.

V návaznosti na úpravu vybraných činností ve výstavbě podle stavebního zákona, jenž definuje projektovou činnost, tj. zpracování územně plánovací dokumentace a územních studií, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení, vybrané dokumentace pro ohlašované stavby, pro provádění stavby a pro nezbytné úpravy, je zcela zřetelně upravena odpovědnost autorizované-

ho inženýra nebo autorizovaného technika v rámci projektové činnosti. Projektant odpovídá podle stavebního zákona za správnost, celistvost a úplnost jím zpracovávané dokumentace zejména za splnění požadavků z hlediska ochrany veřejných zájmů a za jejich koordinaci. Podle stavebního zákona musí projektant v rámci své povinnosti dodržovat právní předpisy, působit v součinnosti s příslušnými orgány územního plánování a dotčenými orgány a rovněž odpovídá za bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a za proveditelnost stavby podle této dokumentace, jakož i za technickou a ekonomickou úroveň projektu, technologického zařízení včetně vlivů na životní prostředí. Stavební zákon pamatuje i na případy, kdy projektant není způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám, kdy je v takových případech povinen k jejímu zpracování přizvat osobu s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci, jež odpovídá za ji zpracovaný návrh, přičemž odpovědnost projektanta za projektovou dokumentaci jako celku tím není dotčena. Právní úprava oprávnění k projektové činnosti a navazující autorizace osob, které ji vykonávají, si zasluhuje trvalou pozornost, zejména s ohledem na potřeby jednotlivých oborů a specializací.

Při provádění staveb zhotovitelem a dokonce u vybraných svépomocně prováděných staveb musí být podle stavebního zákona zajištěno odborné vedení realizace stavby stavbyvedoucím, tj. oprávněnou osobou k výkonu této činnosti podle autorizačního zákona v rámci jednotlivých oborů. Stavbyvedoucí je povinen řídit provádění stavby v souladu s rozhodnutím stavebního úřadu a ověřenou projektovou dokumentací a zajistit dodržování právních předpisů k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce, jakož i zajistit další povinnosti podrobně upravené stavebním zákonem.

Odpovědnost autorizovaných osob za výkon činnosti je doprovázena povinným pojištěním s odpovědností za škody způsobené výkonem této činnosti po celou dobu jejího výkonu, a to na základě zvláštního ustanovení autorizačního zákona. Zákon přesně vymezuje rovněž oprávnění autorizovaných osob a jejich působnost v rozsahu příslušného oboru nebo specializace při výkonu vybraných činností a dalších odborných činností. Mezi nejvýznamnější pravomoci ČKAIT náleží udělování, odnímání a pozastavování autorizací, vedení seznamů autorizovaných osob, jakož i seznamů registrovaných usazených a hostujících osob, organizování zkoušek odborné způsobilosti a zajišťování disciplinárních řízení. Kromě

toho Komora podle autorizačního zákona dále pečuje o stavební kulturu a o kulturu utváření prostředí, spolupůsobí při ochraně veřejných zájmů v oblasti výstavby, architektury a územního plánování, spolupracuje se zahraničními i tuzemskými institucemi v oblasti podnikání ve výstavbě a také se podílí na přípravě právních předpisů na daném úseku. Komora má řadu úkolů v oblasti poskytování informací a vzdělávání svých členů a také při vydávání standardů výkonů a dokumentace, vnitřních předpisů, v podpoře sociálních zájmů svých členů atd.

Autorizační zákon ustavil jednotlivé orgány Komory a upravuje jejich působnost. V rámci udělování autorizací má významné postavení autorizační rada, která jmenuje členy zkušební komise, navrhuje autorizační řád, stanoví obsah a rozsah provádění zkoušek a navrhuje vytváření oborů autorizace. Jmenování členů autorizační rady je svěřeno ministru pro místní rozvoj na základě zákonem stanoveného zastoupení jednotlivých ministerstev a odborné veřejnosti, což představuje propojení veřejné správy s profesní samosprávou s cílem zajistit ochranu veřejných zájmů a odbornou úroveň autorizací. V rámci dlouhodobého působení ostatních zákonem upravených orgánů Komory sehrává zvláštní úlohu stavovský soud, který naplňuje působnost při posuzování disciplinárních provinění. Činnost stavovského soudu tak představuje zpětnou vazbu při realizaci systému autorizace osob vykonávajících vybrané činnosti ve výstavbě.

Autorizační zákon obsahuje komplexní právní úpravu předpokladů a zajištění výkonu povolání autorizovaných osob a postavení, pravomoci a působení ČKAIT. Dosavadní aplikace zákona potvrdila správnost založení systému autorizace osob k vybraným činnostem ve výstavbě a svěřením působnosti na tomto úseku samosprávné stavovské organizaci. Přestože autorizační zákon byl již pětkrát novelizován, vždy se tak dělo v reakci na potřeby aplikační praxe nebo souvislosti s harmonizací legislativy s právem Evropské unie. Přestože systém autorizací osob se osvědčil a zajišťuje odborný výkon vybraných činností ve výstavbě v souladu s ochranou veřejných zájmů, vyžaduje si trvalou pozornost a zejména zdokonalování v postupu při udělování autorizací pro jednotlivé obory a specializace.

JUDr. Jan Mareček

předseda České společnosti pro stavební právo

ČKAIT jako subjekt veřejného práva s přeneseným výkonem státní správy v projektování a řízení realizace staveb

Komora a svobodná povolání měla v našem geopolitickém prostoru tradici, ale ta byla historicky spjata s institucemi z rakousko-uherské monarchie a zemského uspořádání za první republiky. Násilné zásahy do státní a veřejné správy za okupace a za komunistické totality kontinuitu přerušily.

Záměr obnovení autorizace vznikl v řadách ČSSI. Pojetí navazovalo na institut autorizace a Komory z první republiky a z praxe v sousedním Rakousku a Německu. Legislativní komise Českého svazu stavebních inženýrů (ČSSI) významně přispěla ke vzniku zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon). Tímto zákonem byla, mimo jiné, ustavena Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT). Legislativa v oblasti stavebnictví byla potom jednou z hlavních činností představenstva ČKAIT.

Počátky činnosti ČKAIT se nesly v duchu odstraňování bariér spočívajících v nedůvěře v životaschopnost a prospěšnost nové instituce. Po počáteční nedůvěře ze strany Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) byla nakonec ČKAIT vždy konzultována při změnách autorizačního zákona. Zejména při náročné implementaci směrnic Evropské unie do tohoto zákona sehrála

ČKAIT významnou úlohu. Především bylo třeba hájit práva autorizovaných inženýrů v oboru pozemní stavby při uznávání jejich oprávnění při působení v členských zemích EU. V té souvislosti MMR umožnilo zástupcům ČKAIT seznámit se s problematikou projektování a řízení staveb ve Velké Británii.

ČKAIT se rychle konsolidovala a nabízela profesionální spolupráci v oblasti stavebního práva a živnostenského zákona. Dosáhla částečných i pozoruhodných úspěchů a navázala účinnou zahraniční spolupráci. Stěžejním pilířem, který ukotvil pozici ČKAIT, bylo přijetí vzdělávacích programů pro celoživotní vzdělávání a podporu rozvoje profese. Od velké novely stavebního zákona v roce 1992, jež definovala vybrané činnosti ve výstavbě – projektování staveb a vedení realizace staveb (činnost stavbyvedoucího), byla ČKAIT v všech novelách a změnách stavebního zákona. Od přijetí základních tezí nového stavebního zákona byla po několik let připomínkovým místem a konzultantem MMR při přípravě paragrafového znění zákona, který byl potom schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR jako zákon č. 183/2006 Sb. Pozornost ČKAIT se soustředila na ty části stavebního řádu, jež se týkají stavebního řízení – rozdělení staveb na stavby bez ohlášení a na ohlášené (§ 103 a § 104), vlastní stavební řízení (§ 109), zkrácené stavební řízení prostřednictvím autorizovaného inspektora (§ 117), vybrané činnosti ve výstavbě (§ 158), projektovou činnost ve výstavbě (§ 159) a provádění staveb (§ 160). S problematikou působení

autorizovaných inspektorů se členové ČKAIT spolu se zástupcem Společnosti pro stavební právo měli možnost seznámit v sousedním Bavorsku. Živnostenský zákon znamená další důležitý právní předpis pro autorizované osoby. V něm bylo třeba hájit a uhájit osvědčení o autorizaci jako odbornou způsobilost pro získání živnostenského oprávnění. Nepodařilo se přesvědčit tvůrce zákona, že by bylo třeba živnosti pro projektování a provádění staveb rozdělit na živnosti pro jednoduché a ostatní stavby. Důležitou úlohu sehrávají oblastní kanceláře ČKAIT v krajích. Snaží se spolupracovat s příslušnými stavebními úřady při řešení problémů kolem oprávnění k projektování a provádění staveb autorizovanými osobami. Jsou oblasti, kde jsou jejich funkcionáři zváni na semináře a školení pracovníků stavebních úřadů.

Spolupráci ČKAIT s vysokými a středními školami stavebního směru lze označit za uspokojivou. V představenstvu ČKAIT jsou zástupci vysokých škol (ČVUT v Praze, VUT v Brně, VŠB – TU Ostrava). Zástupci ČKAIT jsou členy vědeckých rad těchto škol. Středním odborným stavebním školám je věnována pozornost ze strany OK ČKAIT. Pravidelně se na valných hromadách jednotlivých oblastí vyhodnocují studentské soutěže. Významnou úlohu sehrává Komora v celoživotním vzdělávání a podpoře rozvoje profese ve všech oborech stavebnictví. Komora iniciovala vznik Informačního centra ČKAIT (IC ČKAIT). Toto středisko vydává řadu publikací, jež jsou věnovány novinkám a odborné problematice všech autorizačních oborů. Pravidelně informuje autorizované osoby o změně zákonů a vyhlášek týkajících se stavebnictví a podnikání. Každá autorizovaná osoba má možnost se obrátit na odborníky IC ČKAIT s dotazy týkajícími se jejich profesní a podnikatelské činnosti, styku se správními orgány apod. V rámci IC ČKAIT mohou členové Komory získat odpovědi na právní otázky a řešit problémy, s nimiž se při své práci setkávají.

V IC ČKAIT vznikl unikátní projekt PROFESIS. Více než sto autorů v něm shromáždilo a pravidelně udržuje informace o vnitřních řádech a předpisech Komory a základních obecně závazných právních předpisech k činnosti autorizované osoby ve výstavbě. Byly vypracovány podrobné metodické a informační pomůcky, podnikatelský servis, doporučené metodické a technické standardy a některé výpočetní programy. To vše obsahuje DVD PROFESIS, jež je pravidelně na konci roku distribuováno všem autorizovaným osobám. Je připraveno převedení celého DVD na webové stránky ČKAIT, k nimž bude mít autorizovaný inženýr a technik přístup přes své osobní heslo.

Několikaletou snahou ČKAIT je vytvořit systematické celoživotního vzdělávání svých členů. IC ČKAIT shromažďuje informace o všech přednáškách, konferencích a jiných vzdělávacích akcích, jež souhrnně v půlročních intervalech zasláá všem autorizovaným osobám. Jednotlivé akce jsou rozděleny do skupin s různým bodovým ohodnocením. Účastí na akci získává

autorizovaná osoba bodové hodnocení a na konci tříletého běhu vydává oblastní kancelář ČKAIT těm, kteří o to požádají, certifikát o účasti na celoživotním vzdělávání. Celý systém je připraven na očekávaný právní předpis, jež nutnost osobního celoživotního vzdělávání učiní závazným. Autorizované osoby jsou povinny se řídit vnitřními předpisy a řády ČKAIT. Profesní a etický řád upravuje vztahy autorizované osoby s kolegy, investory a správními orgány. Lze konstatovat, že řešení problémů a sporů před dozorčí radou a stavovským soudem pomáhá zlepšit jednání ve vztazích mezi investory, projektanty a dodavateli staveb.

Po vzniku ČKAIT došlo v roce 1993 k prvnímu setkání představitelů inženýrských komor a svazů z České republiky, Slovenské republiky, Polska a Maďarska v Bratislavě. Setkání se stalo počátkem pravidelných každoročních velmi podnětných konzultací a předávání zkušeností, které se koná střídavě v každé z těchto zemí tzv. V4.

Dalším významným zahraničním partnerem ČKAIT se stala Bavorská inženýrská komora. Bavorští kolegové od počátku ČKAIT nezištně pomáhali začlenit se do struktur evropských inženýrských organizací. Konkrétní dvoustranné dohody o spolupráci má Komora s mnoha inženýrskými organizacemi ve Velké Británii, USA, Rusku, Lotyšsku a dalších evropských i mimoevropských zemích.

ČKAIT vytvořila pro autorizované osoby a pro jejich profesní působení podmínky, jež jsou natolik zajímavé, že i ti, kteří na základě různých změn v legislativě by pro svou práci autorizaci již nepotřebovali, své členství v Komoře stále udržují.

Komora se rozvíjí na původním historickém základu a respektuje nové podmínky pro povolání, zejména podmínky na úrovni zákonných předpisů ze stavebního a živnostenského práva. Při vzniku ČKAIT nebylo známo, kolik bude mít Komora nakonec členů. Rakouská komora má asi 6000 členů, ale nemá techniky a má jiný statut jako subjekt veřejného práva než česká Komora. V současné době má česká Komora více než 28 000 členů, kteří dostávají od ČKAIT podporu v oblasti legislativní a odborné. Tyto autorizované osoby, až na výjimky, jsou důležitými partnery účastníků v investiční výstavbě a stavebních úřadů. Více než 40 % rozpočtu Komory se vynakládá na odborné vzdělávání členů ČKAIT. Komora má informace o přístupu komor sousedních států a členských států EU k odbornému vzdělávání. Z pohledu poslání a politiky Komory je podpora profese v ČKAIT na velmi dobré úrovni. Komora a její představitelé trvale spolupracují s příslušnými ministerstvy, Poslaneckou sněmovnou a Senátem Parlamentu ČR. Svému úkolu se nikdy nezpřonevěřili odborářskými úchytkami.

*Ing. Bohumil Rusek
člen Ustavujícího výboru ČKAIT
odborný poradce předsedy ČKAIT*

Autorizační rada je garantem přístupu k autorizaci

Vznik autorizační rady (AR) úzce souvisí s celkovým procesem vzniku ČKAIT, za který lze považovat vytvoření subjektu ustavující výbor (první zasedání Ustavujícího výboru ČKAIT proběhlo 26. září 1991 v Praze), na jehož platformě se plánovaly a uskutečňovaly první záměry směřující ke vzniku ČKAIT na území tehdejšího Československa. Formální založení AR je výsledkem jmenování prvních členů AR na prvním Shromáždění delegátů ČKAIT, které se konalo 28. listopadu 1992 v Praze a mimo jiné na něm byly zvoleny řádné orgány ČKAIT, tj. představenstvo, dozorčí rada, stavovský soud. Byl také schválen návrh šesti kandidátů AR, jež byli následně jmenováni jako řádní členové tehdejším ministrem hospodářství doc. Ing. Karlem Dybou, CSc., k datu 14. ledna 1993. Od toho okamžiku začala řádná činnost AR jako orgánu ČKAIT odpovědného za průběh autorizačního procesu.

K uskutečnění a nastartování autorizačního procesu bylo nutné jmenovat zkušební komisaře a z nich vytvořit zkušební komise pro jednotlivé obory autorizace. Od začátku jsme si byli vědomi důležitosti spolupráce s orgány státní správy – ministerstvy a komorou architektů. V tomto počátečním

období byla spolupráce s komorou architektů dobrá, tudíž neexistoval žádný problém nominace člena autorizační rady ČKAIT z řad autorizovaných architektů. Podobně došlo k navázání spolupráce s ministerstvy, namátkově mohu jmenovat Ministerstvo dopravy ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo pro životní prostředí ČR či Českou inspekci životního prostředí a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Dohlíželo se pouze na důležitou podmínku převahy počtu autorizovaných inženýrů, členů ČKAIT, v poměru k ostatním. Tato podmínka byla důležitá s ohledem na procesy rozhodování, kde existoval významný záměr ČKAIT prosadit své záměry. Toto období, charakteristické vzájemnou spoluprací jmenovaných orgánů, reprezentovalo počáteční údobí se všemi chybami i nedostatků, jež se vždy vyskytnou u nově se rodící věci. Výsledek se ukazuje s odstupem času jako velmi dobrý, neboť v činnosti AR nedošlo k žádným pochybením, jež by bylo nutné vzpomínat v souvislosti s občansko-právní žalobou či stížností u nadřízených orgánů. Podobně se nevyskytl žádný případ narčení člena AR nebo zkušební komisaře z podjatosti, případně korupce.

V období počátkem roku 2000 začínala být aktuální skutečnost potřeby aktualizovat některé vnitřní předpisy ČKAIT tak, aby reagovaly na změny v oblasti politické a občanské, a zejména změny, jež se průběžně velmi rychlým tempem odehrávaly v oblasti projektování a realizace staveb, tedy vlastní vybrané činnosti, které jsou základním atributem činnosti ČKAIT. Z těch nejdůležitějších vyjímám nový autorizační řád, jenž byl v roce 2004 schválen představenstvem ČKAIT, a zákon č. 224/2003 Sb. Oba měly zásadní vliv na činnost AR tím, že došlo ke změně struktury oborů. Byl přidán nový obor stavby pro plnění funkce lesa, jenž nemá opodstatnění v oblasti vybraných činností ve smyslu stavebního zákona, ale byl prosazen politickou vůlí části poslanců Parlamentu ČR. Zkušenost a praxe s tímto oborem v rámci ČKAIT potvrzuje tehdejší názor ČKAIT, že tato činnost nemůže být organickou součástí činností, jež má ČKAIT ve své gesci z titulu zákona č. 360/1992 Sb. V ostatních částech změny zákona se tehdejšímu předsedovi Ing. Václavu Machovi podařilo prosadit záměry, jež byly pro další činnost ČKAIT potřebné. AR přibýlo práce se zavedením nového oboru do procesu autorizace, včetně výběru odpovědných odborníků, kteří by mohli být prvními členy zkušební komise a svou odbornou erudicí a odpovědností by zajistili bezkonfliktní start autorizace tohoto nového oboru.

V rámci práce na novém autorizačním řádu jsme po delší diskusi a informacích ze zkušebních míst dospěli k názoru, že je nutné změnit způsob a formu části autorizační zkoušky z ověřování znalostí uchazečů z právních předpisů a aplikace odborně právních předpisů a norem. Stávající způsob ověřování se nám jevil příliš subjektivní, závislý na povaze a odbornosti zkoušejícího. Z toho důvodu jsme zavedli ověřování formou testu ze souboru zkušebních otázek. Zpracovala je AR ve spolupráci s odborníky z České společnosti pro stavební právo. Pro snadnější přístup a přípravu uchazečů na tuto nesnadnou zkoušku vydala AR příručku otázek a odpovědí, která slouží jako pomůcka uchazečům při přípravě na zkoušku. Je přirozené, že se jedná o právní předpisy a normy, jež nemají dlouhý život, tudíž je nutné ji každoročně aktualizovat. ČKAIT také každý rok vydává novelizované vydání. Poslední má pořadové číslo 11.

Po počátečním rozpacitým přístupem zkoušejících jsem asi po dvou letech rozeslal anketní listky zkušebním komisařům o názoru na způsob ověřování pomocí testů a z dvanácti odpovědí byly dvě negativní. V současné době je tato forma natolik zavedená, že není pochyb o úspěšnosti tohoto kroku.

Z důvodu zavedení určitého systému a racionalizace procesu autorizace došlo k zavedení pevných termínů autorizačních zkoušek – jsou vždy včas oznámeny všem dotčeným orgánům ČKAIT. AR velmi uvítala tuto systemizaci provádění zkoušek s ohledem na pravidelnou účast členů autorizační rady na zkouškách. Důvodem je získání zkušeností a informací o průběhu zkoušek s možností zásahu v případě pochybení v přípravě či vlastním průběhu zkoušky. AR přikládá této činnosti velký význam, neboť tímto způsobem získává výsledky své práce přímo z terénu a může tak na základě těchto získaných poznatků regulovat svou činnost. Jako

příklad uvádím zkušenost z provádění rozdílových zkoušek na zkušebních místech, které zajišťují pro ČKAIT zkušební proces. Je třeba zdůraznit, že institut rozdílové zkoušky symbolizuje vstřícný krok ČKAIT směrem k odborné veřejnosti, protože v mnoha případech působí ve stavební činnosti v současnosti již zkušení odborníci s dobrou odbornou pověstí, kteří však nemají odpovídající vzdělání a chtějí nebo potřebují pro výkon své funkce autorizaci. Rozdílová zkouška je definována tak, že nahrazuje chybějící odborné vzdělání a jejím absolvováním v případě kladného výsledku lze toto chybějící vzdělání nahradit. Zdůrazňuji, že se jedná o vážnou věc. Dodnes má řadu odpůrců s oprávněným názorem. Současný stav provádění rozdílových zkoušek je nesystémový, chybí určitá citlivost a ohled na dosavadní mnohdy dlouholetou praxi uchazeče. Formulace otázek je v mnoha případech neadekvátní k předmětu a obsahu oboru, ve kterém uchazeč žádá o autorizaci. Autorizační rada připravila manuál – příručku ve spolupráci s předsedy zkušebních komisí, jež byla v únoru schválena představenstvem ČKAIT a její platnost nastává od 1. června 2012.

Jako další výzvu pro práci autorizační rady vidím v provedení analýzy současného rozsahu působnosti autorizovaných osob, protože do této oblasti významným způsobem zasahují orgány státní správy (stavební úřady). Mám tedy právo se domnívat, že dokumenty, s kterými pracuje ČKAIT, jsou, mírně hodnoceno, zastaralé a překonané. Překonané nejen v působení autorizovaných osob na území České republiky, ale zejména v případě vztahu konkurenceschopnosti autorizovaných osob při práci v zahraničí. V neposlední řadě pak v poměru rozsahu působnosti činnosti osob, jež u nás hledají práci a přicházejí ze západní Evropy, ale i z jiných zemí a uplatňují své nároky v souladu s evropskými normami, platnými v současnosti.

Závěrem chci rekapitulovat, že práce orgánu ČKAIT, autorizační rady, je práce nesmírně odpovědná, protože de facto rozhodujete do jisté míry o profesní existenci lidí s vědomím, že ne všechno se může podařit, ne každé rozhodnutí je spravedlivé a nikdo nebude poškozen. A na konec – s odstupem času vám rovněž může připadat, že jsme určitý případ mohli řešit lépe s dosažením lepšího výsledku. Orgán AR založil svou pověst garanta korektního přístupu k žádostem uchazečů o autorizaci, na straně druhé citlivě přistupuje k žádostem o výjimky ze vzdělání u uchazečů, kteří předkládají nezpochybnitelnou odbornou praxi.

V tomto smyslu mohu konstatovat, že za celé období existence AR nedošlo k žádnému vážnému pochybení v rozhodnutí AR, žádný případ neskončil občansko-právní žalobou s obviněním ČKAIT z věcně chybného postupu v rámci procesu autorizace, žádný člen AR neodešel z působení v radě z důvodu podezření z podjatosti či nekorektního přístupu k jím řešenému problému. Za tuto práci chci tímto všem svým spolupracovníkům touto cestou poděkovat.

*Ing. Miroslav Najdekr, CSc.
předseda autorizační rady ČKAIT*

ČKAIT patří k významným vydavatelům odborné technické literatury

Zdůrazňujeme-li v souvislosti s dvacátým výročí činnosti ČKAIT okolnost, že Komora navazuje na působení a činnost Inženýrské komory, je tomu tak jistě i v oblasti ediční, informační a poradenské činnosti.

Součástí poslání a aktivit inženýrských komor v minulosti, podobně jako různých odborných spolkových organizací ve výstavbě, bylo vydávání odborných časopisů, ročenek a knih, budování odborných knihoven (využívala se např. výměna periodických i neperiodických publikací se zahraničními komorami a spolky) a organizování přednášek. K nejstarším českým odborným knihovnám patřila veřejná knihovna Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách (zkráceně nazývána Jednota průmyslová; byla založena v r. 1833). První kmenový katalog této knihovny byl vydán v r. 1839, mezi zastoupenými technickými obory se objevilo také stavitelství. Druhou nejstarší technickou knihovnou se stala společná knihovna obou vysokých škol technických v Praze (české a německé). K dalším významným technickým knihovnám patřily knihovny Umělecko-prů-

myslového muzea, Českého technického muzea, Masarykovy akademie práce, Spolku českých inženýrů a rovněž Inženýrské komory.

První historicky doloženou česky psanou inženýrskou odbornou publikací je Praktické naučení o rýhování, čili náuka o kladení trativodů trubkových, s obšírným poučením o tom, která se luka srovnávají a podhánějí, vydanou v roce 1863. Napsal ji František Václavík, *zkušební inženýr veškerého zeměvzdělávání* a věnoval ji *v prospěch a k poučení hospodářův větších a menších*. Nejstarším českým inženýrským časopisem byly Zprávy spolku architektů a inženýrů v Čechách (v Království českém), vydávané od roku 1866. Distribuce Zpráv se omezovala pouze na členy spolku. Od roku 1888 začaly vycházet české Technické listy, odborný časopis dostupný široké technické veřejnosti. Počet stavebních časopisů a odborných publikací výrazně vzrostl v meziválečné době. K dodnes ceněným patří spisy vydávané SIA – Spolkem českých inženýrů a architektů. Inženýrská

komora vydávala Věstník inženýrské komory, po roce 1945 pak Zprávy inženýrské komory.

Do působnosti ČKAIT patří vedle zabezpečení procesu autorizace také péče o vysokou úroveň výkonu činnosti autorizovaných osob, podpora odborného vzdělávání a šíření odborných informací. Ediční činnost ČKAIT, tvorbu a provoz odborné studovny, databázových informačních systémů a přístup k technickým, ekonomickým a statistickým informacím ve stavebních a příbuzných oborech zabezpečuje pro členy Komory a další stavební veřejnost Středisko vzdělávání a informací ČKAIT spolu s Informačním centrem ČKAIT, a to ve spolupráci s oblastními kanceláři Komory.

Publikace ČKAIT a rovněž publikace vydávané ve spolupráci s jinými vydavateli, jež nesou logo ČKAIT, přináší ověřené, garantované informace. Autory publikací a oponenty jsou přední odborníci v příslušném oboru. Všechny rukopisy procházejí oponentním posouzením, jazykovou a technickou redakcí.

Ediční činnost ČKAIT zahrnuje periodické publikace (časopisy), ročenky a neperiodické publikace tvořící čtyři základní ediční řady, několik malých edičních řad a jednotlivě vydávané monografie a příručky.

Časopisy

Vnitrokomorovým periodikem, informujícím o důležitých právních dokumentech, rozhodnutích a stanoviscích a o vnitřním životě Komory, vycházejícím od roku 1993, jsou **Zprávy a informace ČKAIT**, vydávané původně společně s Věstníkem ČKAIT (uveřejňoval změny v seznamu autorizovaných osob) 4x ročně. Věstník později nahradila databáze členů ČKAIT přístupná on-line na webových stránkách Komory. Od roku 2001 se vydávají speciální přílohy Zpráv a informací ČKAIT, věnované novým právním nebo vnitrokomorovým předpisům a jejich změnám. Přílohou Zpráv a informací ČKAIT je také Katalog akreditovaných vzdělávacích programů pro členy ČKAIT, vydávaný dvakrát ročně. Komora byla spoluvydavatelem odborného časopisu Stavební listy, jež byl zaslán všem členům Komory. Počínaje rokem 2007 nahradil Stavební listy časopis Stavebnictví, jež opět dostávají všichni členové Komory. Komora podporuje vydávání časopisu Stavební obzor (vydavatelem je ČVUT v Praze), spolu s Čechem pro zateplování budov vydává časopis Tepelná ochrana budov (vychází od 1999 šestkrát ročně).

Prvním zpřístupňovaným elektronickým časopisem je **Elektronický Zpr@vodaj PAVUS**; bezplatný přístup k němu mají autorizované osoby ve specializaci požární bezpečnost staveb. Je vydáván 4x ročně; vydání zabezpečuje akciová společnost PAVUS, Praha.

Ročenky

Pravidelnou reprezentativní ročenkou ČKAIT je **Inženýrská komora**. Vychází každoročně od roku 1997. V letech 1996 až 2001 byla Komora spoluvydavatelem **Stavební ročenky** (ve spolupráci s Českým svazem stavebních inženýrů). Od roku 1999 je Komora spoluvydavatelem **Elektrotechnické ročenky** (hlavním vydavatelem je FCC Public Praha). Charakter ročenky má rovněž **Stavební kniha**, vydávaná pravidelně od roku 1998 k zahájení Mezinárodního stavebního veletrhu v Brně. Ve spolupráci s Českým statistickým úřadem vydává Komora každoročně malou stavební ročenku **České stavebnictví v číslech**.

Formou ročenek se vydávají dokumenty na elektronických nosičích. Od roku 2000 se každoročně publikuje ve spolupráci s Ministerstvem dopravy ČR **CD-ROM Dopravní stavby – systém jakosti**, obsahující technické předpisy MD pro stavby pozemních komunikací, technické předpisy MD pro stavby drah a na dráze a vybrané právní předpisy (obchodní, kvalitativní a technické podmínky, metodické pokyny a další dokumenty). Hlavním zdrojem právních, technických a ekonomických informací pro členy ČKAIT se postupně stává **Profesní informační systém ČKAIT – PROFESIS**. Pilotní CD-ROM PROFESIS vyšel v roce 2003, v následujících letech vychází pravidelně každoročně závěrem roku. Od roku 2008 – s ohledem na rostoucí počet dokumentů – vychází na DVD. Přípravu profesního informačního systému ČKAIT pro výkon vybraných profesí ve výstavbě řídí Rada pro podporu rozvoje profese ČKAIT. Autorsky se na přípravě podílejí početné autorské týmy. DVD PROFESIS obsahuje plné znění všech právních předpisů (platných i zrušených), vnitrokomorové předpisy, metodické, informační a technické pomůcky pro výkon činnosti autorizovaných osob a pomůcky podnikatelského servisu. Na CD, resp. DVD, jsou dokumenty uloženy v prostředí hypertextu, jež umožňuje přímo z otevřeného dokumentu v místě

odkazu otevřít další dokument, na který je odkazováno. V roce 2012 byl spuštěn on-line přístup na adrese www.profesis.cz.

Neperiodické publikace

Základní ediční řady

• Řada A – Základní knižnice odborných činností ve výstavbě

V této ediční řadě se vydávají v úplném znění, s komentářem nebo výkladem, základní právní předpisy spojené s výkonem vybraných činností ve výstavbě: stavební zákon, autorizační zákon, zákon o veřejných zakázkách, živnostenský zákon, právní úprava uvádění stavebních výrobků na trh. K této řadě patří důležitá publikace **Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby**, shrnující základní informace pro výkon vybraných činností ve výstavbě; nové vydání této publikace se připravuje vždy, když dochází k významným změnám právního rámce pro činnost autorizovaných osob.

• Řada B – Doporučené standardy metodické (DOS M)

Tituly této řady tvoří ucelenou soustavu metodiky pro organizaci a řízení výstavby. Seznamují s principy projektového managementu a jeho uplatněním u výstavbových projektů. Do této řady patří také stavební výkladové slovníky.

• Řada C – Technická knižnice autorizovaného inženýra a technika

Tato řada zahrnuje monografie, technické publikace a praktické příručky shrnující dosažené poznání a technickou úroveň daného oboru nebo profese ve výstavbě a informující o vhodných postupech a aplikacích ve stavební praxi. Knižnice je určena pro další vzdělávání a rozšiřování znalostí členů ČKAIT a ostatní odborné veřejnosti.

• Řada D – Doporučené standardy technické (DOS T)

Poskytují odborný návod pro konstrukční, technické nebo technologické postupy, kritéria a opakované procesy ve výstavbě. Doplněly zejména oblasti, jež nejsou řešeny českými technickými normami a nahrazovaly tak dříve vydávané a nyní zrušené oborové a podnikové normy. V jejich vydávání se již nepokračuje, jejich problematiku postupně pokrývají přebírané evropské normy, případně je nahrazují technické pomůcky vydávané v rámci Profesního informačního systému ČKAIT.

Kromě základních edičních řad se vydávají další publikace, mj. ve spolupráci s jinými vydavateli, nevládními organizacemi či orgány veřejné správy. K tzv. **malým edičním řadám** patří např.:

- edice **Betonové stavitelství**, připravovaná ve spolupráci s Českou betonářskou společností;
- edice malých monografií věnovaných předním osobnostem českého stavitelství;
- edice Odborné publikace MPO ČR věnovaná doporučeným technickým řešením v rámci programu oprav bytových domů postavených panelovou technologií;
- edice odborných příruček k Eurokódům (evropské normy pro navrhování stavebních konstrukcí);
- publikace z oblasti stavební památkové péče, např. **Technické památky zemí Visegrádské čtyřky** (ve spolupráci s inženýrskými organizacemi a komorami Slovenska, Maďarska a Polska), **Příprava vápenných malt v péči o stavební památky**, **Restaurování jižního průčelí Horního hradu Státního zámku v Českém Krumlově**;
- příručky pro podporu podnikání ve výstavbě.

Od roku 2001 vychází pravidelně každoročně nové vydání publikace **Rozsah požadavků pro ověření znalostí** obecně závazných předpisů podle zákona č. 360/1992 Sb., obsahující otázky k autorizační zkoušce z právních předpisů. Je určena především zájemcům o autorizaci ve výstavbě. Otázky sestavuje Autorizační rada ČKAIT.

K významným vydavatelským počínům Komory patří překlady knih předních světově uznávaných odborníků. Jsou to např. tituly **Vysokohodnotný beton** (autor Pierre-Claude Aitcin, vydalo nakladatelství E&FN Spon Press Londýn 1998), **Studie budov a konstrukcí ve větrných tunelech** (kolektiv autorů, vydala American Society of Civil Engineers USA 1999), **Moderní beton** (autor a vydavatel: Mario Collepardi, Itálie 2006).

Informační centrum ČKAIT, jako vydavatel, je účastníkem systému Mezinárodního standardního číslování knih – ISBN – v České republice. Číselný identifikátor Informačního centra ČKAIT jako vydavatele je 80-86364. Národní účastníci systému ISBN jsou zařazováni do vydávaných celosvětových adresářů (Publishers' international ISBN directory).

Prodej publikací ČKAIT

Spolu s rozvojem ediční činnosti se buduje průběžně prodejní síť. V sídle Komory a jejího Informačního centra v Praze 2, na Sokolské 15, byla zřízena stálá výstava a prodejna odborné stavební literatury. Na pracovišti Informačního centra v Hradci Králové byl vybudován centrální sklad publikací, sídlí tu zasilatelství, které vyřizuje písemné objednávky. Publikace ČKAIT lze zakoupit také v oblastních kancelářích Komory. Tato prodejní místa jsou určena jak pro členy Komory, tak pro ostatní veřejnost. Pro širokou veřejnost se publikace ČKAIT prodávají rovněž v Domech techniky, ve vybraných knihkupectvích ve větších městech, v prodejnách odborné literatury na vysokých školách při stavebních fakultách. Pro autorizované inženýry a techniky – členy ČKAIT – jsou prodejní ceny cca o 20–30 % nižší než ceny pro veřejnost.

Informační, konzultační a poradenská činnost

Tato činnost zahrnuje zejména:

- tvorbu a katalogizaci knihovních fondů, jejich zpřístupňování ve studovně ČKAIT;
- tvorbu a nákup speciálních databází, jejich provozování, zpracování rešerší z těchto databází pro orgány a členy ČKAIT;
- vyřizování dotazů členů ČKAIT;
- help-desk k programu Zelená úsporám a Nový panel, k zavádění Eurokódů a k energetické náročnosti budov;
- zodpovídání dotazů další veřejnosti ve vztahu k získání autorizace a výkonu činnosti autorizovaných osob;
- podporu a poradenství v programu celoživotního vzdělávání členů ČKAIT;
- právní poradnu pro členy ČKAIT v Praze;
- poradny pro bezbariérové řešení staveb v Praze a v Ostravě.

Přístup k českým technickým normám

Vstup České republiky do Evropské unie znamenal mj. závazek převzít evropské technické normy. Tento proces znamenal růst počtu platných technických norem a zvětšování jejich rozsahu. Obchodní politika vydavatele českých technických norem, Českého normalizačního institutu, vedla k navyšování prodejní ceny norem, které se tak stávaly nedostupné zejména pro osoby samostatně výdělečně činné (velká část projektantů). ČKAIT usilovala spolu s dalšími nevládními organizacemi ve výstavbě o změnu cenové politiky ČNI a zpřístupnění norem v elektronické formě prostřednictvím internetu. V roce 2007 a 2008 se podařilo dosáhnout pro členy ČKAIT přístupu k vybraným ČSN ve formátu pdf prostřednictvím služby ČSN on-line. Smlouva uzavřená s ČNI umožňovala registrovaným účastníkům systému přístup k vybraným třídám stavebních norem (třídy 72, 73, 74 a 75) v elektronickém formátu pdf za poplatek 500 Kč ročně. Technické normy bylo možno otevírat pouze ke čtení, nikoliv k tisku. Do systému ČSN on-line se přihlásilo v roce 2007 celkem 3478 členů ČKAIT, tedy podstatně více, než bylo registrovaných klientů v prodeji tištěných norem. Pod tlakem nevládních organizací došlo k 1. lednu 2009 rozhodnutím Ministerstva průmyslu a obchodu ČR k transformaci technické normalizace. Zpracovatelem a vydavatelem českých technických norem se stal Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ). Úřadu bylo uloženo zlepšit dostupnost ČSN a provést výrazné zlevnění norem. Způsob zpřístupnění a cenotvorby technických norem nabyl charakteru veřejné služby. Dálkový přístup k ČSN může získat každá práv-

nická i fyzická osoba, podnikající či nepodnikající, se sídlem nebo bydlištěm v ČR, která má vlastní e-mailovou adresu. Poskytnutí přístupových práv k individuálnímu čtení elektronické formy českých technických norem je zpoplatněno částkou 1000 Kč za rok. Poskytnutí přístupových práv k individuálnímu čtení elektronické formy českých technických norem s možností individuálního tisku je zpoplatněno částkou 3500 Kč za rok.

Projekt celoživotního vzdělávání ČKAIT

Autorizační zákon (zákon č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů) ukládá autorizovaným osobám povinnost dále se odborně vzdělávat a sledovat informace nezbytné pro správný výkon své činnosti. K povinnostem Komory patří podle autorizačního zákona mj. péče o vysokou úroveň výkonu činnosti autorizovaných osob, podpora odborného vzdělávání a šíření odborných informací. *S ohledem na rychlost technologických změn a vědeckého pokroku má u velkého počtu povolání zvláštní význam celoživotní učení. V této souvislosti musí členské státy přijmout podrobné úpravy celoživotního učení, které odborníkům umožní držet krok s technickým a vědeckým pokrokem.* (Směrnice EP a Rady 2005/36/ES). Pilotní projekt celoživotního vzdělávání ČKAIT byl schválen Shromážděním delegátů ČKAIT konaným dne 31. března 2001. Toto shromáždění vyhlásilo první běh projektu ČŽV na léta 2001 až 2003. Předlohou projektu se stal systém celoživotního vzdělávání uplatňovaný již po řadu let ve Velké Británii Institutem stavebních inženýrů (ICE, obdoba ČKAIT). Druhý běh projektu ČŽV členů ČKAIT na léta 2004 až 2006 schválilo Shromáždění delegátů ČKAIT dne 3. dubna 2004. Třetí běh na léta 2007 až 2009 byl vyhlášen na Shromáždění delegátů ČKAIT 24. března 2007. Čtvrtý běh na léta 2010 až 2012 byl schválen na Shromáždění delegátů ČKAIT 21. března 2009.

Projekt Celoživotního vzdělávání členů ČKAIT řídí komise ČŽV jmenovaná představenstvem ČKAIT. Na základě přihlášek pořadatelů komise ČŽV akredituje vzdělávací akce do projektu ČKAIT a přiděluje akcím kreditní body. V průměru je akreditováno pro první pololetí roku zpravidla 700–800 vzdělávacích akcí, pro druhé pololetí 400–600 akcí. Informační systém o projektu ČŽV zajišťuje Středisko vzdělávání a informací ČKAIT. Středisko vydává 2x ročně tištěný Přehled akreditovaných vzdělávacích programů pro členy ČKAIT a provozuje na webových stránkách Komory databázi vzdělávacích programů ČŽV on-line – databázi StavEduk.

Autorizovaná osoba sama volí způsob svého vzdělávání, a to buď účastí v kreditním programu ČŽV ČKAIT, nebo individuální formou celoživotního vzdělávání. Při účasti v kreditním programu je stanovena povinnost autorizované osoby získat dvanáct kreditů během doby trvání běhu.

Přes počáteční nedůvěru některých členů se systém celoživotního vzdělávání osvědčil. Usnadnil např. rychlou organizaci a průběh seminářů k programu Zelená úsporám či k zavádění Eurokódů. Autorizované osoby – účastníci projektu ČŽV – dostávají osvědčení o účasti v projektu (certifikát odbornosti o absolvování běhu ČŽV ČKAIT). Osvědčení je dokladem pro sníženou spoluúčast v pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu profese a začíná být vyžadováno v rámci kvalifikačních požadavků ve veřejných soutěžích.

Marie Báčová

odborná poradkyně předsedy ČKAIT

Projekt celoživotního vzdělávání je podporou pro výkon profese

Musíme si uvědomit, že vývoj ve všech oblastech jde nesmírně rychle kupředu. Změnila se materiálová základna, změnily se technologie a technika. Rovněž tak existuje zcela jiná řada předpisů. Z toho tedy plyne i skutečnost, že v oboru nelze počítat s tím, že získané vědomosti v odborném vzdělání na škole střední a vysoké mohou stačit jak pro činnost projektovou, tak realizační a provozní.

Celoživotní vzdělávání (CŽV) ČKAIT je tedy cestou, která zajišťuje přístup k nejnovějším informacím a znalostem. Je klíčem k pochopení probíhajících a stále se zrychlujících změn. Požadavek celoživotního trvalého doplňování a rozšiřování znalostí vyplývá z rychlého tempa vzniku nových a zastarávání

dřívějších poznatků. Vzdělávání přestává být jednorázovým procesem, končícím opuštěním školy, ať již střední, či vysoké. Celoživotní vzdělávání je základním předpokladem pro zajištění vysoké odborné úrovně autorizovaných osob a jejich profesního růstu. K naplňování těchto cílů slouží projekt ČŽV ČKAIT. Pilotní projekt ČŽV byl schválen Shromážděním delegátů konaným dne 31. března 2001. Shromáždění delegátů rovněž vyhlásilo první běh projektu ČŽV na léta 2001 až 2003. Ideovým vzorem pro tento projekt se stal systém celoživotního vzdělávání uplatňovaný již řadu let ve Velké Británii.

Druhý běh projektu ČŽV ČKAIT na léta 2004 až 2006 schválilo Shromáždění delegátů dne 3. dubna 2004. Třetí běh na léta 2007 až 2009 byl schválen

24. března 2007. Čtvrtý běh na léta 2010 až 2012 byl schválen Shromážděním delegátů 21. března 2009. S tímto projektem velmi úzce souvisí: volba způsobu vzdělávání autorizované osoby, kreditní program celoživotního vzdělávání ČKAIT, individuální formy celoživotního vzdělávání, organizační řád.

Při účasti na kreditním programu je stanovena povinnost autorizované osoby (AO) získat dvanáct kreditů během hodnoceného tříletého období. Každá AO musí absolvovat minimálně dvě vzdělávací akce zaměřené na právní předpisy. Při individuální formě celoživotního vzdělávání si AO volí vlastní, individuální formu tak, aby si zajistila svůj odborný růst.

Informace o všech akcích zařazených do programu celoživotního vzdělávání ČKAIT jsou poskytovány na internetových stránkách pod odkazem Celoživotní vzdělávání s možností vyhledávání programů v databázi StavEduk podle zadávaných kritérií. Zde lze rovněž najít plné znění podmínek programu ČŽV. Seznam všech akcí je vydáván 2x ročně v tištěné podobě jako příloha druhého a čtvrtého čísla časopisu Z+i ČKAIT.

Přehled počtu akreditovaných vzdělávacích akcí v letech 2003 až 2011 v okruhu A (zajišťováno za úhradu vzdělávacími institucemi) a v okruhu B (zajišťováno pro účastníky bezplatně) je obsažen v tabulce u tohoto článku.

Počet akreditovaných akcí		
Období	okruh A	okruh B
1. 1.–31. 6. 2003	582	67
1. 7.–31. 12. 2003	529	50
1. 1.–30. 6. 2004	640	59
1. 7.–31. 12. 2004	469	58
1. 1.–30. 6. 2005	712	50
1. 7.–31. 12. 2005	405	30
1. 1.–30. 6. 2006	789	67
1. 7.–31. 12. 2006	561	63
1. 1.–30. 6. 2007	905	60
1. 7.–31. 12. 2007	501	52
1. 1.–30. 6. 2008	832	66
1. 7.–31. 12. 2008	546	43
1. 1.–30. 6. 2009	745	72
1. 7.–31. 12. 2009	609	77
1. 1.–30. 6. 2010	850	79
1. 7.–31. 12. 2010	628	58
1. 1.–30. 6. 2011	843	71
1. 7.–31. 12. 2011	581	56
Celkem	16 414	1 078

Tab. 2 Počet akreditovaných akcí od roku 1993 do roku 2011

V programu celoživotního vzdělávání pro období 2010 až 2012 došlo k řadě zjednodušení. Autorizované osoby si mohou vybrat buď ze seznamu akcí zařazených do programu, nebo se mohou vzdělávat individuální formou v rámci vlastního plánu osobního rozvoje, případně obě uvedené formy kombinovat.

Jako kritérium pro posouzení účasti autorizované osoby v programu odborného vzdělávání se stanoví počet získaných bodů, které byly k jednotlivým druhům akcí přiděleny. Rozsah odborného vzdělávání je stanoven počtem získaných bodů v hodnoceném období. Počet bodů je pro období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2012 stanoven na dvanáct.

AO přihlášená do kreditního programu ČŽV může využít formuláře registračního listu účastníka kreditního programu ČŽV, jehož prostřednictvím eviduje vzdělávací akce, kterých se zúčastnila. Na konci hodnoceného období oznámí AO formou čestného prohlášení, u kreditního programu s Registračním listem účastníka kreditního programu ČŽV, případně formou jiného průkazu, jakým způsobem požadavky ČŽV.

Na základě tohoto oznámení je členovi ČKAIT vyhotoven certifikát odbornosti příslušnou oblastní kanceláří. Osvědčení je třeba si vyzvednout na oblasti osobně. Certifikát o účasti na ČŽV je dokladem o odborné úrovni AO. ČŽV je základním předpokladem pro vysokou odbornou úroveň činnosti autorizovaných osob a jejich profesní růst.

Tradičně výkonný aktiv ČKAIT oborů technologická zařízení staveb a technika prostředí staveb se schází dvakrát ročně v domě Vivaldi v Rančářově

Těžisko programu ČŽV ČKAIT je především v zajištění akcí oblastními kancelářemi. Tato rozhodující část programu je pro všechny účastníky bezplatná, hrazená z prostředků ČKAIT. Tyto akce jsou zajištěny buď našimi lektory, nebo lektory výměnného systému s partnerskými organizacemi, vždy však osobami, jež mohou problematiku na patřičné úrovni přednášet. Akce by se měly stát místem diskuse o odborných či právních problémech, které nás tíží, místem výměny zkušeností. Veškeré náměty a připomínky lze zasílat na e-mailové adresy oblastní kanceláře, řídicí komisi ČŽV nebo do Střediska vzdělávání a informací ČKAIT. K hodnocení jednotlivých akcí lze využít elektronicky podávaný formulář, který je připravený na webových stránkách ČKAIT.

Novým prvkem celoživotního vzdělávání je rostoucí účast autorizovaných osob podílejících se na řešení výzkumných a vývojových projektů národních a mezinárodních agentur, na aktivitách směřujících k šíření výsledků těchto projektů – publikační a lektorské činnosti. S celoživotním vzděláváním souvisí také činnost Rady pro podporu rozvoje profese, Ediční rady, činnost Pracovního aktivu TZS a TPS a v roce 2011 vzniklého aktivu Pozemní stavby.

V letošním roce bylo v okruhu A akreditováno 1424 vzdělávacích akcí různých poskytovatelů a v okruhu B zajišťovaném oblastními kancelářemi 127 vzdělávacích programů a publikováno upozornění na 366 výstav v ČR a v zahraničí.

Program ČŽV reagoval sérií vzdělávacích akcí na zavedení Eurokódů. V současné době je připravováno vzdělávání v oblasti navrhování energeticky úsporných staveb. Dá se konstatovat, že systém ČŽV tak, jak je naší Komorou realizován, plně odpovídá standardům nejvyspělejších zemí.

S oblastí a činností celoživotního vzdělávání velmi úzce souvisí existence a činnost Profesního informačního systému PROFESIS, který je rozvíjen v Komoře několik roků. V Radě pro podporu rozvoje profese existuje shoda v tom, že pro autorizované osoby je připravována řada pomůcek, ke kterým budou mít přístup a tyto pomůcky budou rovněž přispívat k udržování a ke zlepšování vynikající odbornosti autorizovaných členů Komory. I tyto pomůcky jsou koordinovány s potřebami pro zajištění celoživotního vzdělávání. Jsou kromě písemných publikací a jiných materiálů varianty programátorských verzí systému on-line, které budou dostupné autorizovaným osobám.

Závěrem je možno konstatovat, že vedení Komory si je vědomo důležitosti trvalé výchovy autorizovaných osob, které v každém případě ať už jako jedinec a nebo jako pracovní skupiny Komoru reprezentují, a proto je nutné i tuto reprezentaci zajistit. Zúčastněnými jsou informace, které dostávají při akcích, velmi kladně hodnoceny a AO se řady informací dožadují. S rozvojem programů a akcí, které zapadají do budoucna minimálně ve stejném rozsahu jako doposud, se počítá.

prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA
předseda Komise celoživotního vzdělávání ČKAIT
doc. Ing. Karel Papež, CSc.
předseda Ediční rady ČKAIT

Technické dědictví je součástí národního bohatství

Snaha o ochranu kulturního dědictví jako součásti celkových hodnot předávaných napříč generacemi na jednom území je doložena již od středověku. Je samozřejmé, že tehdejší vztah k starším hmotným hodnotám odpovídal dobovým názorům a stavby či movité předměty byly chráněny s ohledem na spojení s osobami církve nebo vládnoucích rodů. Takový přístup, který v současnosti můžeme pokládat za památkovou péči, se soustřeďoval zejména na artefakty výtvarného umění, nicméně velmi brzy se do této oblasti dostávají i objekty technického rázu. Ty pak nacházíme ve sbírkách stavebních hutí, v nichž byly uloženy nejprve jako běžné pomůcky a později jako jakési kuriozity nebo památky na určité osoby. S příchodem renesance se pak technické předměty dostávají i do sbírek spojených s výtvarným uměním a jako součást tzv. kunstkamoru se objevují i technické vynálezy nebo přístroje, popřípadě i modely staveb. Zachování skutečných staveb a produktů technické práce ve smyslu památek se však objevuje až v devatenáctém století, kdy vzniká to, co dnes nazýváme památkovou péčí. Ta se sice většinou věnovala památkám označovaným jako umělecké, ale striktní oddělení umělecké a technické podstaty věci není v zásadě možné. Tak se dostáváme k technickému dědictví. Potřeba legalizovat podobu technické práce jako dlouhodobé a tradiční podpořila úsilí o památkovou ochranu. Většina firem si časem do názvů dávala data založení, a tím ukazovala na tradici, jež však oproti té aristokratické mnohdy nepřesahovala dvě či tři generace. Nicméně i zachování starších průmyslových staveb či zařízení jako určitého argumentu, či zakládání starších výrobků nebo jejich dokumentaci lze považovat za naplnění potřeby pro zachování technického dědictví.

Zájem památkové péče se u technických děl nejprve orientoval na díla staršího data, a proto byly samozřejmě k ochraně přijímány staré matematické, hvězdářské a geodetické přístroje, nebo památky středověkého hornictví, mincování a dalších tradičních oborů. Velkou příležitostí pak představovaly zanikající řemesla – u nich se zájem o technické dědictví kříží s národopisnými zájmy. Poznaná skutečnost, že se svět mění a je třeba zachytit projevy technických činností a řemesel, která již nebudou ve své původní podobě pokračovat, byla silně pociťována zejména v českém prostředí, kde většina vzdělaných osob pocházela z menších sídel a drobných hospodářských poměrů. Novodobou techniku a průmysl již v devatenáctém století zaskočil jejich vlastní prudký rozvoj. Na přibývajících výstavách se vždy objevovala historie oboru a také artefakty, které dokládají památky technické práce. Za všechny jmenujme výstavu v roce 1891, která zcela vědomě ukazovala vývoj techniky. Částečně to bylo podmíněno tím, že se jednalo o výstavu jubilejní, hodnotící sto let pokroku v českých zemích. Nebyly to jen nahodilé výběry věcí dochovaných a jako kuriozity vystavovaných, ale jednalo se o přehledy odborné, založené na archivní práci a statistikách jednotlivých oborů. Sborníky z doby této výstavy jsou nazvány *Sto let práce* a dodnes představují vynikající pramen dějin jednotlivých profesí. Je přirozené, že zejména ve stavitelství se projevoval velký zájem o technické památky či vůbec starší budovy, a to především z praktických důvodů, neboť životnost staveb je značná a stavitelé musí při své práci znát i technické postupy svých předchůdců.

Zájem o práci předků se projevoval nejen v souvislosti se stylovým historizováním, ale i tam, kde šlo o uchování památek starších, popřípadě o popsání vývoje stavitelství. Za celou řadu děl uveďme práci profesora pražské techniky A. Velflíka, jenž se kromě dějin technického učení zabýval i kamennými mosty, zejména pak Karlovým mostem.

Popularita technických výstav vyvrcholila v roce 1908 založením technického muzea v Praze jako samostatné instituce zaměřené na historii techniky v českých zemích. Toto spolkové muzeum již více než sto let popisuje většinu důležitých technických oborů a s různou mírou úspěchu chrání a uchovává památky technické práce. Zájem techniků podpořený muzeem neutichl ani v první polovině 20. století, v němž byla technickému dědictví věnována pozornost při zpracování většiny sborníků SIA a kdy se objevují i první, technicky sepsané odborné monografie dějin jednotlivých oborů. Snaha o dochování strojů i budov se stává vědomým konáním spojeným

s osvětou technického muzea. O technické památky se zajímají i místopisná muzea. Za všechna uveďme snahu o zachycení vývoje kovářství a zámečnictví v muzeu v Hradci Králové, nebo zájem severočeských muzeí o výrobu skla a dochování technických prostředků a výrobků.

Poněkud absurdní situace nastává v období poválečném, kdy se technická práce začíná jevit v jiném světle a s tzv. třídním pojetím je vnímána jako tzv. projev pracujícího lidu a dělnického hnutí. Spolu se snahou vyvolat zájem o techniku u širokých vrstev mládeže vznikají mnohé projekty, jež se z náborových agitačních expozic stanou doklady doby. Příkladem je uhelný a rudný důl v Národním technickém muzeu. To již není spolkovým muzeem a také není jediným technickým muzeem. Technické sbírky se mnohde rozšiřují, a to i v podobě prapodivných expozic – síní tradic. Nicméně zájem o technické památky stoupá i v terénu, kdy se některé části památek prohlášují kulturními památkami a je zaveden i samostatný pojem technická památka, vnímaný však v současnosti již poměrně rozporuplně. Transfer mostu v Podolsku nebo zvýraznění některých míst bývalé koněspřežky z Českých Budějovic do Lince, popřípadě zachování některých důlních děl jsou úspěchy, které byly samozřejmě dobovými držiteli moci propagačně využívány. Rovněž odborná činnost v oboru uchování technického dědictví se ve větší míře profesionalizovala, a to nejen v muzeích, ale i na vysokých školách a odborných institucích. Kromě profesionálů však obor udržovali i dobrovolní zájemci v rámci tehdejší vědecko-technické společnosti, nebo Společnosti pro dějiny věd a techniky při ČSAV. Nezanedbatelný podíl na zachování technického dědictví měli milovníci železnic, veteránů a sběratelé, kteří se skutečně zasloužili o zachování mnoha dokumentů a reálných exponátů, jež by nenávratně zanikly. Kromě těchto kladných záležitostí došlo i k záporným jevům, a to zejména tam, kde zachování některých památek nemělo politickou podporu, nebo neexistoval ideologický zájem o uchování tradice. Za jeden z nejhorších činů lze uvést barbarské zbourání pražského nádraží bývalé Rakouské severozápadní dráhy na Těšnově, které nebylo jen památkou kulturní, ale i technickou.

S novými poměry v posledním desetiletí dvacátého století a se snahou obnovit normální lidskou společnost se obory dochováající technické dědictví jako součást národního bohatství opětovně rozvíjejí. Technici si jsou vědomi historických souvislostí a mnohdy se snaží vrátit ke kořenům své práce. Zájem o historické stavby a technické památky stoupá i z ryze praktického hlediska, protože nastává doba, kdy je snaha zachovat objekty, jež byly mnohdy již odepsány pro technologickou náročnost opravy. Na druhé straně však dochází k masivní likvidaci technických staveb a zařízení z důvodů změn v průmyslu a zanikají stavby, jež přežily jen díky stagnaci průmyslu v poválečném období.

Přelom století se projevuje zvýšeným zájmem o technické památky a industriální památky – z některých se stává i jakýsi kult nebo životní styl. Zájem o technické dědictví mezi praktikujícími techniky se prohlubuje. Jak v ČKAIT, tak v ČSSI se ustavují pracovní skupiny, které ho podporují a vydávají řadu publikací o technických památkách. Kolegium pro technické památky svoji práci rozšiřuje i na zahraničí a pravidelně spolupracuje s institucemi, jejichž úkolem je zachování technického dědictví. Pro současnou dobu je příznivé i to, že možnosti publikování o technických památkách a technickém dědictví jsou neskonale větší než před dvaceti lety a rovněž zájem veřejnosti o ně neklesá.

V současné době můžeme říci, že technické památky reprezentují i důležitý prvek v turistickém ruchu. Jedná se o jev celoevropský a lze předpokládat, že bude dále trvat v rámci zájmu o moderní umění a funkcionalistickou architekturu. Nemalou roli hraje i technický romantismus. Ten přitahuje zájemce o místa těžby surovin a staré průmyslové podniky zachované v náznacích nebo zbytcích původních budov a technologických zařízení. Z projektu pro zachování části Vítkovických železáren se stává jeden z hlavních projektů památkové péče u nás.

Stavební inženýr bude i nadále součástí procesu zachování národního bohatství v oblasti technických památek. Od pouhé konzervace k technickému zajištění a konečně i k nalezení nové náplně je spolupráce odborníka

bezpodmínečně nutná. Hledání cest k dlouhodobému zachování a novému využití se děje především technickou prací, již je třeba vykonat s erudiicí a fantazií. To, že je technické dědictví součástí hodnot spojených s českým územím, je přirozené. Čechy, Morava a Slezsko byly vždy oblastmi, kde byl podíl průmyslu dosti vysoký. V poměrech střední Evropy představovaly oblast nadprůměrně industrializovanou a v některých místech byla míra zprůmyslnění stejná jako v nejrozvinutějších částech Evropy.

Technické dědictví je srovnatelné s ostatním kulturním dědictvím, jež je obsaženo v dílech výtvarných nebo i v dílech hudebních a literárních. Tuto

skutečnost by měli všichni účastníci stavebního procesu akceptovat a neměli by nechat zanikat stavby, konstrukce a technické památky bez snahy o zachování pro příští generace. Vývoj posledních dvaceti let je nesmírně pestrý a díky velkému nárůstu soukromých muzeí a soukromých sbírek technického rázu dává naději, že se podaří narovnat poměry i tam, kde se to v současnosti zatím jeví jako málo reálné.

Ing. Václav Jandáček

člen oblasti ČKAIT Praha, autorizovaný inženýr

Technické dědictví v publikacích

Jako doklad o ediční činnosti, na které se podílelo **Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI**, připojujeme její celkový přehled.

A) VCPD FA ČVUT (Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT) v Praze s přímou vazbou na bienále Industriální stopy

Publikace, které stručně zmíním, byly buď připravovány k veřejné prezentaci u příležitosti konání jednotlivých ročníků bienále, případně se jedná o publikace mající pro Industriální stopy zásadní význam. Základem pro tvorbu těchto profilových publikací byly referáty přednesené na vrcholných konferencích v jednotlivých letech.

Profilové publikace:

- 2. bienále

12 ohrožených, Vladislava Valchářová, vydalo VCPD ČVUT v roce 2003.

- 3. bienále

Industriální stopy, Alena Hanzalová, Benjamin Fragner, vydalo VCPD v roce 2005 při příležitosti 3. bienále, katalog výstavy Konverze objektů průmyslového dědictví v ČR 2000–2005.

- 4. bienále

Industriál paměť východiska, Eva Dvořáková, Benjamin Fragner, Tomáš Šenberger, foto Pavel Frič, vydalo v roce 2007 VCPD ČVUT při příležitosti 300 let technického vzdělávání a 4. bienále.

Průmyslové dědictví – Industrial Heritage, kolektiv autorů pod vedením Benjamina Fragnera, vydalo v roce 2008 VCPD ve spolupráci s Kolegiem pro technické památky ČKAIT & ČSSI, základem publikace jsou referáty přednesené na 4. bienále (2007), publikace rovněž obsahuje zásadní esej Sira Neila Cossonse.

- 5. bienále

Co jsme si zbořili, Benjamin Fragner, Jan Zikmund, vydalo VCPD v roce 2009 k 5. bienále.

Průmyslové dědictví VE VZDUCHOPRÁZDNU mezi profesionály a amatéry, kolektiv autorů pod vedením Benjamina Fragnera, vydalo v roce 2010 VCPD ve spolupráci s Kolegiem pro technické památky ČKAIT & ČSSI, IVF a British Council; základ publikace tvoří referáty přednesené na konferenci 5. bienále.

Od roku 2011 zpracovává VCPD FA ČVUT unikátní projekt MK ČR v rámci programu aplikovaného výzkumu NAKI pod názvem **Industriální topografie České republiky – nové využití průmyslového dědictví jako součásti národní kulturní identity**.

Dosud byly vydány ve spolupráci a s podporou ČKAIT a ČSSI a Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska první dva díly.

- V roce 2011 – **Industriální topografie – Ústecký kraj.**
- V roce 2012 – **Industriální topografie – Karlovarský kraj.**

Ještě v roce 2012 vyjde další díl – **Industriální topografie – Pardubický kraj**. Je poctivě připomenout, že knižní vydání publikací (není kryto z prostředků projektu MK ČR) by bylo bez spolupráce s ČKAIT a ČSSI velice obtížné realizovatelné.

Doprovodné publikace k jednotlivým ročníkům bienále:

- rok 2005

Industriální cesty českým středozápadem, Tomáš Šenberger, Eva Dvořáková, vydalo statutární město Kladno ve spolupráci s VCPD u příležitosti konání 3. bienále, turistický průvodce po technických a industriálních objektech.

- rok 2006

Vodní dílo v krajině – sborník z konference na lodi, Lukáš Beran, Vladislava Valchářová, vydalo v roce 2006 VCPD, sborník z konference ČVUT, sborník byl představen na 4. bienále v roce 2007.

Multimediální DVD sborník ze 3. bienále, kolektiv autorů z VCPD a CAS FAMU, elektronický sborník shrnuje akce 3. bienále.

Pražský industriál. Technické stavby a průmyslová architektura Prahy, Lukáš Beran, Vladislava Valchářová, vydalo VCPD, alternativní průvodce Prahou, publikace vyšla k 300. výročí založení ČVUT v Praze, byla představena na 4. bienále.

- rok 2007

Druhý dech průmyslové architektury, editor Petr Vorlík, vydalo VCPD v rámci 4. bienále v roce 2007, sborník z výstavy studentských projektů na téma nové využití průmyslových objektů a areálů jako podnět nebo nástroj územního rozvoje.

Industriál Libereckého kraje, Lukáš Beran, Vladislava Valchářová, vydalo VCPD ve spolupráci s Libereckým krajem a statutárním městem Liberec u příležitosti konání 4. bienále, na kterém byla publikace oficiálně představena veřejnosti, alternativní průvodce Libereckým krajem.

- rok 2008

Průmyslové dědictví Ústeckého kraje – mapování a realizace, Lukáš Beran, Vladislava Valchářová, vydalo VCPD, sborník konference.

- rok 2009

Industriál Prahy 3, technické stavby a průmyslová architektura, Lukáš Beran, Vladislava Valchářová, vydalo VCPD ve spolupráci s občanským sdružením Přátelé Prahy 3 a s finanční podporou MČ Praha 3 u příležitosti konání 5. bienále; součástí akcí 5. bienále byla nedělní vycházka po budovách obsažených v publikaci.

- rok 2010

Ještěd / evidence hodnot poválečné architektury, Petr Vorlík, Benjamin Fragner, Lukáš Beran, vydalo VCPD ve spolupráci s NPÚ ÚP Praha.

- rok 2011

Historické pivovary Kolínska, Jaroslav Pejša, Milan Starec, vydalo VCPD ve spolupráci s Černokosteckým pivovarským archivem a muzeem o.p.s., u příležitosti 6. bienále.

Pivovary poté. Rekonstrukce a konverze., Pavel Jákl, Milan Starec, vydalo VCPD ve spolupráci s Černokosteckým pivovarským archivem a muzeem o.p.s., u příležitosti 6. bienále.

Pivo & cukr, Daniel Froněk, Pavel Jákl, Milan Starec, vydalo VCPD ve spolupráci s Černokosteckým pivovarským archivem a muzeem o.p.s., u příležitosti 6. bienále.

B) Přímá ediční činnost Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI

Technické památky Čech, Moravy a Slezska, vydalo Kolegium v roce 2001 v českém, německém a anglickém jazyce, průvodce s mapou.

Technické památky zemí Visegrádské čtyřky, čtyřdílná publikace, ve spolupráci s partnerskými inženýrskými organizacemi ze zemí V4 se jeho členové podíleli na přípravě a vydání publikace v jazycích zemí V4 a v angličtině. První díl vyšel v roce 2000 v ČR, druhý v roce 2003 v Maďarsku, třetí v roce 2006 v Polsku a 4. díl v roce 2010 na Slovensku. Edice byla uzavřena v roce 2011 vydáním mapového atlasu rovněž publikovaného v jazycích zemí V4 a v angličtině. Na vydání atlasu se podílelo i NTM a agentura CzechTourism.

Stavební kniha, Kolegium spolupracuje pravidelně i s IC ČKAIT, se kterým vydává Stavební knihy (SK):

- SK 2003 – Funkcionalismus na Moravě;
- SK 2004 – Český funkcionalismus;
- SK 2005 – Meziválečná průmyslová architektura (ve spolupráci s VCPD);
- SK 2007 – České a moravské pivovary (ve spolupráci s VCPD).

Atlas – průvodce po technických památkách ČR, připravilo Kolegium ve spolupráci s Klubem českých turistů v roce 2007.

Tvář průmyslové doby, vydalo Kolegium ve spolupráci s Národním technickým

muzeem v Praze, Výzkumným centrem průmyslového dědictví FA ČVUT, popularizuje problematiku průmyslového dědictví.

Časopis **Stavební listy**, Kolegium bylo garantem článků pro všechna čísla časopisu od roku 1990 až do ukončení vydávání titulu v roce 1997. V současné době spolupracuje Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI s časopisy: **Stavebnictví, Inženýrská komora, Zprávy + informace ČKAIT (Z+i)**.

Ing. Svatopluk Zídek

Kolegium pro technické památky ČKAIT a ČSSI

ČSSI a ČKAIT: Spolupráce organizací, které spojuje pupeční šňůra

Českým inženýrům se podařilo v roce 1968 založit Český svaz stavebních inženýrů (ČSSI). Vzorem jim byl prvorepublikový Svaz. Činnost Svazu se nadějně rozvíjela, vznikaly pobočky v krajských městech a zejména Inženýrské služby – hospodářské zařízení Svazu. Pod jejich hlavičkou mohli inženýři poprvé od roku 1948 realizovat své zakázky mimo oficiální pracovní poměr.

Již tenkrát vznikla snaha o obnovení Inženýrské komory, která v období první republiky a pár let po 2. světové válce sdružovala inženýry a architekty s právem vypracovat stavební plány a provozovat stavební činnost. Snaha však v té době nebyla korunována úspěchem. ČSSI se navíc politicky neangažoval, a tak byl stranickými normalizátory, stejně jako mnohé spolky a svazy vzniklé v roce 1968, po deseti letech úspěšné činnosti v roce 1978 násilně zlikvidován.

V listopadu roku 1989, ihned po významných společenských změnách, Český svaz stavebních inženýrů obnovil svou činnost. Jedním z prvních úkolů, který si Svaz vytkl, bylo iniciování vzniku Inženýrské komory. Zákonem ustanovená Inženýrská komora působila na území Čech, Moravy a Slezska od roku 1913 bez přerušení až do roku 1951, kdy bylo oprávnění civilních techniků zrušeno a Inženýrská komora rozpuštěna.

V březnu 1990 se proto poprvé sešla legislativní komise ČSSI a zahájila intenzivní činnost na přípravě podkladů k zákonu o podmínkách výkonu projektové a inženýrské činnosti.

Úsilí ČSSI o hájení zájmů stavebních inženýrů – a nyní i stavebních techniků – bylo úspěšné. V roce 1991 vznikl na půdě ČSSI Ustavující výbor a aktiv České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT). Více než dvouletá práce legislativní komise ČSSI byla v květnu 1992 korunována přijetím zákona ČNR č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, v principu v podobě, kterou členové ČSSI připravili.

ČSSI tak sehrál naprosto rozhodující úlohu při zrodu a v prvním období existence ČKAIT.

Život obou organizací se po dobu celých dvaceti let od zrodu Komory trvale potkává a střetává. Obě organizace byly na počátku naprosto propojeny ideově i personálně. Sídla obou organizací jsou většinou stále na společné adrese, zprvu sídlila Komora v prostorách Svazu, nyní je tomu často naopak. S růstem počtu členů Komory však ubývá počet členů Svazu. S klesajícím průměrným věkem členů Komory roste průměrný věk členů Svazu. S růstem bohatství Komory

ry klesá majetek Svazu. Postupně klesá personální propojení obou organizací a všeobecné povědomí členů Komory o zakladatelské roli ČSSI.

Neklesá však angažovanost a duševní potenciál členů Svazu. S postupem doby se rozděluje čím dál zřetelněji poslání a činnost obou organizací. Svaz se profiluje více jako společenská organizace, Komora dbá ze zákona na odbornou úroveň svých členů. Svaz prostřednictvím svých dobrovolně sdružených členů organizuje odborné a společenské akce pro obě organizace, Komora na jejich organizaci finančně přispívá.

Po celou tuto dobu ČSSI a jeho již dospělé dítě ČKAIT velmi úzce a úspěšně spolupracují. Obě organizace hájí zájmy svých členů, zájmy našeho stavu. Dva dospělé hlasy jsou velmi zřetelně slyšet mezi dalšími odbornými organizacemi, státní správou, samosprávou, odbornými školami a veřejností. Dva silné hlasy dvou významných odborných organizací jsou slyšet při tvorbě nebo oponentuře nových zákonů, vyhlášek, byly rozhodující při zakládání časopisu Stavebnictví, nebo při prosazení on-line přístupu k ČSN.

Tyto dva hlasy velice často znějí unisono, což ale paradoxně mnohým, zejména mladším posluchačům, někdy poněkud ztěžuje rozlišování, kdo je kdo. A pak je na místě i otázka, kterou si mnozí kladou: v čem se liší nabídka povinného členství v ČKAIT od dobrovolného členství v ČSSI? Po celou dobu koexistence obou spolků snad především v pocitu, že něco můžu dělat a dělám dobrovolně. Pro sebe, pro společnost, pro stav. Že se nemusím bát, kdy mi organizaci při nějakém zasedání parlamentu zruší. Že v dobrovolně fungujícím spolku či občanském sdružení potkám zkušené odborníky, kteří jsou ochotni mi sdělit své zkušenosti. Že většinou přátelské odborné kontakty, které tu získám, mohou trvat po celý život.

ČSSI na rozdíl od ČKAIT umožňuje zapojení do odborného a společenského života jak mladým, začínajícím studentům a absolventům odborných škol, tak kolegům, kteří již svou odbornou činnost ukončili, ale chtějí zůstat v kontaktu s oborem, s praxí, s kolegy. A ve výměně zkušeností napříč těmito skupinami tkví možná budoucnost Svazu, jehož dítě – Komora je již dospělé, cítí se samostatně, je dobře vychované a na svého staršího soupeřnicka stavební praxí se obrací jako na rovnocenného partnera.

Pupeční šňůra spojující 20 let může být zavazující i svazující, aniž by to vadilo.

Ing. Pavel Štěpán
prezident ČSSI

Výsledky působení ČKAIT v oblastech po dvaceti letech

Praha

Dvacet roků ČKAIT byla naše největší oblast Praha ve středu událostí, iniciativ a činnosti v Komoře.

U kolébky oblasti Praha nestály sudičky milosrdné. Do vínku jí daly, že bude největší, že pokryje dva kraje, že bude sdílet sídlo

s ústředím a že bude sídlit v hlavním městě republiky. Na první pohled obrovské výhody, ale: Praha je neosobní. Praha je sídlem centrálních úřadů a sídlem center velkých stavebních podniků, řady velkých projekčních kanceláří a ateliérů. Aktivita těchto center směřují do celé republiky a jen zčásti dovnitř Prahy. Na druhou stranu stavební firmy a kanceláře sídlící ve Středočeském kraji nežijí krajově, ale v okresech. A tak byly dopředu stanoveny možnosti i meze činnosti pražské oblasti. Navíc vysoký počet členů znamená, že se vzájemně osobně neznají a necítí potřebu se vzájemně setká-

vat – výjimkou jsou někteří specialisté, jako jsou projektanti betonových nebo ocelových konstrukcí, vodohospodářů, anebo městští inženýři.

Prvním přednostou pražské oblasti byl Ing. Miloslav Pavlík, CSc. Po první valné hromadě jej vystřídal Ing. Michael Trnka, CSc., který stál v čele oblasti až do roku 1998, kdy již na místo předsedy výboru pro značné pracovní vytížení nekandidoval. V roce 1998 byl zvolen předsedou a jmenován přednostou Ing. Jaroslav Machek. Po smrti Ing. Machka na jaře roku 2005 se do čela pražské oblasti vrátil Ing. Michael Trnka, CSc. I personální složení výboru se za

léta existence Komory výrazně měnilo. Vždy existovala snaha, aby ve výboru byly zastoupeni představitelé všech oborů, Pražáci i Středočeši.

V úvodu zmiňovaná specifika pražské oblasti vedla k některým aktivitám, jež se, myslím, v ostatních oblastech nerealizují. V prvé řadě jsou to pravidelná výjezdní zasedání výboru v bývalých okresních městech Středočeského kraje, na která jsou zváni členové ČKAIT bydlící v tom kterém okrese i vedoucí stavebních odborů příslušných měst. Je to v podstatě jediná možnost, jak se osobně setkat s členy ČKAIT, kteří žijí a pracují mimo Prahu, a zjistit jejich názory na práci Komory i jejich problémy. Každý rok se uskuteční dvě výjezdní zasedání – jedno na jaře, druhé na podzim. Součástí každého výjezdního zasedání je odborná přednáška na aktuální téma a pravidelně se těchto výjezdních zasedání účastní i ředitelka kanceláře Komory Ing. Lenka Zimová. Na výjezdních zasedáních se vždy rozvine široká a věcná diskuse. Účast našich členů na těchto místních akcích je řádově vyšší než na valné hromadě.

Další zavedenou praxí se stala pravidelná setkání s představiteli stavebních odborů pražských městských částí, Magistrátu hlavního města Prahy a Krajského úřadu Středočeského kraje. Jejich vznik iniciovaly stesky našich členů, že požadavky stavebních odborů jednotlivých pražských částí na předkládanou projektovou dokumentaci se výrazně liší. U kolébky těchto schůzek stál Ing. Richard Hlaváč. Setkání se vždy zaměřují na určité aktuální téma – nový stavební zákon, rekonstrukce staveb v památkových zónách apod. Vždy se na nich zaujatě diskutovalo a bylo zajímavé porovnávat náš pohled na problematiku s pohledem pracovníků stavebních úřadů. Ziskem je větší vzájemné pochopení.

V jedné aktivitě však pražská oblast zaostávala za ostatními oblastmi. Praha dosud nepořádala soutěže o nejlepší stavbu kraje, a to pro letitou nechuť vedení Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR tuto akci v Praze uspořádat. Letos se to konečně podařilo. Z iniciativy výboru pražské oblasti ČKAIT se loni v srpnu uskutečnilo jednání s představiteli pražské oblasti svazu a konečně se uzavřela dohoda o potřebnosti uskutečnit i ve Středočeském kraji i v Praze soutěž o nejlepší stavbu kraje, a to ve spolupráci s ČSSI a s Nadací ABF. Po jednání zástupců ABF se středočeským hejtmánem se podařilo soutěž vyhlásit již pro letošní rok. Jsme velice příjemně překvapeni, že ač se jedná o první ročník, bylo přihlášeno 29 projektů.

Postupně v souladu s rozvíjejícími se požadavky na trvalé vzdělávání členů Komory se formovala i spolupráce s pražskou pobočkou Českého svazu stavebních inženýrů při pořádání odborných přednášek a exkurzí, a tak se daří uspořádat ročně pro členy Komory průměrně patnáct odborných přednášek a dvě exkurze.

V témže duchu se rozvíjí spolupráce se středními průmyslovými školami v Praze i ve Středočeském kraji. Na základě požadavků poskytuje oblast Praha průmyslovým školám zdarma odborné publikace vydávané Informačním centrem ČKAIT. Předseda vý-

boru oblasti se každý rok jako člen komise účastní školního kola soutěže SOČ (Středoškolská odborná činnost) na obou pražských stavebních průmyslových školách. Autoři vítězných projektů z řad studentů jsou odměňováni odbornými knihami, jež poskytuje pražská oblast. Samozřejmostí je pravidelná návštěva pražských středních odborných škol členy výboru v den otevřených dveří – akce v rámci Dnů stavitelství a architektury.

Spolupráce s vysokými školami se rozvíjí přes osobní kontakty členů výboru s funkcionáři Stavební fakulty a Strojní fakulty ČVUT v Praze. Kromě toho již od samého počátku existence Komory členové pražské oblasti zasedají každý rok ve státních zkušebních komisích pro závěrečné zkoušky bakalářského, magisterského i doktorandského studia.

Ing. Michael Tmka, CSc.
předseda oblasti Praha

České Budějovice

Oblast České Budějovice – dvacet let služby odborné i laické veřejnosti.

Za dvacet let činnosti našich autorizovaných osob (AO) a oblastní kanceláře se nemáme za co stydět. Nové stavby – obytné, administrativní, dopravní, mostní, vodní či stavby pro rekreaci a volný čas mohou občané vidět v celém kraji, na všech místech. Všude se za dvacet let působení členů ČKAIT – ať projektantů či stavitelů – díky jejich umu a úsilí postavilo mnoho staveb a ty svou výbornou kvalitou slouží ke spokojenosti veřejnosti.

V programu Nový panel a Zelená úsporám, kde OK ČKAIT působí jako poradenské a konzultační středisko, oblastní kancelář s pomocí odborníků v kraji vydala za dobu svého trvání více než 1200 stanovisek a konzultací, díky nimž se zateplilo a zmodernizovalo téměř 600 objektů, což představuje tisíce bytů.

Zde se dle mého názoru ČKAIT nejvíce usadila v povědomí odborné i širší veřejnosti. Část toho, co se v oblasti postavilo, prezentuje soutěžní přehlídka stavebních realizací v Jihočeském kraji – PRESTA Jižní Čechy – kdy již v šesti ročnících ve dvouletém cyklu soutěžilo 416 staveb, jež jsou následně po vyhodnocení představeny na putovních výstavách ve všech okresních městech kraje. Tím je práce AO prezentována tisícům návštěvníků.

Četné stavby postavené v oblasti byly též vyhodnoceny jako nejúspěšnější v celostátní soutěži Stavba roku.

Praktickou a okamžitou pomoc poskytly naše AO v roce 2002 při likvidaci následků katastrofální povodně. Tehdy okamžitě odvedli vynikající práci vodohospodáři, „dopraváci“, mostaři, statici, „pomezáci“ i odborníci z ostatních navazujících oborů. Z hlediska spolupráce s institucemi odborného či

podnikatelského zaměření, s orgány státní správy a samosprávy a s odbornými školami působícími v regionu máme uzavřeny dohody o spolupráci s těmito organizacemi:

- Krajským úřadem Jihočeského kraje;
- Magistrátem města České Budějovice;
- Českou komorou architektů;
- Komorou architektů a inženýrů konzultantů pro Horní Rakousko a Salzburg;
- Českým svazem stavebních inženýrů, oblastní pobočkou České Budějovice;
- Českou vodohospodářskou společností ČSSI;
- Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR;
- Národním památkovým úřadem;
- Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje;
- Energy Centrem České Budějovice;
- Vysokou školou technickou a ekonomickou, České Budějovice;
- SPŠ stavební, České Budějovice;
- SPŠ a VOŠ Volyně;
- SPŠ strojnickou a stavební, Tábor;
- SOU a SOŠ Písek.

Spolupráce s krajským úřadem je velice důležitá z hlediska vzájemného předávání informací v oblasti stavebního práva, účasti předsedy oblasti při školeních pracovníků stavebních úřadů i poskytování odborných publikací ČKAIT. Účast kraje jako spoluorganizátora přehlídky PRESTA s vyhlášením ceny hejtmána INSPIRA za jeho osobní účasti dává akci celospolečenský význam. V rámci spolupráce s Magistrátem města České Budějovice členové oblasti a kancelář konzultovali problematiku kompetencí AO dle potřeby.

Neméně důležitá je spolupráce s Rakouskou komorou architektů a inženýrů pro Horní Rakousko a Salzburg. Pravidelně probíhají každoroční jednání členů OK se zástupci rakouské komory. Např. v květnu 2011 proběhlo jednání na téma Stavebnictví a stavební legislativa v Rakousku.

Spolupráce s ČSSI, ČKA, ČSVH a SPS v ČR je především v odborné součinnosti při vydávání oblastního Zpravodaje a odborným zajištěním vzdělávacích akcí v rámci ČZV.

V rámci spolupráce s HZS se na přímou technickou pomoc při řešení krizových situací souvisejících s inženýrskými a technickými obory přihlásilo více než dvě desítky AO. Též spolupracujeme při organizování školení navzájem.

Spolu s Energy Centrem organizujeme školení a semináře v rámci programu Zelená úsporám a pro členy oblasti získáváme informační materiály pro energetické stavění. Předseda je rovněž členem představenstva ECČB a pravidelně se účastní jednání představenstva a valné hromady.

Důležitá pro propagaci oblastní kanceláře ČKAIT v návaznosti na rozvoj profese a získávání nových členů je i spolupráce se všemi odbornými školami v oblasti. Členové oblasti přispívají svou účastí v komisích soutěží studentů pořádaných jednotlivými školami, SVOČ (Studentské vědecké odborné činnosti při VŠTE v Českých Budějovicích) a projektování pomocí grafických programů, pořádané SPŠ stavební v Českých Budějovicích, či v soutěžích

studentů v rámci PRESTY. OK poskytuje knihovnám škol odbornou literaturu. Dále se studenti mohou bezplatně zúčastnit seminářů pořádaných ČKAIT. Závěrem lze jenom konstatovat, že o všech těchto našich aktivitách jsou členové oblasti informováni nejen v námi vydávaném Zpravodaji, ale i v Z+i v rubrice Z činnosti oblastí. Prostřednictvím časopisu Stavebnictví se činnost členů oblasti dostává i do povědomí široké odborné veřejnosti. Publikováním výsledků soutěže PRESTA v místním tisku se o činnosti našich AO dozvídá i široká laická veřejnost.

*Ing. František Hladík
předseda oblasti České Budějovice*

Plzeň

Oblast Plzeň navazuje s novým výborem na tradiční spolupráci v kraji a připravuje novou soutěž pro studenty středních odborných škol.

Kancelář oblasti Plzeň je umístěn na v pátém podlaží kancelářské budovy v Hřimálého ulici v Plzni. Na tomto místě sídlí kancelář od založení ČKAIT.

Administrativu oblastní kanceláře v minulých letech zajišťovala Miloslava Jirásková působící ve funkci tajemnice oblasti. Podstatnou náplní práce kanceláře kromě vlastní administrativy kanceláře byl příjem žádostí o autorizace a jednání s jednotlivými žadateli. V průběhu srpna roku 2011 byla do oblastní kanceláře přijata Hana Hříčinová, o níž se uvažuje jako o budoucí tajemnici oblasti po odchodu Miloslavy Jiráskové do důchodu v roce 2012. V době pracovní neschopnosti a nepřítomnosti předsedy oblasti Ing. Václava Klímy v roce 2011 řídil činnost pobočky její místopředseda Ing. Václav Honzík. V září 2011 byl do funkce předsedy výborem oblasti zvolen Ing. Luděk Vejvara, jež tuto funkci vykonával po zbytek roku do valné hromady v lednu 2012. Na této valné hromadě byl zvolen nový sedmičlenný výbor oblasti a do funkce předsedy oblasti následně Ing. Luděk Vejvara. V době lednové valné hromady měla členská základna oblasti 1564 aktivních členů. Počet žádostí o nové autorizace činí dvě až pět měsíčně. Jako příspěvek k celoživotnímu vzdělávání členů ČKAIT připravoval výbor oblasti pravidelná školení. Tématem těchto školení byly informace o nových a zajímavých stavbách, technologiích, technických řešeních nebo novelizovaných normách a předpisech. Všechna tato školení se konala v kinosále Střední průmyslové školy stavební v Plzni vždy každé třetí úterý.

V roce 2011 probíhaly pravidelné semináře, zaměřené tentokrát na ocelové konstrukce, havárie stavebních konstrukcí a problematiku statických

výpočtů, řezání vodním paprskem a vodní zákon. V dubnu 2011 proběhla zajímavá exkurze do výrobního závodu firmy HAAS Fertigbau Chanovice, kde bylo možno vidět výrobu dřevěných nosných střešních konstrukcí a částí staveb ve většině známých technologií lepených a mechanicky spojovaných prvků. Tuto exkurzi členové velmi kladně hodnotili, přinesla totiž pohled na moderní vývoj v oblasti dřevěných stavebních konstrukcí.

Další příležitostí k získání odborných informací a přístupu k novým předpisům a literatuře pro členy oblasti je možnost návštěvy technické knihovny magistrátu. Oblastní kancelář se také finančně podílí na chodu této knihovny.

Dlouhodobě Komora v Plzni spolupracuje s vedením Střední průmyslové školy stavební v Plzni. Ve škole probíhají již zmíněné semináře zaměřené na celoživotní vzdělávání členů oblasti. Zástupci Komory se účastnili v roce 2011 i závěrečných maturitních zkoušek studentů. Výbor oblasti se podílí na vyhodnocení studentské odborné činnosti.

Členové pobočky působí i na Západočeské univerzitě v Plzni, kde na katedře mechaniky již pátým rokem probíhá výuka čtyřletého bakalářského oboru stavební inženýrství. Oblastní kancelář podpořila tvorbu akreditačních programů výuky a rozvoj tohoto nového studijního zaměření v Plzni. Výbor oblasti podporuje také vybavení univerzitní knihovny odbornou stavební literaturou. K tomu je využito vybraných publikací vydaných ČKAIT.

Výbor oblasti je v kontaktu s městskými a krajskými orgány působícími v oblastech stavebního řádu a rozvoje a koncepce Plzeňského kraje a města Plzně. Pro odborná pracoviště státní správy a hasičského záchranného sboru jsou v současné době připravována jednání k zajištění jednotného postupu u odborných vyjádření těchto útvarů.

Výbor oblasti má vždy své zastoupení v hodnotící komisi pro soutěž Stavba roku Plzeňského kraje. Veškeré oceněné stavby byly projektovány za účasti našich členů a realizovány členy oblasti. K soutěži Stavba roku byl v roce 2011 přičleněn první ročník soutěže ceny ČKAIT. Do soutěže bylo v oblasti přihlášeno sedm staveb. Komise soutěže vybrala tři projekty a realizace, přičemž vítězem soutěže se stal člen oblasti Ing. Josef Kubr s návrhem teplovzdušného vytápění s rekuperací pro objekt firmy Škoda Transportation.

Předseda oblasti zajistil článek do jubilejního vydání Inženýrské komory 2012. Toto vydání časopisu je zaměřeno na nejznámější a nejzajímavější stavební díla v každém kraji, realizovaná v minulém období. Společným rozhodnutím výboru byla pro prezentaci oblasti vybrána stavba Tyršova mostu v Plzni, jenž byl ve třicátých letech minulého století prvním svařovaným ocelovým obloukovým mostem na světě.

Za dlouholetou dobrou a aktivní práci pro ČKAIT byli oceněni dva členové oblasti. Čestné členství získal Ing. Václav Honzík za velký přínos k organizování činnosti Komory od jejího počátku až po dnešní valnou hromadu. Dlouholetému předsedovi oblasti Ing. Václavu Klímovi byla předána medaile ČKAIT. Ocenění předal předseda ČKAIT Ing. Pavel Křeček.

Po valné hromadě bude výbor oblasti pracovat

v nově zvoleném zúženém sedmičlenném složení. Předsedou oblasti je Ing. Luděk Vejvara, místopředsedou Ing. Miroslav Brada. Další členové výboru jsou: Ing. Robert Špalek, Ing. Jaromíra Škebllová, Ing. Jan Sýkora, Ing. Josef Kubr a Ing. Aleš Štrunc, CSc. Předpokládáme, že nezvolení kandidáti budou s výborem spolupracovat na řešení aktuálních úkolů. Každé třetí úterý v měsíci budou probíhat pravidelné semináře pro členy oblasti v kinosále na SPŠ stavební v Plzni. Témata budou volena k pokrytí širší odborné způsobilosti našich členů.

Výbor v současné době připravuje nový projekt ceny ČKAIT Plzeň pro studenty plzeňských škol stavebního směru. Jedná se o vyhodnocení nejlepší ročníkové a bakalářské práce.

*Ing. Luděk Vejvara
předseda oblasti Plzeň*

Karlovy Vary

Členové nejmenší oblasti Komory, Karlovy Vary, mají při své činnosti řadu výhod.

Oblast Karlovy Vary patřila co do počtu členů, ostatně jako současný Karlovarský kraj, k nejmenšímu v republice. O místo na chvostu pelotonu nás sice připravila na čas nově vzniklá OK v Jihlavě, ale od roku 2011 jsme se opět usadili, zřejmě napořád, na chvostu. V roce 2011 dosáhl počet členů OK ČKAIT v Karlových Varech 860 členů. S klasikem si však říkáme *Jsmo malí, ale čiperní*.

Oblastní kancelář Karlovy Vary zajišťuje již od roku 2000 práci sekretariátu Ouvertury Stavebních veletrhů v Brně i sekretariátu dosud šestnácti ročníků konference Městské inženýrství Karlovy Vary.

Podařilo se nám navázat dobrou spolupráci s pracovníky krajského úřadu v Karlových Varech. Hejtmán Karlovarského kraje PaedDr. Novotný převzal od svého nástupu do funkce záštitu nad pořádáním již pěti ročníků mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovy Vary. Vedoucí odboru regionálního rozvoje Krajského úřadu Karlovarského kraje Ing. arch. Jaromír Musil zpracoval a přednesl na konferenci v roce 2011 zajímavý příspěvek na téma konverze prostoru kasáren Dvory II na nové správní sídlo Karlovarského kraje. Součástí programů konferencí byly každoročně i vysoce hodnocené odborné exkurze, a to například rekultivace Sokolovských uhelných dolů, návštěva vojenského prostoru Doupov a další.

Velice oceňujeme přístup vedení krajského úřadu i karlovarského magistrátu k profesním organizacím působícím v Karlovarském kraji v oblasti stavebnictví. Obě instituce vyšly vstříc návrhu SIA – Krajské rady výstavby Karlovarského kraje a aktivně se zapojily do přípravy Dnů stavitelství a architektury Karlovarského kraje.

Představitelé magistrátu i krajského úřadu se aktivně zapojily do průběhu soutěže o Stavbu Karlovar-

ského kraje i společného slavnostního vyvrcholení dne DSA Karlovarského kraje v Městském divadle v Karlových Varech, kde vyhlášíme výsledky soutěže Stavby Karlovarského kraje i dalších tradičních studentských soutěží. Poprvé jsme v roce 2011 při této příležitosti vyhlásili osobnost stavitelství Karlovarského kraje a založili tak novou tradici.

Od začátku působení oblastní kanceláře se rozvíjela dobrá spolupráce se středními školami, zejména se Střední průmyslovou školou stavební a Obchodní akademií v Kadani, kde se pravidelně zástupci OK ČKAIT zúčastňují na pozvání vedení školy maturit jako přísedící. Jsme pravidelnými účastníky dne otevřených dveří na školách, pořádaných v rámci DSA Karlovarského kraje. Členové ČKAIT se podílejí každoročně jako porotci na organizaci soutěže Studentský projekt roku a vědomostní soutěže studentů třetích ročníků stavebních průmyslových škol, jež se uskutečňuje v garanci OP ČSSI v Karlových Varech. V roce 2011 se soutěž uskutečnila již po patnácté.

Profesní organizace kraje dlouhodobě, již od roku 2004, úspěšně spolupracují v rámci SIA – Rady výstavby Karlovarského kraje. Na výroční schůzi SIA se každoročně volí předseda SIA Karlovarského kraje, kterým je střídavě představitel jedné ze sdružených organizací. V každém roce je některá z organizací garantem společné akce, určené všem členům partnerských organizací.

- Společně je organizováno celoživotní vzdělávání členů ČKAIT i dalších pracovníků působících ve stavebnictví.
- Dominantní akcí je příprava Dnů stavitelství a architektury Karlovarského kraje a jejich doprovodných akcí.
- Regionální stavební sdružení Karlovy Vary je garantem přípravy soutěže Stavby Karlovarského kraje.
- OP ČSSI a OK ČKAIT jsou garantem soutěže studentů středních průmyslových škol stavebních.
- OK ČKAIT je garantem pořádání mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovy Vary, která proběhla v roce 2011 již ve svém šestnáctém ročníku. K tradičním spoluorganizátorům konference patřily organizace: Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, Český svaz stavebních inženýrů. Partneři pořadatelů byly organizace: Bavorská inženýrská komora, Saská inženýrská komora, Inženýrská komora Thüringen, VBI Deutschland, Slovenská komora stavebních inženýrů, Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Regionální stavební sdružení Karlovy Vary, Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR. Program konference určuje Vědecká rada konference, kterou střídavě hostí partnerské organizace. V roce 2011 bylo na základě pozvání Bavorské inženýrské komory město Würzburg, v roce 2012 na pozvání VBI braniborské hlavní město Postupim. OK ČKAIT Karlovy Vary ve spolupráci s Kolegiem pro technické památky pravidelně pořádá zahraniční odborné exkurze. Z nejzajímavějších jmenujeme exkurze do německého Völklingenu, do Berlína i do italské Boloně a Schia.

Delegace OK ČKAIT a OP ČSSI Karlovy Vary jsou pravidelnými účastníky již dvanácti setkání regionálních inženýrských organizací zemí V4, kterého

se zúčastňují delegace z Krakova, Miskolce, Košic, Ostravy a Trnavy. Posledním českým hostitelským městem byl Žatec.

Tradičně úspěšné jsou také adventní setkání. Prvním zahraničním setkáním pořádaným v roce 2011 v bavorském příhraničním městě Waldsassen bylo již v pořadí osmnácté. Setkání jsou zajišťována organizacemi sdruženými do SIA – Krajské rady výstavby.

Předseda výboru oblasti ČKAIT Karlovy Vary pracoval až do listopadu 2011 ve funkci prezidenta ČSSI a zároveň je dlouhodobě členem představenstva ČKAIT.

Vazba na činnost Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR, a to nejen s vedením SPS v karlovarském regionu, ale i s ústředím SPS, je velice dobrá. Předseda výboru oblasti ČKAIT a předseda Regionálního stavebního sdružení jsou členy představenstva SPS. Členem představenstva ve funkci viceprezidenta SPS v ČR je i karlovarský zástupce Ing. Rudolf Borýsek. Všichni jmenovaní karlovarští zástupci v představenstvu SPS se podíleli na koordinaci činnosti SPS s ČKAIT a ČSSI.

Spolupráce s Poradním sborem ředitele Úřadu práce v Karlových Varech je rovněž dlouhodobá. Předsedkyně poradního sboru ředitele Úřadu práce v Karlových Varech je oblastní manažerka SPS Ing. Vlášková, Ing. Zídek, předseda oblasti ČKAIT, je rovněž členem poradního sboru.

Pokračuje i dlouholetá spolupráce Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska s Kolegiem pro technické památky ČKAIT & ČSSI, jehož sekretariát je OK ČKAIT Karlovy Vary. Vedení SHSČMS podporovalo a propagovalo na svých webových stránkách akce ČKAIT – mezi nimi konferenci Městské inženýrství Karlovy Vary i Ouverturu Stavebních veletrhů v Brně.

Členové OK využívají časopisy, které odebírá OK ČKAIT ke studiu v kanceláři, případně po složení kauce využívají i možnost zapůjčení časopisů k domácímu studiu. K dispozici jsou pro členy i všechny odborné publikace vydávané prostřednictvím ČKAIT.

Pravidelně se měsíčně s výjimkou prázdnin uskutečňují akce vzdělávání členů Komory, poskytované členům ČKAIT bezplatně. V rámci celoživotního vzdělávání členů ČKAIT probíhá i mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovy Vary, které se každoročně zúčastňuje řada členů oblasti. Průměrná účast na jednu akci celoživotního vzdělávání členů ČKAIT oblasti Karlovy Vary dosahuje cca padesát účastníků.

Osvědčuje se pravidelné zajišťování čestných vstupenek k návštěvě stavebních veletrhů FOR ARCH Praha. Pražského veletrhu se pravidelně zúčastňuje 100–150 členů oblasti.

Tradičně ve spolupráci s Národním stavebním centrem SPS v Brně připravujeme slavnostní zahájení v předvečer Stavebních veletrhů Brno. Večer nazvaný Ouvertura Stavebních veletrhů Brno je vždy monotematický. V průběhu večera se tradičně uskutečňují i křtiny Stavební knihy.

Ing. Svatopluk Zídek
předseda oblasti Karlovy Vary

Ústí nad Labem

V Ústí nad Labem má ČKAIT hluboké kořeny a dobré jméno u členů i veřejné správy.

ČKAIT má v Ústeckém kraji již dlouhodobě respektované postavení. Autorizované osoby byly a jsou v různých vedoucích pozicích na úrovni kraje, měst i firem.

Jednalo se o hejtmana, vedoucí odborů, vedoucí pracovníky či majitele právnických osob. Pozici jsme získávali pomalu systematickou spoluprací se stavebními úřady, poslanci, zastupiteli až po řadové pracovníky ve společnostech – od vysvětlování problematiky kolem autorizačního či stavebního zákona až po oblast vzdělávání.

Odborných akcí se kromě členů Komory zúčastňují i pracovníci úřadů či zaměstnanci odborných firem. Jsou otevřené i pro studenty středních odborných škol. Pro členy jsme mimo jiné zavedli pravidelné měsíční semináře s právní problematikou ve stavebnictví, kde je možné nejen se poučit, ale i řešit konkrétní osobní či pracovní problémy.

V rámci celoživotního vzdělávání se v oblasti koná množství akcí, pořádaných jak OK ČKAIT, tak ve spolupráci s dalšími pořadateli – se spoluúčastí Komory i samostatně. Každoročně jsou připraveny i zajímavé exkurze do ciziny či na zajímavé stavby v ČR. Mezi nejvýznamnější a tradiční patří v oblasti především tyto akce:

- mezinárodní konference Polní geotechnické metody v Ústí nad Labem, která již slaví více než třicet let – konference v roce 2012 se koná již 31. září;
- konference Železniční dopravní cesta, pořádaná VOŠ a SPŠS v Děčíně, letos proběhl již desátý ročník.

Velké oblibě se těšily odborné exkurze, pořádané OK. Jednalo se např. o přečerpávací elektrárny ve Švýcarsku, přemostění úžiny mezi Dánskem a Švédskem – most Öresund, nové nádraží v Berlíně, výstavba dálnice D8 a další.

Soutěž Stavba Ústeckého kraje se koná v sudých letech, letos proběhne již sedmý ročník. OK ČKAIT je jejím spoluorganizátorem, tradičně se na akci podílí OHK Litoměřice a Regionální sdružení stavebních firem Ústeckého kraje. Pro zvýšení možnosti zapojení členů oblasti do soutěže byla v minulých letech hlavní soutěž doplněna souběžnou soutěží Fasáda Ústeckého kraje, kde vznikla možnost uplatnit kvalitní výsledky při zlepšování tepelné izolačních vlastností budov i jejich vzhledu. Ukázaly se v ní i kvalitní rekonstrukce fasád historických objektů i novostaveb. V ročníku 2012 došlo k úpravě podmínek při vyhlášení tak, že jsme vypustili výraz architektura apod. a nahradili je slovem stavebnictví. Předpokládáme vyšší zájem členů oblasti.

Dny stavitelství a architektury probíhají každoročně na středních školách stavebního a technologického směru, především v Ústí nad Labem, Děčíně, Duchcově a Kadani. S těmito školami je navázána velmi dobrá spolupráce. Kancelář Komory převza-

la záštitu nad železniční konferencí na VOŠ a SPŠ v Děčíně, zástupci Komory se tradičně zúčastňují maturit. Na dvou posledních VHO vystoupili studenti středních škol s prezentací svých výsledků, oceněných ve studentských soutěžích.

*Ing. Martin Mandík
předseda oblasti Ústí nad Labem*

Liberec

*Z činnosti oblasti Liberec, aneb je za námi
20 let...*

Začneme otázkou: Kdo představuje oblast, kdo se zabývá problémy členů? V oblasti pracuje devítičlenný výbor v čele s předsedou oblasti jako volený orgán a tajemnice jako zaměstnankyně Komory. Jednodušší a rutinní záležitosti řeší předseda a tajemník oblasti, složitější jsou řešeny ve výboru, nebo též přeposílány do Prahy. Termín řešení problému je vždy jedním z podstatných atributů. První předseda oblasti Ing. Bohumil Pech nastavoval parametry chování při řešení problémů spadajících do kompetencí oblastní kanceláře jak vůči členské základně, tak i veškerému okolí. Ve svém přístupu vždy prosazoval odbornost a profesionalitu, ale nezapomínal ani na lidský rozměr každého problému. Jeho krédem bylo vždy se snažit pomoci. Odnášíme si jeho jednání jako vzor a snažíme se o uplatnění těchto principů i v současnosti. I když většina problémů a sporů současnosti se týká nezaplacení za provedené výkony, převlečené do problematiky technického pochybení.

Kde kancelář oblasti najdete? Téměř v samém centru Liberce, v těsném sousedství libereckého zámku, na ulici 8. března 12. Oblastní kancelář Liberec nakonec, po počátečním několikerém přestěhování, zakotvila v objektu v.d. Fotografa Liberec, kde sídlí již déle než deset let. Nachází se v budově, kterou pro sebe zbudovalo někdejší společenství stavitelů. I tímto symbolickým gestem se oblastní kancelář snaží navázat na vše dobré, co se ve stavebnictví v našem kraji odehrálo a podařilo.

Co děláme mimo běžnou agendu? Při oblastní kanceláři bylo zřízeno poradenské informační středisko (PIS) pro programy Nový panel a Zelená úsporám. Práce střediska je úměrná státní podpoře zmíněným problematikám.

Oblastní kancelář spolupracuje s odbornými školami všech stupňů české části Euroregionu Nisa. Prvními školami byly Střední průmyslová škola stavební v Liberci a Technická univerzita v Liberci. ČKAIT, SPS a ČSSI podepsaly na regionální úrovni Ujednání o spolupráci na ko-

ordinaci akcí a přístupů k odborné veřejnosti v kraji. Oblastní pobočka má uzavřenu smlouvu o spolupráci s HZS Libereckého kraje, jež pořádá každoročně semináře s požární tematikou pro členy oblasti. Oblastní kancelář se začlenila spolu s OP ČSSI do Podnikatelské rady Libereckého kraje, kde se snaží prosazovat zajištění odbornosti ve stavební problematice. Velmi dobrá je i spolupráce s místní samosprávou, zejména v Liberci (realizovala se např. exkurze v budově radnice, v Liebigově vile, či pomoc při organizaci setkání V4 2005 v Liberci).

Neméně významným bodem spolupráce v kraji je účast oblastní kanceláře ČKAIT na organizaci Dne stavbařů Libereckého kraje, který pořádá spolu s Krajským úřadem Libereckého kraje, regionální kanceláří SPS, oblastní pobočkou ČSSI a Technickou univerzitou Liberec. V rámci Dne stavbařů proběhl v roce 2011 sedmý ročník soutěže Stavba roku Libereckého kraje, a to pod záštitou hejtmána, oceňovaný Cenou Ing. arch. Karla Hubáčka, pátý ročník soutěže Cena Ing. Dr. Štěpána Ješe, jež je především určena k ohodnocení myšlenkového potenciálu a inovativního přístupu, dále čtvrtý ročník Ceny sympatie, kde o vyhodnocení rozhoduje veřejnost, a nakonec třetí ročník Ceny Junior určené zejména pro studenty a nastupující stavební generaci. Stavby oceněné v oblastní soutěži získaly i ocenění v celostátních soutěžích.

Oblastní kancelář zahájila na podzim roku 2009 činnost Klubu stavitelů, kde se snaží v rámci tematicky orientovaných odborných diskusí hledat další oblasti pro podporu členů ČKAIT i celkové stavební veřejnosti v Libereckém kraji. Od roku 2011 se snažíme o rozumnou přeshraniční spolupráci. Malou sondou do historie oblasti byly Stopy průmyslové revoluce zpracované ve spolupráci s dalšími místními organizacemi u příležitosti 6. bienále. V současnosti se snažíme o uchopení tématu stavebních tradic vepsaných do objektů oblasti.

Je toto vše hodně, nebo málo? Co znamená dvacet let z pohledu historie? Jak jsme se změnil? Mnoho dalších otázek létá hlavou při pohledu na statistiku účasti na valných hromadách, jež padá pod 10 % členské základny. Je to důsledek vleklé krize, jež nás sužuje již několik let, nebo můžeme ještě něco vylepšit? Pokud byste měli konkrétní náměty na vylepšení nebo oživení, uvítáme jejich zaslání na e-mailovou adresu oblasti.

Navzdory černým prognózám, které se na nás valí každý den z hromadných sdělovacích prostředků, přeji nejen Komoře, ale i vám všem mnoho úspěšných a šťastných dní nejen v roce 2012.

*Ing. Karel Urban
předseda oblasti Liberec*

Hradec Králové

*V oblasti Hradec Králové jsme stavěli
na pevných základech Komory a Českého
svazu stavebních inženýrů.*

Motto: Nemusíme stále hledět kupředu, můžeme se v klidu posadit a zavzpomínat na uplynulých dvacet let. Jak to vlastně všechno před dvaceti lety v oblasti Hradec

Králové bylo?

Začalo to Svazem (ČSSI). Jeho legislativní komise již v březnu roku 1990 zahájila přípravu podkladů pro vyhlášku o podmínkách výkonu projektové a inženýrské činnosti. Při studiu dokumentů starých dvacet let jsem se dověděl, proč vlastně vznikly komory dvě – jedna pro architektky a druhá pro inženýry a techniky. Z pohledu členů přípravného výboru to bylo vnímáno přibližně takto: *V té době vznikl v Obci architektů návrh zákonů o architektuře a architektonické komoře. Tento jejich návrh z procesu přípravy a provádění staveb prakticky vylučoval stavební inženýry a techniky. Proto byl v legislativní komisi ČSSI o zřízení Komory vypracován samostatný návrh zákona. Na konci roku 1991 byly proto připraveny dva návrhy zákonů upravující výkon vybraných činností ve výstavbě, týkající se činnosti registrovaných architektů a autorizovaných inženýrů. Smyslem těchto právních norem mělo být vytvoření účinného systému, zajišťujícího profesionalitu výkonu všech důležitých činností ve výstavbě. Návrhy zákonů byly předloženy ČNR. Oba návrhy byly projednávány samostatně a ČNR nakonec rozhodla, že bude vypracován zákon jeden, upravující výkon vybraných činností ve výstavbě.*

Tolik z citace přímých účastníků událostí let 1990–1992. Kdo byl mezi účastníky z oblasti Hradec Králové? Na práci aktivu pro přípravu autorizačního zákona v roce 1992 se za hradeckou oblast účastnicku li hlavně zástupci OP ČSSI HK Ing. Bohumil Rusek a Ing. Josef Mach a z České strojírenské společnosti (ČSS) Ing. Bořivoj Málek.

Po schválení zákona ČNR č. 360/1992 Sb. dne 7. května 1992 a po nabytí jeho účinnosti dne 7. července 1992 byli do 34členného Ustavujícího výboru České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (UsV ČKAIT) ministrem pro životní prostředí Ing. Františkem Bendou dne 7. července 1992 jmenováni i zástupci z hradeckých organizací, a sice z OP ČSSI – Ing. Bohumil Rusek a Ing. Josef Mach a z České strojírenské společnosti pak Ing. Bořivoj Málek. Na prvním zasedání UsV ČKAIT byli za hradeckou oblast zvoleni do funkcí místopředsedy Ing. Rusek a Ing. Málek a do funkce předsedy prozatímní dozorčí rady Ing. Josef Mach. Ve svých funkcích se účinně podíleli na legislativní, organizační a odborné přípravě ČKAIT.

Oblastní kanceláře ČKAIT byly založeny rozhodnutím UsV dne 11. srpna 1992 včetně jmenování jejich přednostů. Přednostou OK HK byl jmenován Ing. Bohumil Rusek a rozhodnutím UsV z 10. září 1992

byl schválen aktiv OK HK, v němž byli tři zástupci ČSSI Hradec Králové, jeden zástupce ČSS – Ing. Bořivoj Málek – a jeden zástupce Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR – Ing. Zdeněk Borůvka. Hradecká OK ČKAIT byla od roku 1992 až do března 1997 sídlem stavovského soudu, jehož prvním předsedou byl zvolen Ing. Josef Mach, jenž také položil základy činnosti a funkce stavovského soudu.

První valná hromada oblasti se sešla dne 7. prosince 1993 v budově Kovoprojektů v Hradci Králové. Druhým přednostou oblasti se stal Ing. Miroslav Ježek, CSc., a výbor oblasti pracoval ve složení Ing. Zdeněk Borůvka, Ing. Miroslav Ježek, CSc., Ing. Josef Mach, Ing. Bořivoj Málek, Ing. Jiří Otčenášek, Ing. Bohumil Rusek a Miroslav Ruda. K tomuto datu měla oblast 140 členů a účast na valné hromadě byla celkem 75 členů, což je 54 %! Od té doby procento účasti každou valnou hromadu klesalo. Na té poslední, devatenácté, dosáhlo hodnoty 9 %. A jak jsme na tom v současnosti? Můžeme se pochlubit následujícím výčtem.

- Máme 1810 členů, z toho 117 žen, celkem 2022 autorizací, 4 čestné členy ČKAIT; průměrný věk autorizovaných osob činí 51,1 roku.
- Za minulý rok se uskutečnilo celkem 26 akcí s počtem 988 účastníků v členění: 15 přednášek a seminářů (609 účastníků), 5 exkurzí (140 účastníků), 2 zahraniční zájezdy (88 účastníků), 2 firemní prezentace (74 účastníků) a 2 cesty na veletrhy stavebnictví (77 účastníků).
- Vydáváme 4x ročně Zpravodaj pro všechny členy, odebíráme do knihovny 13 odborných časopisů.
- Jsme hlavní silou soutěže Stavba roku Králové-hradeckého kraje, letos proběhne již devátý ročník.
- Spolupracujeme v rámci Smlouvy o společném provozování Informačního centra stavebnictví Hradec Králové s partnerskými organizacemi, a to ČSSI HK a SPS ČR.
- Podporujeme Střední průmyslovou školou stavební v Hradci Králové, kdy jsou každoročně ze strany ČKAIT ocenění studenti za nejlepší práce roku, dále Vyšší odbornou školou stavební a Integrovanou střední školou stavební ve Vysokém Mýtě a Vyšší odbornou školou stavební a Střední průmyslovou školou stavební arch. Jana Letzela v Náchodě.
- Od roku 2006 máme podepsanu Smlouvu o spolupráci s Dolnoslezskou komorou polských stavebních inženýrů se sídlem ve Wroclavi a v rámci zahraničních vztahů máme navázanu ještě spolupráci s PZITB Walbrzych (polská obdoba ČSSI).
- Podporujeme práci poradenského a informačního střediska PANEL při oblastní kanceláři. Přesto o nás není mnoho slyšet. Kromě odborné veřejnosti málokdo ví, co znamená zkratka ČKAIT. Nevím, jestli je to dobře, nebo špatně. Budeme raději postupovat krůček po krůčku ve svém vkrádání do podvědomí veřejnosti, než strhávat na sebe pozornost nějakou nepředloženou akcí. Máme na to čas, třeba dalších dvacet let.

*Ing. Milan Havliška
předseda oblasti Hradec Králové*

Pardubice

Oblast Pardubice spolupracuje se školami a stavebními úřady.

Oblastní kanceláře jako základní článek fungování Komory zahájily formálně svoji činnost 1. prosince 1992 na základě Statutu oblastních kanceláří schváleného Ustavujícím výborem ČKAIT 3. listopadu 1992. Oblast Pardubice pokrývala jižní část včetně kraje, tj. okresy Pardubice, Chrudim, Ústí nad Orlicí, Svitavy a Havlíčkův Brod, jenž byl později přičleněn k nově vzniklé oblasti Jihlava.

Ustavující výbor pověřil výkonem činnosti přednostu naší OK Ing. Vlastimila Mouchu. Skutečnou činnost zahájila OK dnem 1. ledna 1993. Prosinec 1992 byl věnován výběru tajemnice OK a výběru sídla OK, kterým se stala bývalá budova Pozemních staveb Pardubice na Masarykově náměstí 1484. V současné době sídlí OK o jeden dům vedle, na adrese Masarykovo náměstí 1544.

První valná hromada v rámci působnosti OK ČKAIT Pardubice se uskutečnila 29. listopadu 1993 za účasti 48 AO z celkem 79 autorizovaných. Valná hromada zvolila první výbor oblasti ve složení: Pavel Čížek, Vlasta Krejčová, Ing. Josef Křepela, Ing. Vlastimil Moucha, Ing. Jiří Vodehnal.

Letos 16. ledna 2012 jsme uspořádali již devatenáctou VH, která byla volební za účasti 119 AO z 990 celkem autorizovaných. Valná hromada zvolila současný výbor oblasti ve složení: Pavel Čížek, Ing. Drahomír Ježek, Ing. Radim Loukota, Ing. Miroslav Němec, Ing. Jiří Musil, Ing. Pavel Vacek.

V Pardubickém kraji se nachází jedna vysoká škola stavebního zaměření – Dopravní fakulta Jana Pernera (DFJP), a to v rámci Univerzity Pardubice, a tři střední odborné (nebo vyšší) školy – v Pardubicích – Rybitví, ve Vysokém Mýtě a v Letohradě.

Na DFJP působil v minulosti emeritní přednosta OK ČKAIT Pardubice Ing. V. Moucha po tři období jako člen vědecké rady, současný předseda výboru OK ČKAIT Ing. Radim Loukota na ní působí první období. OK ČKAIT spolupůsobila při tvorbě učebních plánů na katedře dopravního stavitelství. Na téže katedře se zúčastňují státních závěrečných zkoušek bakalářského a magisterského studia jako zkušební komisaři Ing. V. Moucha, Ing. R. Loukota a Ing. M. Němec. OK ČKAIT Pardubice podpořila na DFJP zavedení čtyřletého bakalářského studia se stavebním zaměřením v souladu se zákonem 360/1992 Sb. Na valných hromadách ČKAIT jsou oceňováni nejlepší studenti fakulty.

Spolupráce se středními odbornými školami probíhá společně se Svazem podnikatelů ve stavebnictví. Představitelé ČKAIT a SPS jsou členy poradního sboru ředitele VOŠ a SŠ stavební ve Vysokém Mýtu, nejlepší studenti jsou oceňováni na valných hromadách ČKAIT Pardubice, stejně tak nejlepší studenti SOŠ a SOU stavební Rybitví a PSŠ Letohrad.

Od roku 1993 probíhala intenzivní informační činnost pro tehdy existující okresní úřady. Přednosta

Ing. V. Moucha navštívil postupně všechny přednosty okresních úřadů v rámci působnosti OK ČKAIT Pardubice (PU, CR, ÚO, SY, HB) a vedoucí odboru výstavby (obecní stavební úřady) a dopravy a životního prostředí (speciální stavební úřady).

V roce 2000 byly v ČR ustaveny kraje. Představitelé OK ČKAIT Pardubice rovněž v tomto případě komunikovali s příslušnými radními, hejtnanem a vedoucími odbory. V současnosti jsme zváni, stejně jako před vznikem krajů, na cyklické porady obecních, případně speciálních stavebních úřadů, společně s KÚ PK pořádáme pravidelné soutěže Stavba roku Pardubického kraje. Od roku 2000 jsme intenzivně spolupracovali a oponovali společně se SPS koncepci učňovského a středního školství v kraji. Představitelé kraje jsou stálými hosty na valných hromadách oblasti, krajští úředníci jsou občasnými přednášejícími na odborných akcích oblasti.

Komunikace OK ČKAIT s obcemi probíhá ve formě návštěv přednosty (předsedy výboru) vždy po komunálních volbách, a to zejména u měst III. stupně. Existuje dohoda o zařazení zaměstnanců měst do systému ČŽV ČKAIT, představitelé měst III. stupně zveme na valné hromady oblasti, zástupce měst a obcí na odborné akce.

Od vzniku naší OK pořádáme pravidelně semináře a exkurze pro členy oblasti v rámci ČŽV. Po celou dobu je zajišťujeme vlastními silami, dříve ve spolupráci s IC ČKAIT, v rámci limitu rozpočtu odborné činnosti. Pro tuto činnost získáváme prostředky navíc v rámci propagací firem na seminářích oblastí. Ročně pořádáme průměrně deset akcí s různým zájmem ze strany členů.

V rámci propagace ČKAIT se pravidelně účastníme Silničního veletrhu Pardubického kraje pořádaného SÚS PK, kde máme svůj vlastní prezentační stánek.

*Ing. Radim Loukota,
předseda oblasti Pardubice
Ing. Vlastimil Moucha
čestný člen ČKAIT
Michaela Brožková
tajemnice oblasti Pardubice*

Brno

Výsledky působení ČKAIT v oblasti Brno po dvaceti letech.

Brněnská oblast ČKAIT má tradici, založenou na počátcích záměru Českého svazu stavebních inženýrů o obnovení České komory autorizovaných inženýrů a techniků. Zázemí odborníků, členů a pamětníků Inženýrské komory pro Československou republiku se ukázalo v brněnské oblasti natolik kvalitní, že bylo možné vytvořit pracovní tým, jemuž bylo svěřeno zpracování některých materiálů pro připravovaný Ustavu-

jící výbor ČKAIT. Delegátem Brna na přípravných pracích před založením Ustavujícího výboru ČKAIT byl Ing. Miroslav Čermák, CSc. Následovaly úkoly pro Ustavující výbor ČKAIT na formulaci řádů, definici oborů a specializací, na organizační uspořádání až do vzniku ČKAIT v roce 1992.

Další silnou stránkou brněnských protagonistů Komory bylo zázemí Vysokého učení technického v Brně a Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, které se staly konzultačním místem pro nastavení odborných činností na dobré úrovni od počátku existence ČKAIT. Dovršení legislativního procesu, vedoucího k založení Ustavujícího výboru ČKAIT a vlastní Komory, je nespornou zásluhou členů ČSSI Praha a Hradec Králové, vyjmenováni si zaslouží kolegové Václav Mach, Miloslav Pavlík a Bohumil Rusek. Tak jako v dalších oblastech, neměla Komora oporu v tradici vzhledem ke ztrátě kontinuity po několika generacích od roku 1951, respektive od roku 1939. Začínalo se od základů, byl ustaven výbor oblasti, zřízena kancelář Komory a ustaveno zkušební místo pro autorizační zkoušky.

Sídlem Komory v Brně byly prostory ČSSI. Dům na ulici Vrchlického sad byl privatizován a Komora ho odkoupila v roce 1999. Administrativní podlaží bylo značně opotřebované, bylo přestavěno a vybaveno nábytkem. Komora získala důstojné sídlo, vytvořila zázemí pro autorizační zkoušky, na stejné adrese sídlil nadále ČSSI.

Členská základna narostla do současné doby na 3938 autorizovaných inženýrů a techniků. Ke stěžejním okruhům činnosti oblasti ČKAIT Brno náležely programy celoživotního vzdělávání a vytvoření místa pro odborné dotazy začínajících členů – podnikatelů. Z pověření ústředí ČKAIT bylo v Brně zázemí pro činnost dozorců rady ČKAIT, disciplinárního senátu stavovského soudu ČKAIT a vydávání časopisů Komory Zprávy a informace ČKAIT a Inženýrská komora. Představitelé Komory v Brně byli pověřeni vedením zahraničních styků s rakouskou komorou Bundeskammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten, navázána byla trvalá spolupráce se Slovenskou komorou stavebních inženýrů v Bratislavě.

Do roku 2011 fungovalo Brno jako regionální sekce. Na stěžejních akcích, jakými jsou Inženýrský den, zkoušení kandidátů autorizace, přípravy na Shromáždění delegátů ČKAIT, výroční schůze a další, se vedly přípravy na regionální úrovni ve spolupráci s oblastmi Olomouc, Ostrava, Zlín a Jihlava. Po přijetí nových vnitřních řádů v roce 2011 pokračuje spolupráce neformálně ve věcech společných zájmů, jako je výměna programů ČZV, exkurze, spolupráce při autorizačních zkouškách a jiných činnostech, i nadále.

Brněnskou specialitou se staly sériové exkurze na stavby mimořádné technické úrovně. Tyto exkurze navštěvovaly stavbu několikrát ve vybraných fázích rozestavěnosti, takže účastníci měli možnost sledovat ji až do uvedení do provozu. Takto byla sledována stavba přehrady Freudenau na Dunaji ve Vídni, stavba revitalizace vídeňských gasometrů, tunely a ochrana jezer v Rakousku, centrální

nádraží v Berlíně Lehrter Bahnhof, Velký městský okruh v Brně a další.

Pro udržení informovanosti o metropolitních a krajových investičních programech představovalo vždy jednu z priorit brněnské reprezentace Komory udržování styků se samosprávnými orgány města Brna a Jihomoravského kraje.

Důležité zázemí Vysokého učení technického v Brně, zejména Fakulty stavební, se ukázalo jako vítaná opora ve vzdělávacích programech Komory. Autorizovaní profesori z VUT v Brně jsou zastoupeni ve výboru Komory v Brně, fakulta poskytuje Komoře pronájem přednáškových sálů, ve slavnostní aule se uskutečňuje slib autorizovaných osob, Komora podporuje studenty odměnami za nejlepší diplomové práce.

V roce 2008 odstoupil z funkcí v Komoře první místopředseda ČKAIT a předseda oblasti ČKAIT Brno Ing. Miroslav Čermák, CSc., a věnoval se plně řízení své firmy. Novým předsedou se stal prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA, jenž je současně prvním místopředsedou ČKAIT. Do května 2011 byl tajemníkem oblasti a regionální sekce Ing. Miroslav Loutocký, který je nyní předsedou redakční rady časopisů Inženýrská komora a Z+i ČKAIT. Tajemnicí oblasti je Ing. Alena Kozáková. Nový výbor oblasti ČKAIT Brno navazuje na tradice a připravuje pokračování Inženýrských dnů ČKAIT, jež se dosud uskutečnily v roce 1997 v rotundě pavilonu A na brněnském výstavišti, v roce 2000 na zámku ve Slavkově, v roce 2003 v hotelu Continental, v roce 2006 v hotelu Holiday Inn a v roce 2010 v hotelu Voroněž, vždy na aktuální téma spojující ČKAIT se stěžejními otázkami dopravy, energetiky, exportu stavebních prací, vědy a výzkumu a středních odborných a vysokých škol.

Chráněnou tradicí zůstává rovněž udržení spojení s nastupující generací stavebních odborníků podle smlouvy s Vysokým učením technickým v Brně, Fakultou stavební, o udělování cen ČKAIT za diplomové práce. Tato tradice byla založena v roce 1998 a rozšířena na Mendelovu univerzitu (dříve MZLU) v Brně od roku 2008.

Členové oblasti se úspěšně zúčastňují soutěží, zejména soutěže Stavba roku Jihomoravského kraje a soutěže o Cenu ČKAIT. I v tomto prestižním segmentu tvůrčí činnosti autorizovaných členů bude výbor působit a podporovat prezentaci nových talentů.

Nicméně stěžejními úseky činnosti oblasti Brno zůstává podpora výkonu povolání autorizovaných členů výběrem témat celoživotního vzdělávání, exkurzí na významné stavby a zprostředkováním konzultací pro členy při výkonech vybraných činností.

prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA
předseda oblasti Brno

Ostrava

Co znamená 20 let v životě oblasti Ostrava – stručný průřez hlavní činností od vzniku oblasti Ostrava po současnost.

Oblastní kanceláře zahájily svoji činnost 1. prosince 1992 na základě statutu oblastních kancelářů, schváleného Ustavujícím výborem ČKAIT 3. listopadu 1992.

Při tvorbě OK bylo akceptováno územně správní členění státu. Pod oblast Ostrava patřila v rámci vyššího územně samosprávného celku MSK kromě Ostravy města Třinec, Havířov, Karviná, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Nový Jičín, Bohumín, Opava a Krnov – tedy města z pěti okresů. Později se připojil i Bruntál, původně zařazený pod OK Olomouc. Vedením kanceláře včetně rozjezdu činnosti Komory v kraji byl Ustavujícím výborem v prosinci 1992 pověřen Ing. Jan Merenda. Přípravných prací se tehdy zúčastnili velmi aktivně především členové ČSSI. Za členy Ustavujícího výboru celé ČKAIT byli zvoleni a následně jmenováni tři zástupci z Ostravy: Ing. Jan Merenda, Ing. Jindřich Pater a Ing. Zdeněk Hudec. Jednání na prvním Shromáždění delegátů v Praze se za OK Ostrava zúčastnilo osmnáct členů – odborníků z rozhodujících oborů Komory. Na tomto shromáždění byl zvolen do představenstva ČKAIT Ing. Jindřich Pater a do Dozorčí rady RS Brno Ing. Zdeněk Hudec.

První zápis a volby v oblasti – pro pamětníky

Organizační řád ČKAIT vymezuje do působnosti oblastní kanceláře Ostrava okresy Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava. Sídlem kanceláře se stalo město Ostrava. Řízením oblastní kanceláře Ostrava byl pověřen předsedou ČKAIT na základě návrhu ÚsV Ing. Jan Merenda v prosinci 1992. Od té doby byla zahájena prakticky činnost této OK, i když z počátku v provizorních podmínkách. Příjem žádostí o udělení autorizace započal v plném rozsahu prakticky od měsíce února 1993.

Seznamy členů ČKAIT

Dle podkladů předaných regionální sekci v Brně bylo evidováno v oblasti Ostrava k 1. listopadu 1993 celkem 124 členů, z toho: 109 inženýrů, 1 RNDr. a 14 autorizovaných techniků. Tito oprávnění účastníci valné hromady byli písemně pozváni na valnou hromadu dopisem ze dne 1. listopadu 1993.

Evidence žádostí o zkoušky

V seznamech žádostí o udělení autorizace je evidováno celkem 517 žadatelů, kteří zaplatili poplatky dle zákona č. 360/1992 Sb. Všechny tyto žádosti byly postoupeny k vyřízení regionální kanceláři ČKAIT v Brně. Žádosti podle novely zákona č. 164/1993 Sb. je evidováno celkem 113. Tyto žádosti jsou uloženy na sekretariátě OK ČKAIT a připraveny k předání regionální kanceláři v Brně. Kromě toho je 15 žádostí ve stádiu

vyřizování, zjistily se u nich totiž závažné nedostatky formálního i věcného charakteru. Část těchto žadatelů zaplatila poplatky dle zákona č. 360/1992 Sb. ještě před termínem 30. června 1993.

Korespondence k řešení sporných případů, reklamaci a stížností

Oblastní kancelář v současné době nemá k řešení žádný takový případ.

Jak to bylo dál

Dne 24. listopadu 1993 proběhla valná hromada za účasti 84 členů, kde byli zvoleni tito první členové výboru: M. Ustrnul, V. Šmířák, J. Průša, P. Kotlán, A. Jakubík, T. Glumbík, S. Bijok. Současně byl zvolen Z. Hudec do dozorčí rady RS Brno a J. Pater, J. Merenda, L. Vižďa a K. Pastuszek jako další kandidáti na Shromáždění delegátů ČKAIT v Praze.

Ing. Jiří Merenda působil jako přednosta do roku 2003. Od 11. února 2003 zahájil činnost přednosty Ing. Svatopluk Bijok.

V počátcích zajišťovala administrativní činnost spolupracovnice přednosty oblastní kanceláře H. Krčmářová, následně paní L. Hudcová. Rozhodujícím krokem pro další činnost se ukázal pozdější výběr nové tajemnice J. Jarcovjákové, jež tuto pozici vysoce fundovaně zastává doposud, v posledních letech ve spolupráci s D. Jarolímovou.

Již od prvopočátku se kromě zákonných povinností Komora zaměřila na propagaci stavebnictví jako celku a na ochranu zájmů svých členů a také jejich klientů. Bohužel, ne vždy se tato snaha setkala s pochopením politiků. Žárným příkladem je známá kauza s vydáním Výkonového a honorářového řádu, který měl chránit obě strany stanovením cenových mantinelů pro určitý přesně specifikovaný rozsah provedených prací. Zdá se mi, že o co více se Komora snaží o zavedení stavu, kdy za dobrou práci dostane jednotlivec či firma přiměřeně zaplacen, tím více se skutečnost od tohoto ideálu vzdaluje. V současnosti, kdy už i cenu duševní práce licitujeme v aukcích na internetu, jsme se propadli do poměrů, jež skoro pohrdají tvůrčími schopnostmi a kvalitně provedenou prací. Vycházíme však z toho, že poměry panují vždy nějaké a záleží jen na nás, abychom se rozhodli, zda budeme rezignovat, či půjdeme dále.

Činnost v oblasti je tedy zaměřena na podporu členů, a to formou pomoci při zvyšování znalostí v rámci Celoživotního vzdělávání autorizovaných osob (CŽV AO), spoluprací s jinými profesními svazy, s vysokými školami, orgány státní správy a v neposlední řadě i s inženýrskými komorami a svazy sousedních zemí.

Oblast Ostrava byla a je oblastí, jež se vyznačuje velkým počtem uspořádaných odborných akcí s velkou účastí členů. Od roku 2001, kdy se CŽV AO stalo oficiální platformou v Komoře, jsme v Ostravě uspořádali 345 seminářů, konferencí a exkurzí, kterých se zúčastnilo celkem 23 738 osob. V posledních letech jsme rozšířili portfolio exkurzí i na zajímavé zahraniční stavby nebo veletrhy s tím, že část exkurze je vždy věnována také poznání kultury, přírody a historie navštívené země.

CŽV AO znamená návratu znalostí získaných praxí v oboru a dříve studiem na střední či vysoké škole. Pro školy zase vytváříme zpětnou vazbu na praxi kde se snažíme při společných kontaktech či působením ve vědeckých radách či státnicových komisích harmonizovat současné školní vzdělání s potřebami praxe. Nejuzší spolupráci máme s ostravskou stavební průmyslovkou a s Fakultou stavební, strojní a bezpečnostního inženýrství na VŠB – TUO.

K CŽV AO neodmyslitelně patří i známá praktická pomůcka CD/DVD – souhrn odborných a právních předpisů PROFESIS. V ostravské kanceláři se každoročně od roku 2003 provádí tzv. čtení PROFESISu, což představuje dolaďování jeho obsahu a rozsahu, a to pod vedením Ing. Jindřicha Patera, místopředsedy ČKAIT, a doc. Ing. A. Pokorného, CSc., předsedy Rady pro podporu rozvoje profese. V letošním roce to bylo již deváté čtení.

Přínosná je i diskuse a spolupráce s úřady MSK. Na letošní valné hromadě byla například oceněna JUDr. Jarošová, pracovnice KÚ, medailí za přínosnou spolupráci u příležitosti dvacátého výročí založení Komory.

V současné době jsme učinili dohody o užší spolupráci s ČSSI, kde společnou snahou bude opět zvyšování odborné kvalifikace. Chceme společně oslovit mladou generaci absolventů škol, kteří nemají ještě dostatek praxe a znalostí pro získání autorizace, ale mají zájem o další sebevzdělávání. O propagaci českého stavebnictví se snažíme rovněž formou soutěže o nejlepší stavbu v kraji – soutěží Stavba roku MSK. Ostravská kancelář byla iniciátorem vzniku soutěže – postupně jsme ji připravili se SPS, poté se přidala Obec architektů a záštitu převzal MSK. Letos proběhne šestý ročník soutěže. Současný stav ve stavebnictví se bohužel odráží nižším počtem dosud přihlášených staveb. Na této soutěži je sympatické, že nehodnotí jen novostavby, ale i rekonstrukce a také práce studentů.

V rámci dohod o spolupráci s polskými a slovenskými kolegy propagujeme české stavebnictví i v zahraničí. Seznamujeme kolegy z oblasti Krakova a Katovic s českými stavbami. Důležitá je však snaha o některé společné postoje k otázce autorizací, vztahu k orgánům státní správy a k vzájemnému usnadnění podnikání v sousedních zemích. Účastníme se pravidelných setkání tzv. malé V4 s Polskem, Slovenskem a Maďarskem, tzv. Setkání na hranici, a scházíme se i neformálně při různých příležitostech.

Tolik stručně ohlédnutí k začátkům činnosti Komory až po současnost. Pravidelně se můžete dočíst o aktuální činnosti oblasti na stránkách zpravodaje Komory Z+i. Každopádně se snažíme pracovat ve prospěch členů oblasti.

Děkuji Ing. Paterovi za cenné informace o začátcích činnosti Komory v oblasti Ostrava.

*Ing. Svatopluk Bijok
předseda oblasti Ostrava*

Olomouc

Činnost a aktivity oblasti ČKAIT Olomouc za dvacet let jejího působení.

Při svém vzniku v roce 1992 respektovala ČKAIT (dále jen Komora) přirozená centra původního krajského uspořádání území Československa a své oblastní kanceláře založila v každém budoucím krajském městě. Vzniká tak třináct oblastních kanceláří ČKAIT v čele s přednostou, odpovědným komplexně za činnost oblastní kanceláře v oblasti, v které byla zřízena její kancelář. V případě oblastní kanceláře Olomouc je předseda oblasti společně s výborem oblasti odpovědný za činnost ČKAIT v Olomouckém kraji. U každé oblastní kanceláře působí volený výbor oblasti, kde jsou zastoupeny všechny okresy kraje, tj. jsou zastoupeny okresy Jeseník, Šumperk, Přerov a Prostějov. Při výběru zástupce okresu se přihlíží k tomu, aby struktura personálního výběru odpovídala rámcově rozsahu odborné činnosti kanceláře, včetně zástupce státní správy či místní samosprávy. Složení výboru oblasti Olomouc tento předpoklad splňuje. Základní činností kanceláře oblasti je zajišťovat v rozsahu vymezené územní působnosti autorizační proces, poskytování poradenství související s tímto procesem a služby, jež jsou vyžadovány činnostmi autorizovaných osob.

V květnu roku 2000 jsme společně jako partnerské organizace regionu – OK ČKAIT, OP ČSSI, OP SPS a ČKA – podepsali dohodu S.I.A RADA VÝSTAVBY Region Olomouc. Dohodu naplňujeme společným a koordinovaným úsilím při vytváření podmínek pro rozvoj výstavby a stavebnictví v regionu.

V dubnu 2002 byla uzavřena smlouva o spolupráci s Krajským úřadem Olomouckého kraje a v lednu 2004 s Magistrátem města Olomouc. Dohoda o poskytnutí osobní pomoci mezi Hasičským záchranným sborem a OK ČKAIT Olomouc byla uzavřena v lednu 2004. Výsledky spolupráce v souladu se smlouvou jsou velmi přínosné pro obě strany. Ze strany ČKAIT se jedná zejména o pomoc při řešení krizových a havarijních situací – ať už jde o likvidaci škod způsobených živelními pohromami (povodně, požáry) nebo výpomoc autorizovaných osob při řešení individuálních problémů souvisejících se statickými poruchami budov. Považuji za nutné zmínit povodně v roce 1997. Všichni jsme byli tak dramatickou situací zaskočeni. Komora však okamžitě reagovala a nabídla pomoc odborníků ČKAIT státní správě. Členové ČKAIT bez nároků na honorář pracovali v terénu po celou dobu, kdy to bylo potřeba. Vstup na poškozené a havarijní objekty jsme měli umožněn díky vizitkám Povodňový štáb města Olomouc – autorizovaný inženýr. Stejný postup byl uplatňován ve všech postižených oblastech kraje. Zkušenosti s likvidací povodňových škod ze záplav na Moravě v roce 1997 jsme zpracovali v oblasti do brožury Stavební obnova objektů poškozených povodní, kterou vydala ČKAIT. Představenstvo ČKAIT poděkovalo a odměnilo všechny členy ČKAIT, kteří

pomáhali při povodních, na slavnostním setkání v Arcibiskupském paláci v Olomouci. Podobně členové oblasti pracovali při haváriích způsobených tornádem v Litovli.

Předseda oblasti je v pravidelném osobním styku s představiteli obou organizací za účelem vzájemného poskytování informací a stavební úřady každý rok obdrží aktualizaci DVD – profesní informační systém ČKAIT. Součástí programu školení stavebních úřadů kraje je účast a vystoupení předsedy oblasti, který na těchto setkáních informuje o činnosti oblastní kanceláře ČKAIT a poskytuje účastníkům některé pomůcky – publikace vydané Informačním centrem ČKAIT.

Za velmi zdařilé lze považovat aktivity obou stran při organizaci a realizaci soutěže Stavba roku Olomouckého kraje. Soutěž je vyhlašována ve dvouletém cyklu od roku 2004. V rámci dohody S.I.A. jsou v hodnotící komisi zastoupeny všechny partnerské organizace a zástupci kraje. OK ČKAIT má v této soutěži aktivně významné postavení. Do každého ročníku soutěže je přihlášeno v průměru šedesát staveb. Přínosem existence soutěže Stavba roku Olomouckého kraje je vytváření užších kontaktů s místní a krajskou politickou reprezentací, které obě strany příležitostně využívají k vzájemné informovanosti. Krajský úřad ve spolupráci s OK ČKAIT a OP ČSSI vydal v roce 2004 publikaci Stavby Olomouckého kraje a v roce 2009 publikaci Stavby Olomouckého kraje – to nejzajímavější od sametové revoluce.

Pravidelně organizujeme v rámci doprovodného programu stavební výstavy STAVOTECH odborné přednášky nebo odborné poradenství k programu Panel a Zelená úsporám. V roce 2002 jsme s OP ČSSI zorganizovali na zmíněném veletrhu Přehlídku staveb a projektů 1990–2002. Rovněž jsou ve dvouletém cyklu na STAVOTECHU vystaveny všechny panely přihlášených staveb do soutěže Stavby Olomouckého kraje.

Páté Setkání na hranici českých a slovenských inženýrů a techniků oblast Olomouc zajišťovala ve dnech 22.–23. září 2006 v Koutech nad Desnou. Po odborných aktuálních informacích z české i slovenské strany jsme zajistili odbornou exkurzi na inženýrské dílo přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně a exkurzi ve výrobně ručního papíru v Losinách.

Jednou z dalších hlavních činností oblastní kanceláře je zajišťování programu Celoživotního vzdělávání autorizovaných osob, jež je v oblasti úspěšný a populární, což dokládá pravidelná vysoká účast na pořádaných přednáškách. Z odborných exkurzí bych zmínila Vídeň a Graz, kam jsme byli pozváni OK ČKAIT Brno a měli možnost prohlédnout si výrobní závod firmy SYSTEMHOLZ AG v Gaishorn am See, a to moderní výrobu nosníkových polotovarů, zhotovených z lamel. V odpoledních hodinách jsme měli připravenou odbornou exkurzi na Technické univerzitě, oddělení dřevěných konstrukcí, kde kromě jiného prováděli výzkum listnatých dřevin pro nábytkový průmysl. S velkým ohlasem se setkala exkurze na vodní dílo Gabčíkovo – Nagymaros. Finančně náročnější, ale dle ohlasu zúčastněných výborné byly dvě odborné exkurze do Číny, jež organizačně zajistil Ing. Miroslav Machalec. V rámci

investičních a zajímavých staveb v regionu pořádáme exkurze na objekty v rozestavenosti tak, aby bylo vše k vidění a jednotlivé dotazy odborník na místě mohl vysvětlit.

V rámci akce den otevřených dveří na školách je mimo jiné dlouhodobě uskutečňována spolupráce se Střední průmyslovou školou stavební v Lipníku nad Bečvou. Informace jsme poskytovali, včetně osvěty o ČKAIT a zejména nutnost hlídat si po absolvování školy odbornou praxi, žákům i rodičům na posledním dnu otevřených dveří.

V rámci oblastní kanceláře působí také Poradenské středisko v rámci programů pro stavební revitalizaci a obnovu stavebních objektů. Vydalo 572 stanovisek, což reprezentuje 18 672 bytů.

Spolupráce s ČSSI má hlubokou tradici, jejíž začátky úzce souvisí se založením ČKAIT v roce 1992, a to památným lednovým sjezdem ČSSI v roce 1990. V roce 2011 byla zorganizována výstava Sakrální stavby Olomoucké arcidiecéze 1990–2010, iniciátorem byla OP ČSSI, konkrétně Ing. Karásek. Výstava byla putovní a byl o ni zájem. Společně připravujeme každoročně v prosinci odbornou exkurzi spojenou s přátelským setkáním na konec roku. Významným setkáním, spojeným s exkurzí, bylo otevření Arcidiecézního muzea v Olomouci, společně s členy oblastní kanceláře Brno. Děkujeme, že jsme byli zváni a mohli se účastnit také akcí, které OK Brno pořádala.

*Ing. Anežka Najdekrová
předsedkyně oblasti Olomouc*

Zlín

Ve Zlíně pomohla vzniku ČKAIT stavbařská tradice založená Tomášem Baťou.

V roce 2012 si ČKAIT připomíná dvacet let od svého znovuoobnovení. Při ohlédnutí zpět si připomeňme některé události. Tak jako i v jiných krajích, konala se i ve Zlíně přípravná jednání, jež vyústila ve zřízení oblastní kanceláře ČKAIT ve Zlíně. Iniciátorem vzniku ČKAIT byl Český svaz stavebních inženýrů. Svoji činnost zahájila oblastní kancelář 1. prosince 1992. V té době bylo v oblastní kanceláři Zlín registrováno jedenáct autorizovaných osob. Za dvacet let působnosti Komory vzrostl počet autorizovaných osob na 1345 osob k datu 31. prosince 2011.

Autorizované osoby se svým slibem zavázaly chránit veřejný zájem, zájmy fyzických a právnických osob, čímž se rozumí ochrana života a zdraví, ochrana majetku, ochrana spotřebitele a ochrana životního prostředí. Dále pak svou prací pečovat o stavební kulturu a kulturu utváření prostředí. Tuto povinnost jim ukládá autorizační zákon, jenž také upravuje

práva a povinnosti autorizovaných inženýrů a techniků, podmínky udělování autorizace.

Aby mohly autorizované osoby provádět svoji činnost v souladu s autorizačním zákonem, pomáhá jim Komora vydáváním publikací, střediskem informací, organizováním přednášek a exkurzí v rámci celoživotního vzdělávání, vydáváním Profesního informačního systému ČKAIT na CD.

Do další působnosti oblastní kanceláře patří zajišťování autorizačních zkoušek přijímáním žádostí o autorizaci, ověřování žádostí po stránce obsahové a věcné, dále pak vydávání dokladů dotčeným osobám za účelem umožnění jejich volného pohybu podle práva Evropského společenství.

Kromě standardní činnosti Komory, jako je péče o zájmy autorizovaných osob, je potřebné ještě zdůraznit některé akce, na kterých se členové Komory podíleli.

V roce 1997 postihly Zlínsko velké povodně. Na základě výzvy Komory se do odstraňování škod přihlásily AO z kraje. Přednostka kanceláře obdržela řadu poděkování od veřejnosti za pomoc ČKAIT při odstraňování jejich následků. Za státní správu zaslal Stavební úřad ve Zlíně 11. srpna 1997 děkovaný dopis, v němž je uvedeno poděkování vedoucího stavebního úřadu za pomoc a nabídky, které pomohly zmírnit následky živelní pohromy.

Velmi významnou akcí, na níž se podílela oblast ČKAIT Zlín, se stalo uspořádání mezinárodního semináře na téma Rekonstrukce a výstavba lázeňských objektů, jenž se uskutečnil v Luhačovicích. Seminář se zúčastnilo mnoho profesních a politických osobností z České republiky i ze zahraničí. Své příspěvky přednesli zástupci Slovenska (lázně Bardějov), Maďarska (solné lázně) a Polska (solné jeskyně).

Dále je nutné vzpomenout spolupořadatelství Inženýrského dne na zámku ve Slavkově a na Velehradě. Zástupce firmy Centroprojekt Zlín vystoupil s přednáškou na téma Zkušenosti s exportem investičních celků na Inženýrském dnu v Brně.

Program celoživotního vzdělávání ČKAIT je jednou z priorit činnosti Komory. Velmi se osvědčilo kombinovat odborné přednášky s exkurzemi, a to jak tuzemskými, tak i zahraničními. Z exkurzí vzpomeňme např. prohlídku komplexu budov Evropské unie, Evropského parlamentu v Belgii a několikadenní zahraniční exkurzi Mezinárodního stavebního veletrhu Batimat, spojenou s prohlídkou staveb v Paříži. Další významnou činností oblasti Zlín bylo zřízení poradenského střediska programů Nový panel a Zelená úsporám. Je škoda, že Státní fond rozvoje bydlení ukončil v roce 2011 příjem nových žádostí. Výsledky práce autorizovaných osob jsou nejvíce vidět na soutěži Stavba roku Zlínského kraje. Tato soutěž již dospěla ve Zlínském kraji do jubilejního desátého ročníku. Díky soutěži se dostalo do povědomí veřejnosti mnoho staveb, jež se postavily, rekonstruovaly a modernizovaly v rámci kraje. Vzpomeňme alespoň některé stavby z poslední doby: 21. budova (mrakodrap) ve Zlíně, stavba horské komunikace, která spojuje obec Vranča – horský hotel Kohútka. Nelze opomenout stavbu Kongresového a kulturního centra ve Zlíně, rekonstrukci Augustiánského domu a hotelu Alexandria v Luhačovicích.

Soutěž zahrnuje i stavby průmyslové a vodohospodářské, jež nejsou tak na očích veřejnosti, ale jejich architektura a provedení je také na vysoké úrovni. V roce 1993 bylo uděleno čestné členství Ing. Ladislavu Mesenskému a Ing. Jaroslavu Rennerovi. Oba jmenovaní byli členové Inženýrské komory, jež působila na území Československa do roku 1951, kdy byla zákonem č. 61 zrušena.

Závěrem si lze jen přát, aby ČKAIT i v dalším období navázala na dobré výsledky, které vykazovala doposud. To odvisí nejen od práce funkcionářů Komory, ale i od tvůrčího přístupu všech členů.

*Ing. Jiří Matušík
předseda oblasti Zlín*

Jihlava

*Dvacet roků činnosti ČKAIT v Jihlavě –
součást odborného i společenského života
v regionu.*

Oblast Vysočiny je územně ucelená oblast mezi Prahou a Brnem se specifickými přírodními podmínkami. Kraj vznikl novým rozdělením České republiky od

1. ledna 2000. Rozloha kraje je 6796 km², zaujímá páté místo co do velikosti mezi čtrnácti kraji ČR, asi 9 % rozlohy ČR. Počet obyvatel činí 512 600. Celkem je v kraji 704 obcí, druhý největší počet mezi kraji. Hustota zalidnění je 75 lidí na

km². Nadmořská výška je maximálně 837 m nad mořem – Javořice, průměrná činí cca 450 m nad mořem. Území kraje se nachází na evropském rozvodí Severního a Černého moře.

Stavebnictví hrálo i v minulosti značný význam z hlediska ekonomiky oblasti, přestože mnoho stavebních zakázek získaly firmy právě mimo území kraje, převážně v hlavním městě Praze. Rovněž v samotné Jihlavě i v minulosti bylo soustředěno mnoho kapacit projektových organizací, jež v plánovaném hospodářství pokrývaly větší území než pouze Vysočinu.

Z těchto podmínek vznikla po listopadu 1989 v regionu ČKAIT. Prvních osm let, od roku 1992 do roku 2000, jsme pracovali podle územního členění, okresy Jihlava, Žďár nad Sázavou a Třebíč tvořily součást oblasti Brno, okres Pelhřimov spadl do oblasti České Budějovice a okres Havlíčkův Brod do oblasti Pardubice.

Od 1. ledna 2000 nastalo osamostatnění – vznikla oblastní kancelář pro oblast Vysočiny v Jihlavě. První valná hromada zvolila výbor v zastoupení všech bývalých okresních měst, byli to za Jihlavu Ing. Jaroslav Sojka, Ing. Svatopluk Bolcek a Ing. Jan Konícar, za Pelhřimov Ing. Jan Mikolášek, za Třebíč Ing. Karel Vaverka, za Žďár nad Sázavou Ing. Leoš Pohanka, za Havlíčkův Brod Libor Honzárek. Při první valné hromadě se hlasováním rozhodlo rozdělením jednoho hlasu o příslušnosti k regionální sekci Brno (Morava).

Po zřízení kanceláře jsme se pustili do práce. Nejdříve jsme kontaktovali nové orgány Kraje Vysočina a orgány Statutárního města Jihlavy. Vysvětlovali jsme na úseku státní správy a samosprávy důležitost činnosti Komory a její konkrétní náplň. Dalším úkolem bylo sestavovat a zajišťovat publikace Stavebnictví ČR, období od r. 1992 do r. 2002 – 10 let Komory. Jednalo se o fotografickou publikaci, jež

slouží k prezentaci staveb u nás. Konkrétně jsme navštěvovali stavební firmy a vybírali jsme vhodné stavby, jež by mohly prezentovat české stavebnictví od projektanta-tvůrce až po realizátory. Tuto činnost jsme chápali v širším pojetí stavebních děl, ne pouze jako architektonickou tvorbu, která je samozřejmě důležitá, ale i další činnosti, tedy až po samotnou realizaci a užívání stavebních děl. V uvedených knize jsou zastoupeny všechny kraje v ČR.

Další činnost oblasti zahrnuje přípravu, výběr a zajišťování odborných seminářů. Členové z oblasti uvítali možnost pořádání seminářů a školení přímo v centru Vysočiny. Stálou aktivitu oblasti představuje pořádání odborných exkurzí. Kromě poznávání staveb v ČR pořádáme každoročně leteckou exkurzi do významného evropského města. V roce 2011 jsme navštívili Dublin, v dřívějších letech Helsinky, Lisabon, Istanbul, atd. V letošním roce se členové OK Jihlava seznámí s Rigou.

Oblastní kancelář samozřejmě provádí základní činnosti vzhledem k členské základně – přijímání přihlášek k autorizačním zkouškám, kontroly deníků autorizovaných osob a další servis pro členy. Vzhledem k širší veřejnosti a státním úřadům plní další funkce – např. funguje jako středisko pro opravu panelových objektů, poskytuje spolupráci při soutěžích, např. soutěži Stavba Vysočiny. Spolupracujeme rovněž se školstvím zaměřeným na stavební obory. Členové oblasti pracují v komisích při orgánech státní a místní samosprávy.

Po dvanácti letech si oblast vytvořila podporu u veřejnosti, je vnímána při různých oblastech činnosti spojených se stavebnictvím a je součástí odborného i společenského života v regionu.

*Ing. Jan Konícar
předseda oblasti Jihlava*

Úspěchy členů ČKAIT v odborných soutěžích: Stavba roku, Cena ČKAIT, Inovace roku

Vím, že není třeba uvádět seznam oceněných členů ČKAIT v jednotlivých soutěžích. Důležité je se zamyslet nad významem úspěchů pro členy ČKAIT i o významu členů ČKAIT pro tyto soutěže.

O spolupráci jsem proto požádal své přátele: dlouholetého porotce soutěže Stavba roku Ing. Tomáše Chromého, dlouholetého garanta Ceny ČKAIT místopředsedu ČKAIT Ing. Jindřicha Patera a o článek referující o soutěži Inovace roku jsme se podělili s předsedou poroty soutěže Inovace roku doc. Ing. Pavlem Švejdu, CSc.

Stavba roku

Příznávám se. Dostal jsem úkol napsat, případně vyslovit pár myšlenek k soutěži Stavba roku. Rozhodl jsem se popsat ve svém příspěvku pohled porotce (za ČKAIT) na příkladu loňského ročníku soutěže Stavba roku 2011. Přemýšlím, vzpomínám a uvědomuji si jednotlivé stavby, argumenty účastníků při návštěvách poroty na stavbách. V neposlední řadě i názory na tyto stavby tak, jak je vyslovovali moji kolegové z poroty a jak jsem hodnotil stavby já sám. Od ukončení práce poroty už uběhla více než polovina roku, a tak už pomalu začíná náročná příprava ročníku dalšího. Zároveň chci tedy upozornit na některé zásadní informace pro možné přihlašovatele do soutěže Stavba roku 2012. Vzpomínám, že

při loňském ročníku jsme pod vědomím výrazného omezení investic nešetřili obavou z toho, jak málo staveb bude do soutěže přihlášeno a jaké budou. (Teď si myslím, že pro letošek budou takovéto obavy ještě oprávněnější). Loni se nakonec ukázalo, že to byly obavy naprosto zbytečné. Bylo přihlášeno 44 staveb a z těch porota vybrala 25, které postoupily do druhého kola. Další dvě byly stavby vybudované českými firmami v zahraničí, ty byly hodnoceny samostatně. Všechny stavby, které postoupily do druhého kola, porota navštívila a na místě posoudila. Za sebe mohu zcela odpovědně prohlásit, že jsem ani u jedné z těchto staveb neměl dojem, že na druhé kolo neměla.

K samotné soutěži. Podkladem je přihláška uchazeče. Musím říci, že kvalita přihlášky je tou nejdůležitější podmínkou případného úspěchu. Pečlivost zpracování údajů, slovní, výkresová a hlavně fotografická část (doporučuji profesionálního fotografa) může rozhodnout o postupu do druhého kola. Zrovna tak je důležitá přítomnost hlavních partnerů výstavby při návštěvě poroty. Lze tím poukázat na detaily, které stojí za pozornost, případně odpovědět na někdy velmi zvláštní otázky porotců a vysvětlit, že právě tato stavba je opravdu vynikající. (Většinou to tak bývá, ale často jsou výjimky.) Po několikaleté účasti v porotách mohu říci, že v naprosté většině případů vítězily stavby, jež budoval tzv. osvědčený investor.

Tedy někdo, kdo věděl, proč tuto stavbu staví, jakou ji chce mít, kolik peněz chce a může za ni zaplatit a jaké partnery si vybere – a ty tvrdě úkoluje, kontroluje a odpovědně odměňuje. Nemá zájem, aby se jednalo jen o marketingový tah či osobní pomník kohokoliv.

Vyhodnocené stavby (ve všech ročnících) o tom vypovídají. Stavbu vždy buduje kolektiv odborníků různých profesí, různého zaměření, povah i osobních vlastností. Mohu jmenovat příklady – urbanista, autor návrhu, statik (většinou si každý autor musí jeho práce mimořádně vážít), všechny další profese – od instalací, interiéru, technologie atd. Myslím si, že jména všech vůdčích osobností zúčastněných na tvorbě stavby byly v popisu stavby vždy uváděny. Za nespravedlivé považuji přežívající praxi, kdy se dozvíme pouze to, že projekt vypracovala ta či ona a.s. či spol. s r.o. A dále už bez jakýchkoliv pochybností – většinou schází jméno autorizovaného projektanta. Stavbu někdo stavěl a řídil. Vždy by tedy mělo být uvedeno nejen jméno firmy a jméno odpovědného stavbyvedoucího, ale i autorizované osoby.

V loňském roce postoupilo do druhého kola patnáct staveb. Podle primitivního hodnocení by se dalo sumarizovat, že to bylo dvanáct staveb architektonických a tři inženýrské. Následně si potom stěžovat, že to není správné. Takováto vulgarizace však není v našem oboru možná. Je přece samozřejmé, že i stavba dálničního okruhu nese výrazné stopy spolupráce architekta, stejně jako u všech tzv. architektonických staveb je neodmyslitelná vysoká a kvalitní profesní spoluúčast specialistů z řad členů ČKAIT. A samozřejmě je ihned znát úroveň managementu dodavatele a samotného řízení stavby, tedy stavby kteréhokoliv účelu – stavby pozemní, dopravní, vodohospodářské atd.

Ještě pár řádků o možné budoucnosti soutěže. Velmi se mi líbí návrh ČSSI o propojení oblastních (krajských) soutěží s tou celostátní – to, že v rámci oblastní soutěže bude vyhodnocena jedna stavba roku oblasti, jež po splnění formálních podmínek celostátní soutěže postoupí přímo do druhého kola této soutěže. Tak by se odstranil často kritizovaný nedostatek, kdy vynikající stavba vyhodnocená v oblastní soutěži není, ať už z důvodů jakkoliv, do celostátní soutěže přihlášena.

P.S.: Předpokládám, že výsledky soutěže Stavba roku jsou dostatečně známy. Mnohé z těchto staveb byly prezentovány i v komorovém tisku.

Cena Inženýrské komory

Historie, současnost a budoucnost. Když představenstvo ČKAIT v roce 2003 rozhodlo, že Komora bude vyhlášovat a vyhodnocovat svou vlastní profesní soutěž Cena Inženýrské komory, nebyl to tak úplně jednoduchý úkol, jak se z počátku zdálo. Celou problematikou jsem byl pověřen já jako místopředseda ČKAIT. S pomocí několika dobrovolníků – ředitelky kanceláře Komory Ing. Lenky Zimové, předsedy Komory Ing. Václava Macha, členů představenstva Ing. Svatopluka Zídka, Ing. Josefa Mitrengy a tajemníka Komory Ing. Jana Bedrníčka – se však pomalu začala celá soutěž rýsovat.

Hlavním posláním soutěže byla od začátku – a je i nadále – prezentace a zviditelnění kvalitních stavebních a technologických návrhů vytvořených pro výstavbu v rámci všech oborů a specializací ČKAIT, posouzení jejich uplatnitelnosti v praxi a následné představení návrhů včetně jejich autorů široké odborné i laické veřejnosti.

Na počátku naplnění úkolu nastala prověrka všech existujících, tehdy známých soutěží v oblasti výstavby. Porovnávaly se soutěže: Energetický projekt roku, Dopravní stavba roku, Ekologický projekt, Dům roku, Fasáda roku, ale i v roce 2003 již v některých krajích rozbíhající se investorské soutěže Stavba kraje a celorepubliková Stavba roku. Každá z těchto soutěží měla jiné charakteristiky, vstupní podmínky a propagační cíle, jiné vyhlášovatele, jiný způsob oceňování a vyhodnocování. ČKAIT se nakonec přiklonila k prezentaci profesních výstupů pouze vlastních členů Komory – autorizovaných osob. Zadání představenstva na charakter soutěže Cena Inženýrské komory se nakonec nejvíce blížil model převzatý od Bavorské komory stavebních inženýrů, se kterou byly zásluhou OK Karlovy Vary navázány úzké kontakty. Šlo tedy o soutěž v oblasti projektování staveb a v oblasti vedení provádění staveb. Narodila se tak soutěž fyzických autorizovaných osob a postupně se z mnoha variant, předkládaných představenstvu, vybrala ta nejvhodnější. Bylo dohodnuto, že soutěž bude probíhat každoročně a vyhodnocovat se bude vždy na Shromáždění delegátů. Do soutěže bylo, a je i nadále, možné přihlásit návrhy projektovaných a realizovaných staveb z posledních tří let.

Byly připraveny a poté představenstvem schváleny tyto základní dokumenty: podmínky vstupu do soutěže, kritéria soutěže a zásady vyhodnocování soutěže. Kritéria soutěže zohledňovala především původnost řešení, funkčnost řešení, technickou úroveň řešení, proveditelnost řešení, naplněnost požadavků na výstavbu

Cena ČKAIT 2011

Plavební komora České Vrbné včetně horní a dolní rejdy. Letecký pohled na vodní dílo se všemi objekty na řece Vltavě v Českém Vrbném. Plavební komora je u pravého břehu řeky.

Cena ČKAIT 2011. Plavební komora České Vrbné, pohled z horního ohlavi.

Cena ČKAIT 2011. Plavební komora České Vrbné, pohled z horní rejdy.

Cena ČKAIT 2006. Provozní soubor vzduchem chlazené kondenzace pro parní turbínu 20 MW v Bertíně.

(ŽP, BOZP, PO, bezbariérovost, hygiena). Kromě drobných doplnění a úprav prokázala tato kritéria opodstatněnost a jsou v zásadě zachována i v současných ročnících. Hodnotitelskou porotu schválilo představenstvo ČKAIT již v roce 2004, a to ve složení:

- prof. Ing. Josef Aldorf, DrSc. (FAST VŠB – TUO);
- Ing. Svatava Henková, CSc. (RK ČKAIT Brno);
- prof. Ing. Vladimír Křístek, DrSc. (FSt ČVUT v Praze);
- Ing. Jindřich Pater (OK ČKAIT Ostrava);
- Ing. Pavel Štěpán (RK ČKAIT Praha);
- prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc. (FAST VUT v Brně);
- Ing. Jiří Vogel (OK ČKAIT Hradec Králové).

Předsedou hodnotitelské poroty prvních pěti ročníků byl zvolen Ing. Jindřich Pater, místopředseda Komory. Další dva ročníky tuto funkci vykonával Ing. Jiří Vogel, člen představenstva Komory, který byl nahrazen v roce 2011 Ing. Pavlem Pejchalem, CSc., z RK Brno, novým členem představenstva Komory. Ten byl následně zvolen novým předsedou Hodnotitelské poroty pro další období.

Soutěž měla tedy do rozjezdu vše potřebné a na Shromáždění delegátů v roce 2004 byl vyhlášen památný 1. ročník soutěže ČKAIT s názvem Cena Inženýrské komory. Uteklo osm let a zorganizováno bylo již osm úspěšných ročníků. Bylo rozdáno dvacet diplomů, dvacet skleněných plakét a sedm zvláštních ocenění. Od pátého ročníku soutěže se představenstvo na návrh Hodnotitelské poroty rozhodlo začít udělovat i finanční ocenění vítězným projektům a autorizovaným osobám vykazujícím významnou aktivitu v zapojení do soutěže. Rozpočtové náklady na pokrytí organizace soutěže, propagaci a na ocenění vyhodnocených návrhů představují částku 200 až 250 000 Kč/ročně.

Do soutěže bylo od prvního do osmého ročníku (rok 2004 až 2011) přihlášeno

celkem 96 návrhů splňujících náročné podmínky soutěže. Nejvíce přihlášek bylo zaregistrováno z RK Praha, RK Brno, OK Karlovy Vary a OK Liberec. Nedostatečný zájem je evidován u OK Pardubice, OK Ústí nad Labem a OK Plzeň. Po celou dobu se do soutěže nezapojila OK Jihlava.

V posledním realizovaném osmém ročníku soutěže se zúčastnilo rekordních dvacet přihlašovatelů. Mezi nejaktivnější přihlašovatele – autory vítězných návrhů v dosavadních osmi ročnících patřili kolegové: Ing. Vladimír Janata, CSc. (EXCON, a.s., Praha), a prof. Ing. Jiří Stráský, DSc., P.E. (STRÁSKÝ, HUSTÝ a PARTNEŘI, s.r.o., Brno).

Potěšitelným prvkem je skutečnost, že se do soutěže zapojili nejen kolegové z oborů pozemních staveb a dopravních staveb, což byl charakteristický jev v prvních ročnících. V současnosti prakticky neexistuje žádný z rozhodujících stavebních a technologických oborů, jenž by nebyl zastoupen. V prvním ročníku vysoce nad přihláškami vyčnívala akce Sazka aréna – ocelová konstrukce zastřešení. Ve druhém pak převládaly dopravní stavby, např.: Průtahová čtyřproudová komunikace R6 Karlovy Vary – západ, 2. stavba. Třetí a čtvrtý ročník se nesl v duchu mostních konstrukcí, např. Lávka přes řeku Vltavu v Českých Budějovicích,

Cena ČKAIT 2009. Nosná ocelová konstrukce protihlukového tunelu v Hradci Králové.

Plavební komora České Vrbné, nový velín a modernizovaný jez.

Kočičí oči – lávka přes dálnici D84 v Ústí nad Labem. V pátém ročníku zazářily návrhy Nosná konstrukce hangáru Mošnov a Stavební úpravy a změna využití vodárenské věže na penzion s vyhlídkovou věží v Novém Bohumíně. V dalších ročnících se prosadily postupně i návrhy z oborů technologických zařízení staveb, tunelářských technologií a vodárenských zařízení. Poslední, tedy osmý ročník vynesl mezi vyhodnocené známé stavby: Kongresové centrum Zlín – ocelové konstrukce, Technologický postup rekonstrukce bývalého objektu Předního mlýna na hotel BUDWEIS v Českých Budějovicích, ČOV Náměšť nad Oslavou, Plavební komora České Vrbné, Přístavba Wellness dómu v areálu hotelu Holiday Inn v Brně. Potěšitelným trendem se jeví nárůst návrhů oprav a rekonstrukcí historických budov, jako například Oprava mostovky Karlova mostu v Praze, Projekt přesunu odstavného nádraží Brno a Stavba koncertního sálu v Praze – Na Rejdišti.

V březnu 2012 vstupuje Cena Inženýrské komory do svého devátého ročníku, vyhlášeného na Shromáždění delegátů v březnu 2012. Poté nás čeká desátý, tedy jubilejní ročník v roce 2013. Zvolený princip a průběh soutěže byl praxí potvrzen jako správný. Řada drobných změn, doplňků a zásahů do pravidel soutěže byla postupně aplikována pro její zkvalitnění. Nápadů do budoucna je mnoho, ale úspěch soutěže závisí především na přístupu a aktivitě jednotlivých oblastních kanceláří. Některé z nich např. začínají s aplikací tzv. krajského předkola soutěže ČKAIT a vyhodnocují přihlášky členů ze své OK přímo ve výboru OK. Vyhodnocené návrhy zveřejňují na Stavbě kraje, kde se v rámci regionu všichni znají, vědí o sobě a toto vyhodnocení pro ně má nesmírnou marketingovou hodnotu. Takto vyhodnocené návrhy pak přihlásí OK dále do centrální soutěže Komory k porovnání s přihláškami z ostatních kanceláří Komory. Průkopníkem této metody se stala OK Plzeň. Hodnotitelská porota tento postup vítá, podmínky soutěže Cena Inženýrské komory jej umožňují. Návrhy a také Komora jsou tak propagovány na dvou místech – na Stavbě kraje a v Ceně IK, udělované tradičně na shromáždění delegátů ČKAIT.

Dalším impulsem by pro tuto cenu mohlo být vyhlášení tematického zaměření příslušného ročníku soutěže, např. Stavby energeticky úsporné, Stavby podporující trvalou udržitelnost zdrojů apod. Poslání soutěže vyhlášené poprvé v roce 2004 bylo, zdá se, naplněno. Soutěž si vydobyla svoje místo mezi obdobnými profesními soutěžemi stavbařské obce ČR. Ví se o ní nejen v členské základně ČKAIT, ale i mimo ni. Projekty přihlášené do soutěže Komory se v nemalém počtu uplatnily

Cena ČKAIT 2008. Podzemní čistírna odpadních vod v Náměšti nad Oslavou.

i v jiných soutěžích. Řada z nich zvítězila ve Stavbách krajů, některé se prosazují v celorepublikové Stavbě roku. Některé z přihlášených staveb byly realizovány v zahraničí (Německo, Slovensko), některé byly v zahraničí i oceněny – např. Sazka aréna na návrh České asociace ocelových konstrukcí získala ocenění Evropské asociace ocelových konstrukcí.

Vyhlášený devátý ročník Ceny Inženýrské komory přibližuje autorizované osoby k jubilejnímu desátému ročníku této soutěže. Hodnotitelská porota soutěže i výpisovatel soutěže, představenstvo ČKAIT, při této příležitosti vyjadřují poděkování všem, kteří se na organizaci soutěže v průběhu dosavadních ročníků podíleli. Největší uznání zasluží samotní přihlašovatelé návrhů a jejich kolegové, kteří se na projektu v průběhu jeho projektové přípravy či realizace podíleli. Poděkování si zasluží i pracovníci všech středisek Komory, kteří tvoří propagační a marketingové zázemí celé soutěže. Zveřejňování vyhodnocených návrhů nejen v komorových publikacích, ale i v ostatních odborných renomovaných časopisech je dokladem

trvale rostoucí úrovně činnosti autorizovaných osob – členů ČKAIT. Cena Inženýrské komory je vynikající příležitostí propagace autorizovaných osob a jejich firem. Je rovněž důležitým nástrojem zvyšování jejich prestiže ve společnosti a vizitkou vynikajících výkonů ve vybraných činnostech ve výstavbě. Jako pověřenému organizátorovi soutěže a dlouholetému předsedovi Hodnotitelské poroty mi dovoluji na závěr poděkovat zejména kolegům Ing. Václavovi Machovi za jeho tlak na vznik soutěže a Ing. Lence Zimové za její praktickou realizaci v ČKAIT.

Cena ČKAIT 2007. Změna využití vodárenské věže v Novém Bohumíně na penzion s vyhlídkovou věží.

Soutěž Inovace roku

Členové Komory dosahují po celou dobu trvání šestnácti ročníků celostátní soutěže o cenu Inovace roku významných úspěchů. Tuto soutěž vyhlašuje od roku 1996 Asociace inovačního podnikání ČR (AIP ČR), jedním ze členů komise soutěže Inovace roku je spoluautor tohoto příspěvku Ing. Svatopluk Zídek.

Pro informaci čtenářů, o jak rozsáhlou soutěž se jedná, uvádíme, že jen v průběhu roku 2011 bylo konzultováno 383 potenciálních přihlášek. Porota vyhodnotila dvacet úspěšných inovačních produktů, udělila dvě ceny Inovace roku, sedm čestných uznání a jedenáct uznání za účast v soutěži. Mezi těmito oceněnými produkty se umístilo šest produktů z resortu stavebnictví. O úspěchu nositele ceny Inovace roku 2011, řešitelského kolektivu pracovníků Stavební fakulty ČVUT v Praze pod vedením děkanky prof. Ing. Aleny Kohoutkové, CSc., byli čtenáři Z+i podrobně informováni v čísle 1/2012.

Přihlášky jsou každoročně hodnoceny na základě následujících kritérií: technická úroveň produktu, původnost řešení, postavení na trhu, efektivnost a vliv na životní prostředí. Předávání ocenění probíhá vždy ve velice důstojném prostředí. Poslední setkání, na kterém převzala osobně cenu Inovace roku děkanka prof. Kohoutková, se uskutečnilo 9. prosince 2011 v Hlavním sále Senátu Parlamentu ČR. Vyhlášení se zúčastnilo 66 tuzemských a zahraničních účastníků, zástupci osmnácti vyhodnocených soutěžících (z celkového počtu dvaceti) oceněných v soutěži o cenu Inovace roku 2011, členové orgánů AIP ČR, novináři a další hosté. Nechceme uvádět podrobné seznamy všech oceněných řešitelů v jednotlivých ročnících, ale rádi bychom alespoň krátce upozornili připomenutím vítězných firem z resortu stavebnictví, jak důležitá je pro soutěž účast stavebních specialistů – členů ČKAIT.

- V roce 1998 získala cenu Inovace roku Čistírna odpadních vod pro 3. tisíciletí firmy Environment Commerce, s. r. o., Praha.
- V ročníku 2002 Samozhutnitelný lehký beton LC 25/ D1,6 a První most z lehkého betonu v ČR. Obě ceny získali přihlašovatelé z firmy LIAS k.s. Vintřov.
- V roce 2003 byl stejný přihlašovatel (LIAS Vintřov) oceněn cenou Inovace roku za Tvárnici na zdění zdiva s velkým tepelným odporem – Liapor SL.
- V roce 2004 získal cenu Inovace roku Stabilizát z elektrárenských popílků, jenž přihlásili pracovníci firmy Stavby silnic a železnic a.s. Karlovy Vary.
- V roce 2008 byla oceněna cenou Inovace roku Mostní římsa ze syntetického vláknobetonu kolektivu řešitelů ze Stavební fakulty ČVUT v Praze.
- V roce 2009 to byla Minerální izolace ze skelných vláken vyráběná technologií ECOSE TECHNOLOGY přihlašovatele KNAUF INSULATION, spol. s r. o., Praha.
- V roce 2010 pak Tvárnice POROTHERM 44EKO + PROFI DRYFIX přihlašovatelé z firmy Wienerberger cihlářský průmysl, a.s., České Budějovice.

Nepřipomínáme vzhledem k rozsahu příspěvku celou řadu dalších úspěšných řešení pracovníků z resortu stavebnictví, které obdržely stříbrné a bronzové umístění. Jen z tohoto uvedeného výčtu absolutních vítězů je patrné, že bez inovačních počínů pracovníků z resortu stavebnictví, převážně autorizovaných osob, by byla soutěž značně ochuzena. Ochuzení o společenské uznání by však byli i úspěšní řešitelé, většinou členové ČKAIT.

*Ing. Tomáš Chromý, Ing. Jindřich Pater, Ing. Svatopluk Zídek
porota Stavba roku
Komise pro udělování Ceny ČKAIT
doc. Ing. Pavel Švejda, CSc.
generální sekretář Asociace inovačního podnikání ČR*

Ostravská ČKAIT byla vždy motorem spolupráce s polskými Komorami

Na obraze je podpis smlouvy o spolupráci ČKAIT Ostrava se Slezskou oblastní komorou stavebních inženýrů v Katovicích v roce 2006.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví a ČKAIT spojují společné zájmy a cíle

Předseda ČKAIT Ing. Pavel Křeček má vážný problém, jak rozdělit jubilejní dort, který obdržela ČKAIT k dvacátému výročí od Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR, mezi 29 tisíc členů ČKAIT.

předpoklady stát se nejen respektovaným, ale díky zvětšujícímu se zájmu o odborníky i finančně výhodným. Za velmi dobrou považují dohodu o vydávání společného časopisu Stavebnictví, který má vysokou profesionální úroveň a získal si širokou čtenářskou obec.

I když prožíváme nejhorší období ekonomické krize, je jisté, že stavebnictví je a zůstane jedním z významných odvětví ekonomiky. Vždycky bude prvním z článků, který působí na dynamiku rozvoje, na zaměstnanost. Uvědomujeme si, že máme pořád v čem dohánět vyspělou Evropu; zásoba práce pro stavbaře je obrovská – na dopravních stavbách, bytových, ekologických, vodních i energetických, ale i na rekonstrukcích, opravách a údržbě. To je velká příležitost pro architektky, projektanty, výrobce stavebních materiálů a dodavatele stavebních prací. Během několika let přijdou nové materiály, technologie, jistě i architektura a jiný pohled na urbanismus, a to vše ovlivní stavebnictví budoucnosti.

Legenda praví, že když umíral kníže Svatopluk, vyzval na smrtelné posteli své syny k rozhodnému úsilí za zachování Velkomoravské říše. Přestože legenda o třech prutech Svatoplukových hovoří o třech jeho synech, z historických zdrojů známe pouze dva. Na této legendě není důležité, kolik těch synů vlastně bylo, možná dva, možná že i více než tři. Pointa je právě v odolnosti oněch svázaných prutů. Rozumí tomu i laici. Proč bychom tomu neměli rozumět my, stavbaři? Je nás mnohem víc než synů Svatoplukových, a proto věřím, že i my vynaložíme veškeré úsilí za opětovný rozvoj naší krásné profese.

*Ing. Václav Matyáš
prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR*

Naše stavbařská rodina má velmi mnoho členů, jejichž cesty se neustále kříží, setkávají a zase rozdělují tak, že se po čase opět staří známí a kolegové sejdou. A to již od školy, později na stavbách, při jednáních nad projekty, u autorizačních zkoušek, na kontrolních dnech, na různých seminářích a při mnoha dalších příležitostech. Někdy také při oslavách. Těch však nebývá mnoho, zejména v poslední době ubývají, není moc co slavit. Nepodepisují se velké smlouvy, nepoklepávají se základní kameny, nestřihají se pásky. Právě v současných dnech se však můžeme alespoň symbolicky setkat při příležitosti výročí ČKAIT. Členové Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR nejsou gratulanti, kteří přicházejí odněkud zvenčí popřát svým kolegům z branže. Všichni jsme členy ČKAIT, a proto společně oslavujeme a ohlížíme se za uplynulými roky.

ČKAIT i SPS v ČR byly založeny po obnovení demokratického zřízení jako významné součásti nově strukturované české společnosti. Cílem bylo od samého počátku koncipovat a prosazovat potřeby a zájmy stavebního odvětví. Navázaly na svazové činnosti, jejichž začátky se datují do doby po vzniku první republiky. Již tehdy se začaly sdružovat odborné cechy a spolky, které cítily potřebu vzájemné výměny informací a potřebných zkušeností. Jejich snahy však zanikly během totalitních období. Jakmile došlo ke změně politického a společenského režimu, svazová tradice byla rychle obnovena. SPS vznikl jako občanské sdružení v roce 1990, ČKAIT vznikla dva roky poté na základě zákona. Mám-li hodnotit součinnost v naplňování cílů a úkolů, které obě naše organizace mají ve svém programu a které zajišťují pro své členy, mohu konstatovat, že není a nikdy nebyla v rozporu.

Spolupracujeme v prosazování prospěšných programů ministerstev, státní správy a odborných profesních institucí. Podáváme kvalifikované náměty při tvorbě legislativy, vznášíme připomínky k připravovaným zákonům. Máme společné zájmy v oblasti spolupráce s akademickou sférou, usilujeme o zvýšení nízké úrovně investic do výzkumu a vývoje. Tuto činnost koordinujeme s ostatními členy ve sdružení SIA ČR – Rada výstavby.

Je mnoho těch, kteří pohlížejí na práci ve stavebnictví jako na málo společensky ceněnou a přitom namáhavou, náročnou a zodpovědnou. Proto je pro obor přínosné každoroční pořádání Dnů stavitelství a architektury. Za jejich stěžejní část považujeme dny otevřených dveří na školách všech stupňů od stavebních fakult až po odborná učiliště a dny otevřených dveří na významných stavbách ve všech krajích. Chceme, aby práci stavbařů a její výsledky viděli nejen žáci, ale především jejich rodiče. Chceme, aby si uvědomili, že díky novým moderním technologiím, materiálům, mechanizaci se jedná o obor, který má budoucnost a všechny

Z+i 2/2012

**Pro své členy vydává
Česká komora autorizovaných inženýrů
a techniků činných ve výstavbě.
www.zpravy-ckait.cz**

Redakční rada:

- Ing. Miroslav LOUTOCKÝ, předseda redakční rady
- Ing. Svatopluk ZÍDEK, místopředseda redakční rady, předseda oblasti Karlovy Vary, člen představenstva ČKAIT
- Marie BÁČOVÁ, odborná poradkyně předsedy ČKAIT, kancelář Komory ČKAIT Praha
- Ing. Jiří DAN, oblast Olomouc
- Ing. Milan HAVLIŠTA, předseda oblasti Hradec Králové
- Ing. Hedvika KLEPÁČKOVÁ, vedoucí Střediska legislativně právního ČKAIT
- Ing. Alena KOZÁKOVÁ, tajemnice RK ČKAIT Brno

- Ing. Radim LOUKOTA, předseda oblasti Pardubice, člen představenstva ČKAIT
- doc. Ing. Vojtěch MENCL, CSc., zástupce RR pro střední, odborné a vysoké školy
- Ing. Miroslav NAJDEKR, CSc., předseda Autorizační rady ČKAIT
- doc. Ing. Karel PAPEŽ, CSc., předseda Ediční rady ČKAIT, člen Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT

Adresa redakce:

ČKAIT – regionální kancelář Brno
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
tel./fax: 545 574 310, tel.: 545 212 123
e-mail: brno@ckait.cz

Návrh grafické úpravy: 3P spol. s r.o.
Radlická 50, 150 00 Praha
tel.: 257 315 656, e-mail: jiri.silar@studio3p.cz

Sazba: EXPO DATA spol. s r.o.
Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel.: 541 159 400, e-mail: taborsky@expodata.cz

Tisk: Tiskárna DIDOT, spol. s r.o.
Trnkova 117, 628 00 Brno

MK ČR E 15660
ISSN 1804-7025

Vycházíme nejméně čtyřikrát ročně.
Pro členy ČKAIT zdarma. Náklad: 30 100 výtisků.

Následující vydání Z+i ČKAIT č. 3/2012
Termíny příspěvků: 17. 7. 2012 na adresu redakce.
Termín vydání: 7. 9. 2012

Berlín, kopule budovy Parlamentu
Německé spolkové republiky

2004

Berlín, Lehrter Bahnhof, v době stavby největší
staveniště ve střední Evropě

2004

Vídeň, přehrada Freudenu na Dunaji,
jedinečné vodohospodářské dílo

2005

Vídeň, zdařilá revitalizace bývalých plynojemů
na obytné a kulturní stavby nové vídeňské čtvrti

2005

Francie, most v Millau přes údolí řeky Tarn,
pomník protagonistů moderního mostního stavitelství

2005

Holandsko – Rotterdam, říční vstup do přístavu
je střežen mostem nesoucím jméno Erasma Rotterdamského

2010

Německo, Strassburg, reprezentační budova Evropského parlamentu

2010

Irsko – Dublin, ocelová konstrukce
vyhlídkové restaurace muzea pivovaru Guinness

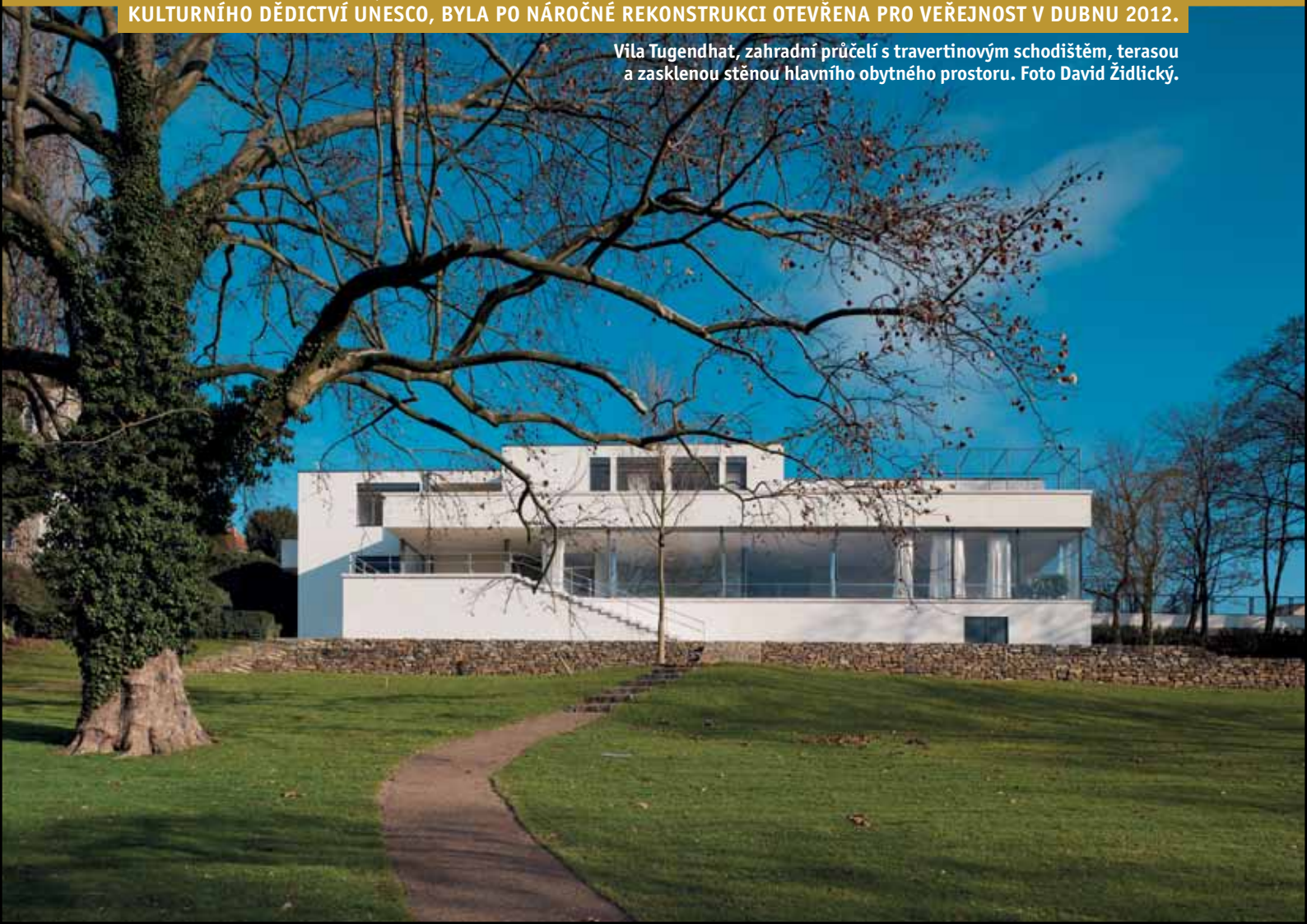

2011

Hlavní obytný prostor s onyxovou stěnou, průhled zasklenou jihovýchodní stěnou. Foto David Židlický.

VILA TUGENDHAT V BRNĚ, PAMÁTKA SVĚTOVÉ MODERNÍ ARCHITEKTURY, ZAPSANÁ DO SEZNAMU SVĚTOVÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ UNESCO, BYLA PO NÁROČNÉ REKONSTRUKCI OTEVŘENA PRO VEŘEJNOST V DUBNU 2012.

Vila Tugendhat, zahradní průčelí s travertinovým schodištěm, terasou a zasklenou stěnou hlavního obytného prostoru. Foto David Židlický.